

UCHWAŁA Nr
RADY GMINY WISZNIA
z dnia 31 stycznia 2018

**w sprawie trybu udzielania i rozliczania oraz trybu przeprowadzania kontroli
prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji udzielanych niepublicznym
przedszkolom oraz innym formom wychowania przedszkolnego, prowadzonym przez
osoby fizyczne i prawne na terenie Gminy Wisznia Mała**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1875, 2232) oraz art. 38 ust. 1 i art. 39 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 27 października 2017 o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2203), Rada Gminy Wisznia Mała uchwala, co następuje:

Rozdział 1
Przepisy ogólne

§ 1.1. Uchwała określa:

- 1) tryb udzielania dotacji:
 - a) niepublicznym przedszkolom niebędącymi przedszkolami specjalnymi, o których mowa w art. 17 ust.3 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych;
 - b) niepublicznym innym formom wychowania przedszkolnego, o których mowa w art. 21 ust.3 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych;
- 2) tryb rozliczania dotacji, o których mowa w pkt 1;
- 3) tryb przeprowadzania kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji, o których mowa w pkt 1, w tym zakres danych, które powinny być zawarte we wniosku o udzielenie dotacji i w rozliczeniu jej wykorzystania;
- 4) termin przekazania informacji o liczbie dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju, uczniów, wychowanków lub uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych;
- 5) termin i sposób rozliczenia wykorzystania dotacji.

2. Ilekroć w niniejszej uchwale jest mowa o:

- 1) osobie prowadzącej – należy przez to rozumieć osobę fizyczną lub prawną prowadzącą na terenie Gminy Wisznia Mała niepubliczne przedszkole lub inną formę wychowania przedszkolnego;
- 2) organie dotującym – należy przez to rozumieć Gminę Wisznia Mała;
- 3) Ustawie – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2203);
- 4) podstawowej kwocie dotacji – należy przez to rozumieć odpowiednio podstawowe kwoty dotacji, o których mowa w art. 12 ust. 1 Ustawy;
- 5) Gminie – należy przez to rozumieć Gminę Wisznia Mała.

Rozdział 2
Podstawy obliczania dotacji

§ 2. Niepubliczna inna forma wychowania przedszkolnego, o której mowa w art. 21 ust. 3 Ustawy, otrzymuje na każdego ucznia dotację z budżetu Gminy w wysokości równej 50% podstawowej kwoty dotacji dla przedszkoli, z tym, że na ucznia niepełnosprawnego w

wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego ucznia niepełnosprawnego innej formy wychowania przedszkolnego w części oświatowej subwencji ogólnej dla Gminy.

Rozdział 3

Tryb udzielania dotacji

§ 3. Dotacje dla niepublicznych placówek, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt 1 Uchwały są przekazywane, pod warunkiem przekazania, przez osobę prowadzącą wyżej wymienione placówki organowi dotującemu:

- 1) informację o planowanej liczbie dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju, uczniów, wychowanków lub uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych nie później niż do dnia 30 września roku bazowego (rok poprzedzający rok budżetowy) w przypadku dotacji, o których mowa w art. 15, art. 17 ust. 3, art. 21 ust. 3 i art. 30 Ustawy – zgodnie ze wzorem wniosku stanowiącym **załącznik nr 1** do Uchwały;
- 2) dane do systemu informacji oświatowej według stanu na dzień 30 września roku bazowego (rok poprzedzający rok budżetowy) – w przypadku dotacji, o których mowa w art. 15, art. 17 ust. 3, art. 21 ust. 3 i art. 30 Ustawy;

Rozdział 4

Tryb przekazywania dotacji

§ 4.1. Dotacje, o których mowa w art. 15, art. 17 ust. 3, art. 21 ust. 3 oraz art. 30 Ustawy, są przekazywane na rachunek bankowy przedszkola lub innej formy wychowania przedszkolnego w 12 częściach, w terminie do ostatniego dnia każdego miesiąca, z tym że części za styczeń i za grudzień są przekazywane w terminie odpowiednio do dnia 20 stycznia oraz do dnia 15 grudnia roku budżetowego.

2. W przypadku zmiany rachunku bankowego wskazanego we wniosku osoba prowadząca przedszkole lub inną formę wychowania przedszkolnego pisemnie informuje organ dotujący do udzielenia dotacji o dokonanej zmianie.

3. Dotacje, o których mowa w ust. 1 obliczane są w poszczególnych miesiącach w przeliczeniu na każdego ucznia wykazanego w informacji miesięcznej o aktualnej liczbie uczniów, zwanej dalej informacją miesięczną, składanej przez osobę prowadzącą w terminie do 5 dnia każdego miesiąca.

4. Zakres danych, które powinny być zawarte w informacji miesięcznej określa wzór stanowiący **załącznik nr 2** do Uchwały.

5. W przypadku gdy do przedszkola lub innej formy wychowania przedszkolnego uczęszcza dziecko niebędące mieszkańcem Gminy, osoba prowadząca dołącza do informacji miesięcznej, o której mowa w ust. 3, informację z danymi dziećmi spoza Gminy obejmującą imię, nazwisko i adres zamieszkania.

6. Dokumenty, o których mowa w niniejszym paragrafie, podpisuje osoba prowadząca lub osoba przez nią upoważniona.

Rozdział 5

Tryb rozliczania dotacji

§ 5.1. Osoba prowadząca, która otrzymuje dotację z budżetu Gminy sporządza roczne rozliczenie otrzymanych dotacji. Wzór rozliczenia stanowi **załącznik nr 3** do Uchwały.

2. Z zastrzeżeniem ust. 3 i 4 rozliczenie otrzymanych dotacji osoba prowadząca przekazuje organowi dotującemu, w terminie do dnia 20 stycznia następnego roku po udzieleniu dotacji, za okres od 1 stycznia do 31 grudnia.
3. W przypadku gdy przedszkole lub inna forma wychowania przedszkolnego kończy swoją działalność w trakcie trwania roku kalendarzowego, osoba prowadząca powiadamia organ dotujący o zakończeniu działalności oraz składa rozliczenie otrzymanych dotacji w terminie 30 dni od dnia otrzymania ostatniej transzy dotacji, nie później jednak niż do dnia likwidacji placówki.
4. W przypadku przekazania prowadzenia przedszkola lub innej formy wychowania przedszkolnego innej osobie fizycznej lub prawnej w trakcie roku kalendarzowego, osoba prowadząca, która przekazuje przedszkole lub inną formę wychowania przedszkolnego, składa w terminie 30 dni od dnia dokonania zmiany osoby prowadzącej w ewidencji placówek niepublicznych rozliczenie otrzymanych dotacji, o których mowa w ust. 1, za okres prowadzenia szkoły w danym roku kalendarzowym.
5. W celu umożliwienia kontroli prawidłowości wykorzystania dotacji, na dokumentach źródłowych stwierdzających dokonanie operacji gospodarczych sfinansowanych ze środków dotacji z budżetu Gminy należy zamieścić opis: „Wydatek sfinansowany ze środków dotacji otrzymanej z budżetu Gminy Wisznia Mała w roku, w kwociezł, dotyczący..... (nazwa i adres dotowanego przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego).....” oraz pieczęć i podpis osoby prowadzącej.

Rozdział 6

Tryb i zakres kontroli

- § 6.1. Organ dotujący, może kontrolować prawidłowość pobrania i wykorzystania dotacji udzielonych zgodnie z art. 15, art. 17 ust. 3, art. 21 ust. 3 oraz art. 30 Ustawy.
2. Podstawą do przeprowadzenia kontroli jest imienne upoważnienie podpisane przez Wójta Gminy.
 3. Upoważnieni do przeprowadzenia kontroli pracownicy Samorządowej Administracji Placówek Oświatowych Gminy Wisznia Mała, zwani dalej "pracownikami SAPO" mają prawo wstępu do przedszkoli lub innych form wychowania przedszkolnego oraz wglądu do prowadzonej przez nie dokumentacji organizacyjnej, finansowej i dokumentacji przebiegu nauczania w związku z przekazaną dotacją pod względem prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji, w szczególności w zakresie:
 - 1) zgodności liczby dzieci wykazywanych w informacjach, o których mowa w § 4 ust. 4 Uchwały, w oparciu o dokumentację stanowiącą podstawę sporządzenia powyższych danych;
 - 2) prawidłowości wykorzystania dotacji zgodnie z zasadami określonymi w art. 35 ust 1 Ustawy.
 4. Kontrola może być przeprowadzona po uprzednim co najmniej 3-dniowym uprzedzeniu przez osobę prowadzącą kontrolę o zakresie kontroli i przewidywanym terminie przeprowadzonej kontroli. Placówka kontrolowana udostępnia dokumentację, o której mowa w ust. 3, w terminie 14 dni od dnia zwrócenia się przez osobę upoważnioną do przeprowadzenia kontroli o udostępnienie tej dokumentacji.
 5. Kontrola rozpoczyna się w chwili doręczenia osobie prowadzącej upoważnienia do przeprowadzenia kontroli.
 6. Pracownicy SAPO w związku z zakresem kontroli, mają prawo do:
 - 1) wstępu do obiektów i pomieszczeń kontrolowanego podmiotu;
 - 2) wglądu do dokumentów i innych materiałów;
 - 3) żądania sporządzenia niezbędnych do kontroli kopii, odpisów lub wyciągów z dokumentów, jak również zestawień i obliczeń opartych na dokumentach;

- 4) występowania o udzielenie ustnych i pisemnych wyjaśnień w terminie przez nich wyznaczonym;
- 5) powołania na świadka rodziców bądź opiekunów prawnych ucznia.
7. Wyniki przeprowadzonej kontroli przedstawione są w protokole z kontroli. Protokół, podpisany przez pracownika SAPO, doręcza się osobie prowadzącej.
8. Osobie prowadzącej przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń co do ustaleń w nim zawartych, w terminie 7 dni od daty jego doręczenia.
9. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń, o których mowa w ust. 8, pracownik SAPO dokonuje ich analizy, w razie potrzeby podejmuje dodatkowe czynności kontrolne, a w przypadku stwierdzenia ich zasadności zmienia lub uzupełnia odpowiednią część protokołu kontroli. Tekst zmian lub uzupełnień, podpisany przez pracownika SAPO doręcza się osobie prowadzącej.
10. W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń, o których mowa w ust. 8, pracownik SAPO formułuje na piśmie swoje stanowisko. Stanowisko, podpisane przez upoważnionego pracownika SAPO, doręcza się osobie prowadzącej.
11. Osoba prowadząca podpisuje protokół kontroli w terminie 14 dni od daty doręczenia protokołu, tekstu jego zmian lub uzupełnień, o których mowa w ust. 9, lub stanowiska, o którym mowa w ust. 10.
12. Osoba prowadząca może odmówić podpisania protokołu, składając, w terminie właściwym do jego podpisania, wyjaśnienie na piśmie o przyczynach tej odmowy.
13. Po zakończeniu kontroli Wójt Gminy doręcza osobie prowadzącej wystąpienie pokontrolne, w którym zawarta jest ocena kontrolowanego zakresu, a w razie stwierdzenia nieprawidłowości – zalecenia w sprawie ich usunięcia.
14. Odmowa podpisania protokołu nie stanowi podstawy do wstrzymania realizacji zaleceń pokontrolnych, o których mowa w ust. 13.
15. Osoba prowadząca, której zostało doręczone wystąpienie pokontrolne jest obowiązana, w terminie określonym w wystąpieniu pokontrolnym, poinformować na piśmie Wójta Gminy o sposobie wykonania zaleceń.

Rozdział 7

Przepisy końcowe

§ 7. Traci moc Uchwała Nr VII/XXXVIII/300/17 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 27 grudnia 2017r. w sprawie dotacji udzielanych niepublicznym przedszkolom oraz innym formom wychowania przedszkolnego, prowadzonym przez osoby fizyczne i prawne na terenie Gminy Wisznia Mała.

§ 8. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wisznia Mała.

§ 9. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

Załącznik nr 1
do uchwały nr
Rady Gminy Wisznia
Mała z dnia r.

.....
(pieczęć nagłówkowa)

WÓJT
GMINY WISZNIA MAŁA

**WNIOSEK O UDZIELENIE DOTACJI Z BUDŻETU GMINY WISZNIA
MAŁA
NA ROK:**

Termin składania wniosku: do **30 września** roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji
Miejsce składania wniosku: Urząd Gminy w Wiszni Małej

**I. Dane osoby fizycznej lub przedstawiciela osoby prawnej prowadzącej placówkę
(przedszkole/inną formę wychowania przedszkolnego):**

Nazwa osoby prawnej/ imię i nazwisko osoby fizycznej*

Adres osoby prawnej/osoby fizycznej*

II. Dane osoby reprezentującej placówkę:

Imię i nazwisko

Tytuł prawny (pełnomocnictwo, nr aktu).....

III. Dane o placówce (przedszkolu/innej formie wychowania przedszkolnego):

Nazwa.....

Adres.....

REGON.....

Typ (przedszkole, inna forma wychowania przedszkolnego).....

Numer i data zaświadczenia o wpisie do ewidencji szkół i placówek niepublicznych.....

IV. Posiadacz rachunku bankowego placówki:

V. Numer rachunku bankowego placówki:

VI. Planowana liczba uczniów:

1. Planowana miesięczna liczba uczniów

PRZEDSZKOLE	STYCZEŃ – SIERPIEŃ	WRZESIEŃ – GRUDZIEŃ
Ogółem liczba uczniów		
- w tym ogólna liczba uczniów spoza Gminy Wisznia Mała		
Ogółem liczba dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju**		
Ogółem liczba uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych ***		
INNA FORMA WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO	STYCZEŃ – SIERPIEŃ	WRZESIEŃ - GRUDZIEŃ
Ogółem liczba uczniów		
- w tym ogólna liczba uczniów spoza Gminy Wisznia Mała		
Ogółem liczba dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju**		
Ogółem liczba uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych ***		

2. Liczba uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 127 ust. 10 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe

	Przedszkole	Inna forma wychowania przedszkolnego
Niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim		
Niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub		

znacznym		
Niepełnosprawność intelektualna w stopniu głębokim		
Niewidomy		
Słabowidzący		
Niesłyszący		
Słabosłyszący		
Niepełnosprawność ruchowa, w tym z afazją		
Niepełnosprawność sprzężona		
Autyzm, w tym z zespołem Aspergera		
Zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze		

* niepotrzebne skreślić

** dotyczy dzieci posiadających opinię o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka, wydaną przez publiczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną, o której mowa w art. 127 ust.10 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe,

*** dotyczy dzieci posiadających opinię o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, wydaną przez publiczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną, o której mowa w art. 127 ust.10 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe,

VII. Podpisy osoby reprezentującej placówkę

.....
(miejscowość, data)

.....
(pieczęćka imienna i czytelny podpis
osoby fizycznej lub przedstawiciela
osoby prawnej prowadzącej
dotowaną jednostkę)

Załącznik nr 2
do uchwały nr ...
Rady Gminy Wisznia Mała
z dnia 2018 r.

.....
(pieczęć nagłówkowa)

WÓJT
GMINY WISZNIA MAŁA

INFORMACJA MIESIĘCZNA O AKTUALNEJ LICZBIE UCZNIÓW
MIESIĄC ROK:

Termin składania informacji: do **5 dnia** każdego miesiąca.
Miejsce składania informacji: Urząd Gminy w Wiszni Małej

I. Dane osoby fizycznej lub przedstawiciela osoby prawnej prowadzącej placówkę (przedszkole/inną formę wychowania przedszkolnego):

Nazwa osoby prawnej/ imię i nazwisko osoby
fizycznej*

Adres osoby prawnej/osoby
fizycznej*

II. Dane osoby reprezentującej placówkę (przedszkole/inną formę wychowania przedszkolnego):

Imię i nazwisko
.....

Tytuł prawny (pełnomocnictwo, nr
aktu).....

III. Pełna nazwa i adres placówki (przedszkola/innej formy wychowania przedszkolnego):

Nazwa.....
Adres
.....

IV. Posiadacz rachunku bankowego placówki (przedszkola/innej formy wychowania przedszkolnego) nazwa zgodna z umową zawartą z bankiem:

V. Numer rachunku bankowego placówki (przedszkola/innej formy wychowania przedszkolnego):

VI. Informacja o liczbie uczniów uczęszczających do placówki wg stanu na pierwszy roboczy dzień miesiąca na który dotacja jest udzielana:

PRZEDSZKOLE	OGÓŁEM	W TYM: UCZNIOWIE NIEPEŁNOSPRAWNI
-------------	--------	-------------------------------------

Ogółem liczba uczniów - w tym ogólna liczba uczniów spoza Gminy Wisznia Mała Ogółem liczba dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju** Ogólna liczba uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych ***		
INNA FORMA WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO	OGÓŁEM	W TYM: UCZNIOWIE NIEPEŁNOSPRAWNI
Ogółem liczba uczniów - w tym ogólna liczba uczniów spoza Gminy Wisznia Mała Ogółem liczba dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju** Ogólna liczba uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych ***		

VII. Liczba uczniów w podziale na poszczególne niepełnosprawności oraz uczniów, którym przysługują dodatkowe wagi:

Liczba uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 127 ust. 10 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe

	Przedszkole	Inna forma wychowania przedszkolnego
Niedostosowany społecznie		
Zagrożony niedostosowaniem społecznym		
Z zaburzeniami zachowania		

Zagrożony uzależnieniem		
Z chorobami przewlekłymi		
Z zaburzeniami psychicznymi		
Niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim		
Niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym		
Niepełnosprawność intelektualna w stopniu głębokim		
Niewidomy		
Słabowidzący		
Niesłyszący		
Słabosłyszący		
Niepełnosprawność ruchowa, w tym z afazją		
Niepełnosprawność sprzężona		
Autyzm, w tym z zespołem Aspergera		
Zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze		
Inne, nie wymienione wyżej(<i>podać jakie</i>)		

* niepotrzebne skreślić

**dotyczy dzieci posiadających opinię o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka, wydaną przez publiczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną, o której mowa w art. 127 ust.10 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe,

*** dotyczy dzieci posiadających opinię o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, wydaną przez publiczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną, o której mowa w art. 127 ust.10 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe,

.....

(miejscowość, data)

.....

(pieczęćka imienna i czytelny podpis
osoby fizycznej lub przedstawiciela
osoby prawnej prowadzącej
dotowaną placówkę)

Załącznik nr 3
do uchwały nr
Rady Gminy Wisznia Mała
z dnia2018 r.

.....
(pieczęć nagłówkowa)

WÓJT
GMINY WISZNIA MAŁA

ROZLICZENIE DOTACJI OŚWIATOWEJ OTRZYMANEJ
Z BUDŻETU GMINY WISZNIA MAŁA W ROKU

Formularz jest przeznaczony dla: osób fizycznych i osób prawnych innych niż Gmina Wisznia Mała, prowadzących na terenie Gminy Wisznia Mała niepubliczne placówki.

Termin składania informacji: do 20 stycznia następnego roku

Miejsce składania rozliczenia: Urząd Gminy w Wiszni Małej

I. Dane o placówce (przedszkolu/innej formie wychowania przedszkolnego) :

Nazwa:

.....

Adres:

II. Dane osoby fizycznej lub przedstawiciela osoby prawnej prowadzącej placówkę (przedszkole/inną formę wychowania przedszkolnego):

Nazwa osoby prawnej/imiona i nazwisko osoby fizycznej* :

.....

Adres osoby prawnej/osoby fizycznej*

.....

III. Dane o liczbie uczniów w poszczególnych miesiącach:

Lp.	Miesiąc	Liczba uczniów wykazana w informacji miesięcznej o aktualnej liczbie uczniów wg stanu na pierwszy roboczy dzień miesiąca
1	Styczeń	
2	Luty	
3	Marzec	

4	Kwiecień	
5	Maj	
6	Czerwiec	
7	Lipiec	
8	Sierpień	
9	Wrzesień	
10	Październik	
11	Listopad	
12	Grudzień	
13	RAZEM (suma 1-12)	
14	Kwota dotacji należnej na liczbę uczniów/wychowanków:	

IV. Informacja o wykorzystaniu dotacji

Kwota dotacji (narastająco od początku roku do końca okresu sprawozdawczego) otrzymana:

..... zł; wykorzystana: zł.

V. Zestawienie wydatków dotowanej jednostki sfinansowanych z dotacji (narastająco od początku roku do końca okresu rozliczeniowego):

Lp.	Rodzaj wydatku	Kwota wydatku
1.	Wynagrodzenia nauczycieli	
2.	Wynagrodzenia pozostałych pracowników wychowawczo-opiekuńczych oraz obsługi organizacyjno-finansowej	
3.	Pochodne od wynagrodzeń	
4.	Zakup materiałów i wyposażenia	
5.	Opłaty za media	
6.	Zakup pomocy dydaktycznych	
7.	Zakup usług	
8.	Wynajem pomieszczeń	
9.	Pozostałe wydatki bieżące – wymienić, jakie:	
	Zakup środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, o których mowa w art. 90 ust. 3d ustawy o systemie oświaty	
11.	Wynagrodzenie dyrekcji jednostki oświatowej	
12.	Inne rodzaje (podać jakie)	
RAZEM:		

* niepotrzebne skreślić

.....

*Imię i nazwisko osoby
sporządzającej sprawozdanie*

.....

*(pieczętka imienna i
czytelny podpis osoby
fizycznej lub osoby
reprezentującej osobę
prawną – organu
prowadzącego)*

UCHWAŁA Nr .../...../...../18

RADY GMINY WISZNIA

z dnia 31 stycznia 2018

w sprawie przyjęcia Regulaminu przyznawania i wypłacania uczniom szkół podstawowych oraz uczniom klas gimnazjum stypendium Wójta Gminy Wisznia Mała za wysokie wyniki w nauce, osiągnięcia naukowe, osiągnięcia artystyczne oraz osiągnięcia sportowe.

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 14a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1875, 2232) w związku z art.90t ust.4 ustawy z dnia 07 września 1991r. o systemie oświaty (t.j. Dz.U.2017 r. poz. 2198 z późn. zm.)

Rada Gminy Wisznia Mała uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Przyjmuje się Regulamin przyznawania i wypłacania uczniom szkół podstawowych oraz uczniom klas gimnazjum stypendium Wójta Gminy Wisznia Mała za wysokie wyniki w nauce, osiągnięcia naukowe, osiągnięcia artystyczne oraz osiągnięcia sportowe w ramach lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych uczniów szkół Gminy Wisznia Mała zgodnie z załącznikiem do niniejszej uchwały.

2. Stypendia przyznaje się na wniosek zgodnie z załącznikiem do regulaminu, o którym mowa w ust. 1.

§ 2. Traci moc Uchwała Nr VI/XXX/267/13 z dnia 29 maja 2013 roku w sprawie wspierania edukacji uzdolnionych uczniów szkół Gminy Wisznia Mała zmieniona Uchwałą Nr VI/XXXIV/289/13 z dnia 28 sierpnia 2013 roku w sprawie zmian do Uchwały Nr VI/XXX/267/13 z dnia 29 maja 2013 roku w sprawie wspierania edukacji uzdolnionych uczniów szkół Gminy Wisznia Mała oraz Uchwałą Nr VII/XVIII/141/16 z dnia 27 kwietnia 2016 roku w przedmiocie zmiany Uchwały NR VI/XXX/267/13 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 29 maja 2013r. w sprawie wspierania edukacji uzdolnionych uczniów szkół Gminy Wisznia Mała.

§ 3. Wysokość środków przeznaczonych na wypłatę stypendiów określa corocznie uchwała w sprawie budżetu Gminy Wisznia Mała.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wisznia Mała.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

Załącznik

do uchwały nr/...../...../18
Rady Gminy Wisznia Mała
z dnia 31.01.2018r.

Regulamin przyznawania i wypłacania uczniom szkół podstawowych oraz uczniom klas gimnazjum stypendium Wójta Gminy Wisznia Mała za wysokie wyniki w nauce, osiągnięcia naukowe, osiągnięcia artystyczne oraz osiągnięcia sportowe.

§ 1.

Stypendium przyznawane jest za:

- 1) wysokie wyniki w nauce - z wyłączeniem uczniów kl. I-III Szkoły Podstawowej, w stosunku do których stosuje się oceny opisowe,
- 2) osiągnięcia naukowe,
- 3) osiągnięcia artystyczne,
- 4) osiągnięcia sportowe.

§ 2.

Stypendium może być przyznane:

- 1) uczniom klas I-VIII szkół podstawowych oraz uczniom klas gimnazjum, zamieszkałym na terenie Gminy Wisznia Mała,
- 2) uczniom klas I- VIII szkół podstawowych oraz uczniom klas gimnazjum, dla których organem prowadzącym jest Gmina Wisznia Mała.

§ 3.

Uczniowi można przyznać równocześnie stypendium za wyniki w nauce, osiągnięcia naukowe, osiągnięcia artystyczne oraz sportowe - niezależnie od otrzymanych wcześniej nagród i wyróżnień.

§ 4.

Stypendium Wójta Gminy Wisznia Mała za wysokie wyniki w nauce może otrzymać uczeń, który otrzymał co najmniej ocenę bardzo dobrą z zachowania i spełnia przynajmniej jeden z poniższych warunków:

- 1) uczeń szkoły podstawowej kl. IV, który w wyniku rocznej klasyfikacji osiągnął ze wszystkich przedmiotów obowiązkowych i nieobowiązkowych średnią ocen 5,8 (bez ocen poniżej dobrej),
- 2) uczeń szkoły podstawowej kl. V-VI, który w wyniku rocznej klasyfikacji osiągnął ze wszystkich przedmiotów obowiązkowych i nieobowiązkowych średnią ocen 5,6 (bez ocen poniżej dobrej),
- 3) uczeń szkoły podstawowej kl. VII-VIII i klas gimnazjum, który w wyniku rocznej klasyfikacji osiągnął ze wszystkich przedmiotów obowiązkowych i nieobowiązkowych średnią ocen 5,4 (bez ocen poniżej dobrej).

§ 5.

Stypendium Wójta Gminy Wisznia Mała za osiągnięcia naukowe może otrzymać uczeń, który otrzymał co najmniej ocenę bardzo dobrą z zachowania i w rywalizacji indywidualnej lub zespołowej spełnia przynajmniej jeden z poniższych warunków:

- 1) zajął I miejsce lub uzyskał tytuł laureata w konkursach przedmiotowych, tematycznych, interdyscyplinarnych na szczeblu powiatowym,
- 2) zajął jedno z miejsc I-III lub uzyskał tytuł laureata w konkursach przedmiotowych, tematycznych, interdyscyplinarnych na szczeblu wojewódzkim, ogólnopolskim, europejskim lub światowym.

§ 6.

Stypendium Wójta Gminy Wisznia Mała za osiągnięcia artystyczne oraz za osiągnięcia sportowe może być przyznane uczniom, którzy otrzymali co najmniej ocenę dobrą z zachowania i spełniającym jeden z niżej wymienionych warunków:

- 1) w konkurencjach indywidualnych lub zespołowych - powołanie do wojewódzkiej lub narodowej kadry młodzieżowej w swojej dziedzinie sportu,
- 2) zdobycie I-V miejsca w zawodach sportowych lub przeglądach artystycznych na szczeblu krajowym lub za granicą,
- 3) uzyskanie I miejsca w powiecie lub uzyskanie miejsc od I-VI na szczeblu wojewódzkim w rywalizacji indywidualnej lub zespołowej, w różnych konkursach, przeglądach, festiwalach, zawodach organizowanych przez organizacje sportowe mających rangę mistrzostw lub w zawodach organizowanych przez inne związki sportowe i instytucje artystyczne.

§ 7.

Z wnioskiem o stypendium za wysokie wyniki w nauce, za osiągnięcia naukowe, za osiągnięcia artystyczne oraz za osiągnięcia sportowe, którego wzór stanowi załącznik do niniejszego regulaminu, występuje dyrektor szkoły, opiekun naukowy lub opiekun prawny ucznia.

§ 8.

1. Wniosek o przyznanie stypendium należy złożyć w sekretariacie Urzędu Gminy Wisznia Mała w terminie nie później niż 7 dni przed ostatnim dniem roku szkolnego - dotyczy uczniów klas I-VIII szkół podstawowych oraz uczniów klas gimnazjum, zamieszkałych na terenie Gminy Wisznia Mała a nie będących uczniami szkół, dla których organem prowadzącym jest Gmina Wisznia Mała.
2. Wniosek o przyznanie stypendium należy złożyć w sekretariacie szkoły w terminie nie później niż 7 dni przed ostatnim dniem roku szkolnego- dotyczy uczniów klas I- VIII szkół podstawowych oraz uczniów klas gimnazjum, dla których organem prowadzącym jest Gmina Wisznia Mała .
3. Do wniosku należy dołączyć potwierdzone za zgodność z oryginałem kserokopie dokumentów potwierdzających osiągnięcia ucznia.
4. Podczas rozpatrywania wniosków będą brane pod uwagę wyłącznie osiągnięcia uzyskane podczas roku szkolnego, w którym składany jest wniosek.
5. Wnioski niekompletne lub złożone po terminie nie będą rozpatrywane.
6. O przyznaniu bądź odmowie przyznania stypendium oraz o wysokości przyznanego stypendium decyduje Wójt Gminy Wisznia Mała.

§ 9.

Stypendium jest jednorazowe, posiada charakter motywacyjny i wypłacane jest przelewem na wskazane we wniosku konto w terminie do 30 września danego roku.

§ 10.

W sprawach nieuregulowanych w niniejszym regulaminie decyzje podejmuje Wójt Gminy Wisznia Mała .

Wisznia Mała, data.....

Wnioskodawca:

.....
.....

WNIOSEK
o przyznanie stypendium Wójta Gminy Wisznia Mała

Stypendium za wysokie wyniki w nauce	
Stypendium naukowe	
Stypendium osiągnięcia artystyczne	
Stypendium za osiągnięcia w sporcie	

Należy postawić znak „x” przy wybranej kategorii

1. Imię i nazwisko ucznia
2. Adres zamieszkania ucznia
.....
3. Nazwa szkoły i adres szkoły / klasa:
.....
.....
4. Średnia ocen na koniec roku szkolnego*
5. Wyszczególnienie osiągnięć ucznia** :
.....
.....
.....

6. Wykaz załączników dokumentujących osiągnięcia ucznia:

1)

2)

3)

7. Nr konta bankowego:

.....

.....

Imię i nazwisko właściciela rachunku bankowego:

.....

.....

OPINIUJĘ POZYTYWNIENEGATYWNIEN

(niepotrzebne skreślić)

.....

(podpis Dyrektora Szkoły)

.....

(podpis wnioskodawcy)

**dotyczy stypendium Wójta Gminy Wisznia Mała za wysokie wyniki w nauce*

***dotyczy stypendium Wójta Gminy Wisznia Mała za osiągnięcia naukowe/sportowe/artystyczne*

**UCHWAŁA Nr/.../.../18
RADY GMINY WISZNIA
z dnia 31 stycznia 2018**

**zmieniająca uchwałę w sprawie utworzenia jednostki budżetowej pod nazwą
Samorządowa Administracja Placówek Oświatowych Gminy Wisznia Mała**

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15, art.10a pkt 1 oraz art.10b ust. 1 i 2 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym(t.j. Dz. U. z 2017r. poz. 1875, poz. 2232), art. 11 ust. 2, art. 12 ust. 1 pkt 2 i ust. 2, art. 53 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych(t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2077),

Rada Gminy Wisznia Mała uchwala, co następuje:

§ 1. 1. W uchwale Nr IV/XXVII/167/04 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 9 grudnia 2004r. w sprawie utworzenia jednostki budżetowej pod nazwą Samorządowa Administracja Placówek Oświatowych Gminy Wisznia Mała zmienionej uchwałami: Nr VI/IX/80/11 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 29 czerwca 2011r. zmieniającą uchwałę w sprawie utworzenia jednostki budżetowej pod nazwą Samorządowa Administracja Placówek Oświatowych Gminy Wisznia Mała, Nr VI/XXV/230/12 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 21 grudnia 2012r. w sprawie nadania nowego Statutu jednostce budżetowej pod nazwą Samorządowa Administracja Placówek Oświatowych Gminy Wisznia Mała, Nr VI/XXXIX/338/14 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 22 stycznia 2014r. w sprawie zmiany statutu jednostki budżetowej pod nazwą Samorządowej Administracji Placówek Oświatowych Gminy Wisznia Mała, Nr VII/XXV/194/16 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 30 listopada 2016r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie utworzenia jednostki budżetowej pod nazwą Samorządowa Administracja Placówek Oświatowych Gminy Wisznia Mała oraz Nr VII/XXXI/241/17 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 31 maja 2017 roku w sprawie zmiany uchwały w sprawie utworzenia jednostki budżetowej pod nazwą Samorządowa Administracja Placówek Oświatowych Gminy Wisznia Mała,

wprowadza się następujące zmiany:

- w § 2 załącznika w ust. 2 pkt 1- 4 otrzymują poniższe brzmienie:

- „1) Zespół Szkolno - Przedszkolny w Wiszni Małej:
 - a) Szkoła Podstawowa im. Małego Księcia w Wiszni Małej,
 - b) Przedszkole Publiczne w Ligocie Pięknej;
- 2) Szkoła Podstawowa im. Św. Jadwigi Śląskiej w Krynicznie.
- 3) Zespół Szkolno - Przedszkolny w Szewcach:
 - a) Szkoła Podstawowa w Szewcach,
 - b) Przedszkole Publiczne w Strzeszowie;
- 4) Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Psarach.”

2. Pozostała treść uchwały nie ulega zmianie.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wisznia Mała.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega podaniu do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Wisznia Mała oraz w sposób zwyczajowo przyjęty.

**UCHWAŁA Nr
RADY GMINY WISZNIA
z dnia 2018**

_w sprawie wspólnej obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej jednostek organizacyjnych Gminy Wisznia Mała

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15, art.10a pkt 1 oraz art.10b ust. 1 i 2 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2017r. poz. 1875, poz. 2232), art. 11 ust. 2, art. 12 ust. 1 pkt 2 i ust. 2, art. 53 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 2077), uchwala się, co następuje:

§1. 1.W uchwale Nr VII/XXV/195 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 30 listopada 2016 r. w sprawie wspólnej obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej jednostek organizacyjnych Gminy Wisznia Mała, **wprowadza się następujące zmiany:**

- w § 1 pkt 1- 4 otrzymują poniższe brzmienie:

- „1) Zespół Szkolno - Przedszkolny w Wiszni Małej:
- a) Szkoła Podstawowa im. Małego Księcia w Wiszni Małej,
 - b) Przedszkole Publiczne w Ligocie Pięknej.
- 2) Szkoła Podstawowa im. Św. Jadwigi Śląskiej w Krynicznie.
- 3) Zespół Szkolno - Przedszkolny w Szewcach:
- a) Szkoła Podstawowa w Szewcach,
 - b) Przedszkole Publiczne w Strzeszowie.
- 4) Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Psarach.”

2. Pozostałe postanowienia uchwały Nr VII/XXV/195 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 30 listopada 2016 r. w sprawie wspólnej obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej jednostek organizacyjnych Gminy Wisznia Mała nie ulegają zmianie.

§ 2.Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wisznia Mała.

§ 3.Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega podaniu do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Wisznia Mała oraz w sposób zwyczajowo przyjęty.

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY WISZNIA MAŁA**

z dnia 31 stycznia 2018 r.

w sprawie zaciągnięcia pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu na realizację zadania pn: "Udzielenie osobom fizycznym dotacji celowej z budżetu gminy Wisznia Mała, na dofinansowanie przedsięwzięć związanych z ograniczeniem niskiej emisji"

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. c i art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1875 ze zm.) oraz art. 89 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2077) uchwala się, co następuje:

§ 1. Postanawia się zaciągnąć pożyczkę z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu na realizację zadania pn: "Udzielenie osobom fizycznym dotacji celowej z budżetu gminy Wisznia Mała, na dofinansowanie przedsięwzięć związanych z ograniczeniem niskiej emisji" w wysokości 545.000,00 zł w 2018 roku.

§ 2. 1. Okres spłaty pożyczki wynosić będzie 5 lat i rozpocznie się po okresie karencji wynoszącym 6 miesięcy, tj. w latach 2018 - 2022.

2. Źródłem spłaty pożyczki wraz z odsetkami będą dochody własne gminy.

§ 3. Szczegółowe warunki dotyczące pożyczki będą ustalone w umowie zawartej pomiędzy Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, a Gminą.

§ 4. Ustanawia się zabezpieczenie planowanej pożyczki, o której mowa w § 1 w formie weksla "in blanco,, wraz z deklaracją wekslową.

§ 5. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wisznia Mała.

§ 6. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Celem podjęcia uchwały Rady Gminy Wisznia Mała jest wyrażenie zgody na zaciągnięcie pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu w ramach programu priorytetowego pn. "Ograniczenie niskiej emisji na obszarze województwa dolnośląskiego".

W związku z uchwaleniem „Regulaminu udzielania osobom fizycznym dotacji celowej z budżetu gminy Wisznia Mała na dofinansowanie przedsięwzięć związanych z ograniczeniem niskiej emisji” mieszkańcy gminy Wisznia Mała otrzymają dofinansowanie do zmiany sposobu ogrzewania, a gmina zaciągnie pożyczkę z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, w wysokości 545.000,00 zł na podstawie złożonych wniosków.

Aby podpisać umowę z WFOŚiGW niezbędna jest uchwała Rady Gminy Wisznia Mała.

Przyjęcie nisko oprocentowanej pożyczki z Funduszu (2,75%) pozwoli na obniżenie środków własnych gminy przeznaczonych na realizację przedmiotowego zadania.

UCHWAŁA NR VII/XXXIX/...../18
RADY GMINY WISZNIA MAŁA
z dnia 31 stycznia 2018r.

**zmieniającą uchwałę w sprawie poboru w drodze inkasa należności pieniężnych
pobieranych od osób fizycznych w formie łącznego zobowiązania pieniężnego, podatku
rolnego, leśnego, od nieruchomości i od posiadania psa oraz ustalenia inkasentów
i wysokości wynagrodzenia za inkaso**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1, art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r. poz. 1875 ze zm.), art. 6 ust. 12 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r. poz. 1785 ze zm.), art. 6b ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2017 r., poz. 1892) oraz art. 6 ust. 8 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (tekst jedn. Dz. U. z 2017, poz. 1821) w zw. z art. 9, art. 28 § 4 i art. 31 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r. poz. 201 ze zm.),

Rada Gminy uchwala, co następuje:

§ 1.

W uchwale Rady Gminy Wisznia Mała nr IV/V/25/03 z dnia 14 lutego 2003 r. w sprawie poboru w drodze inkasa należności pieniężnych pobieranych od osób fizycznych w formie łącznego zobowiązania pieniężnego, podatku rolnego, leśnego, od nieruchomości i od posiadania psa oraz ustalenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso zmienionej uchwałami Rady Gminy Wisznia Mała: nr IV/XLVIII/293/06 z dnia 28 czerwca 2006 r., nr IV/XLIX/307/06 z dnia 30 sierpnia 2006 r.; nr V/IV/31/07 z dnia 28 marca 2007 r.; nr VI/V/38/11 z dnia 23 lutego 2011 r.; nr VI/VI/43/11 z dnia 30 marca 2011 r.; nr VI/XVII/152/12 z dnia 28 marca 2012r; nr VI/XXVI/238/13 z dnia 30 stycznia 2013r.; nr VI/XXIX/261/13 z dnia 24 kwietnia 2013r.; nr VII/V/31/15 z dnia 25 marca 2015r.: nr VII/VI/48/15 z dnia 29 kwietnia 2015r.; nr VII/XXV/188/16 z dnia 30 listopada 2016r. oraz nr VII/XXVI/201/16 z dnia 28 grudnia 2016r.

wprowadza się następujące zmiany:

- w § 2 dotychczasowy pkt 11 otrzymuje brzmienie:
„11. Wieś Rogoż – Pani Edyta Król;”

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wisznia Mała.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

UCHWAŁA Nr/...../...../18

RADY GMINY WISZNIA MAŁA

z dnia 31 stycznia 2018r.

zmieniająca uchwałę w sprawie określenia warunków i trybu przyznawania oraz wysokości nagród dla zawodników za osiągnięcia wysokich wyników sportowych

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 10, art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2017r. poz. 1875 ze zm.) oraz art. 31 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (t. j. Dz. U. z 2017r. poz. 1463 ze zm.)

Rada Gminy Wisznia Mała uchwala, co następuje:

§1

W uchwale Nr VII/XXIX/225/17 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 29 marca 2017r. w sprawie określenia warunków i trybu przyznawania oraz wysokości nagród dla zawodników za osiągnięcia wysokich wyników sportowych, zmienionej uchwałą Rady Gminy Wisznia Mała Nr VII/XXXI/243/17 z dnia 31 maja 2017r.

wprowadza się następujące zmiany:

- dotychczasowy **§ 3** otrzymuje brzmienie:

„**§ 3.** Dyscyplinami sportu o istotnym znaczeniu dla Gminy Wisznia Mała są w szczególności: piłka nożna, piłka ręczna, piłka siatkowa, koszykówka, akrobatyka, lekkoatletyka, pływanie, sporty walki, podnoszenie ciężarów, tenis, szachy, taniec sportowy.”

§ 2

Pozostała treść uchwały Nr VII/XXIX/225/17 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 29 marca 2017r. w sprawie określenia warunków i trybu przyznawania oraz wysokości nagród dla zawodników za osiągnięcia wysokich wyników sportowych - nie ulega zmianie.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wisznia Mała

§ 4

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego i wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia.

UCHWAŁA NR/...../18
RADY GMINY WISZNIA MAŁA
z dnia 31 stycznia 2018r.

w sprawie przyjęcia programu polityki zdrowotnej dla Gminy Wisznia Mała na lata 2018 - 2020 o nazwie: Program szczepień ochronnych przeciwko grypie populacji z grupy szczególnego ryzyka (osób od 60 roku życia) - „Grypa 60+”

Na podstawie art. 18 ust. 1 w związku z art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r., poz. 1875 ze zm.) oraz art. 7 ust. 1 pkt 1, art. 48 i art. 48a ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 roku, poz. 1938 ze zm.)

Rada Gminy Wisznia Mała uchwala , co następuje:

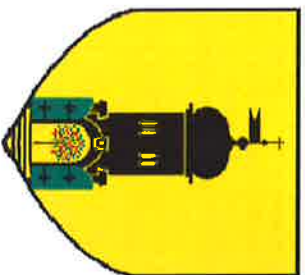
§ 1.

1. Przyjmuje się do realizacji w latach 2018 – 2020 program polityki zdrowotnej o nazwie: Program szczepień ochronnych przeciwko grypie populacji z grupy szczególnego ryzyka (osób od 60 roku życia) - „Grypa 60+”.
2. Program, o którym mowa w ust. 1 stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wisznia Mała.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PROGRAM szczepień ochronnych przeciwko grypie populacji z grupy szczególnego ryzyka (osób od 60 roku życia) - „Grypa 60+”

Okres realizacji programu: 2018 – 2020

1. OPIS PROBLEMU ZDROWOTNEGO

1) Problem zdrowotny

Grypa jest chorobą zakaźną stanowiącą duże zagrożenie dla zdrowia. Według Światowej Organizacji Zdrowia na świecie rocznie na grypę zapada 5-10% ogólnej populacji. Grypa jest jedną z ważniejszych przyczyn zachorowań oraz umieralności ludzi, powodując jednocześnie duże straty ekonomiczne.

Zarażenie wirusem grypy następuje drogą kropelkową. Zachorowanie na grypę może powodować pojawienie się innych chorób jako powikłań. Może również doprowadzić do pogorszenia przebiegu chorób występujących przed zachorowaniem.

Nieleczona grypa może prowadzić do poważnych powikłań, które są głównym zagrożeniem dla życia i zdrowia chorych. Do typowych powikłań pogrypowych zaliczamy:

- zapalenie mięśnia sercowego,
- zapalenie płuc,
- zapalenie opon mózgowych,
- zapalenie mięśni i stawów,
- zapalenie oskrzeli,
- zapalenie ucha środkowego,
- zespół Guillaina-Barrego.

Zapalenie płuc oraz zapalenie mięśnia sercowego są chorobami zagrażającymi życiu zwłaszcza osobom w wieku starszym.

Wskazania medyczne do szczepienia dotyczą głównie osób od 65 roku życia. Infekcje grypowe są szczególnie groźne dla osób w podeszłym wieku. W tej grupie pacjentów są one najczęstszą przyczyną zaostrzeń chorób układu oddechowego, mogą także prowadzić do powikłań ze strony pozostałych układów, w tym układu sercowo-naczyniowego. Liczne badania farmakoeconomiczne wskazują, iż szczepienie przeciwko grypie jest postępowaniem o wysokim współczynniku efektywności, szczególnie w populacji osób starszych. Stosowanie szczepień ochronnych zmniejsza liczbę zachorowań, redukuje liczbę hospitalizacji i śmiertelność z powodu grypy i jej powikłań.

Główne czynniki ryzyka zachorowania:

- 1) niski status społeczny i ekonomiczny,
- 2) infekcje w czasie sezonu grypowego,
- 3) wiek (zachorowania w grupie ryzyka zwiększają możliwość wystąpienia ciężkiego przebiegu i powikłań),
- 4) osoby narażone na powikłania po grypie,
- 5) nieprzestrzeganie zasad higieny.

Prawdopodobne czynniki ryzyka:

- 1) niedożywienie lub niewłaściwa dieta m.in. (pozbawiona witaminy C),
- 2) przebywanie w dużych skupiskach.

Jedną z metod zapobiegania grypie są szczepienia ochronne. Szczepienia należy wykonywać przed okresem wzmożonych zachorowań na grypę i choroby grypopodobne, tj. w miesiącach wrzesień/październik. Osoby poddające się szczepieniu znacznie zmniejszają u siebie ryzyko zachorowania na grypę.

Wyręczne organizacji światowych (WHO), ogólnoeuropejskich (ECDC), poszczególnych krajów UE oraz państw Ameryki Północnej w większości rekomendują coroczne szczepienia przeciwko grypie osób w podeszłym wieku, natomiast różnią się co do dolnej granicy wieku wyznaczającej korzyść z powszechnych szczepień w tej grupie.

W większości krajów europejskich i w Kanadzie szczepienia rekomendowane są osobom w wieku powyżej 65 lat, natomiast w USA coroczne rutynowe szczepienia zaleca się już od 50 roku życia. ECDC podkreśla, że państwa UE stosują zróżnicowane kryteria wiekowe, a przyjmowana wartość graniczna pozostaje w zasadzie kwestią umowną. ECDC uważa korzyści z prowadzenia szczepień osób w podeszłym wieku za naukowo dowiedzione, nie podano jednak informacji umożliwiających weryfikację metodologii doboru źródeł (sposób wyszukiwania, selekcji i syntezy danych źródłowych nie został opisany).

W polskim Programie Szczepień Ochronnych na 2017 r., szczepienia zaleca się osobom powyżej 55 roku życia (ze wskazań epidemiologicznych), a Kolegium Lekarzy Rodzinnych w Polsce zaleca objęcie szczepieniami osób w wieku 50-64 lat (ze wskazań medycznych i społecznych) oraz powyżej 65 roku życia (ze wskazań medycznych).

W latach 2013-2016 w ramach realizowanego przez Gminę Wisznia Mała programu szczepień ochronnych przeciwko grypie zaszczepiono:

- dla osób powyżej 65 roku życia
 - rok 2013 – 108 osób
 - rok 2014 – 76 osób
 - rok 2015 – 97 osób
- dla osób powyżej 60 roku życia
 - rok 2016 -178 osób
 - rok 2017 – 196 osoby (stan na 31.12.2017r.)

Podstawowym kryterium, które kwalifikowało do szczepień przeciw grypie był wiek powyżej 65 roku życia (w latach 2013-2015), w roku 2016 i 2017 – powyżej 60 roku życia oraz miejsce zameldowania na terenie Gminy Wisznia Mała. Należy zaznaczyć, że osoby starsze są bardziej narażone na choroby grypowe oraz na związane z nimi powikłania. Często zdarza się, że sytuacja finansowa nie pozwala na zakup szczepionki przeciw grypie.

2) Epidemiologia

Grypa jest jedną z najczęściej występujących wirusowych chorób zakaźnych i istotną przyczyną zachorowań oraz zgonów w wielu regionach świata, także w Polsce. Według szacunków World Health Organization (WHO) co roku na grype:¹

- choruje od 330 mln do 1,76 mld ludzi,
- 3-5 mln osób cierpi z powodu jej ostrych objawów,
- umiera od 500 tys. do miliona osób².

¹ Brydak L.B., et al., Grypa, ostatnią niekontrolowaną plagą ludzkości, Krajowy Ośrodek ds. Grypy, Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny, Warszawa, 2009.

² W krajach rozwijających się zarówno zapadalność, jak i śmiertelność z powodu grypy mogą być jednak znacznie niedoszacowane ze względu na ograniczoną dostępność danych.

Grypa jest ostrą chorobą zakaźną, wywoływaną przez trzy typy wirusa: A, B i C. Najbardziej charakterystyczną cechą tego wirusa jest jego zmienność antygenowa, która może przebiegać na dwa sposoby:

- 1) przesunięcie antygenowe, które powoduje sezonowe epidemie grypy,
- 2) skok antygenowy, który powoduje pandemię³.

Grypa występuje w trzech głównych typach:

Typ A – typ, który występuje u ludzi i zwierząt (świnie, konie, fok, norki, wietoryby oraz ptaki) uznawany jest za najgroźniejszy ze względu na największą skłonność do zmian i możliwość tamania ograniczeń międzygatunkowych. Poprzez łatwość z jaką przenosiom ulegają otoczki białkowe wirusa przez co przeciwciała osób z nabytą odpornością nie rozpoznają prawidłowo wirusa i pozwalają namnażać się w ciele nosiciela. Mutacje wirusa są istotnym problemem w produkcji skutecznych szczepionek.

Typ B – typ, który występuje wyłącznie u ludzi. Charakteryzuje się umiarkowanym przebiegiem choroby oraz nie jest zdolny do pokonywania barier międzygatunkowych.

Typ C – typ, który występuje u ludzi oraz świń. Charakteryzuje się najłagodniejszym przebiegiem infekcji oraz niską zmiennością genetyczną przez co uznawany jest za najmniej groźny.

Stabilność wirusów grypy w środowisku bardzo silnie zależy od temperatury. Przy przeciętnej letniej temperaturze 20 °C wirusy przyschnięte do powierzchni mogą przetrwać do ośmiu godzin. Przy 22 °C przeżywają w ekskrementach, tkankach padłych zwierząt i wodzie co najmniej 4 dni, przy temperaturze 0 °C, ponad 30 dni, a w lodzie wykazują niemal nieograniczoną przeżywalność. Dlatego też niezwykle krytycznym okresem dla wzrostu zachorowań są miesiące o niskiej temperaturze oraz wysokiej wilgotności, która pomaga w przenoszeniu się wirusów.

W zakresie zachorowalności obserwowanej na przestrzeni kilkudziesięciu lat zauważalna jest bardzo wyraźna tendencja do występowania naprzemiannych okresów niskiej oraz bardzo wysokiej zachorowalności co jest efektem zmienności wirusa.

Choć grypa występuje na świecie od wieków, nie udało się jej jeszcze opanować, między innymi ze względu na wspomnianą zmienność wirusa. Co roku na całym świecie występują sezonowe epidemie grypy⁴. W XX w. odnotowano trzy pandemie grypy. Pierwszą była tzw. hiszpanka (wywołana wirusem podtypu A/H1N1/ w latach 1918-1919), która spowodowała zgon 50-100 mln ludzi.

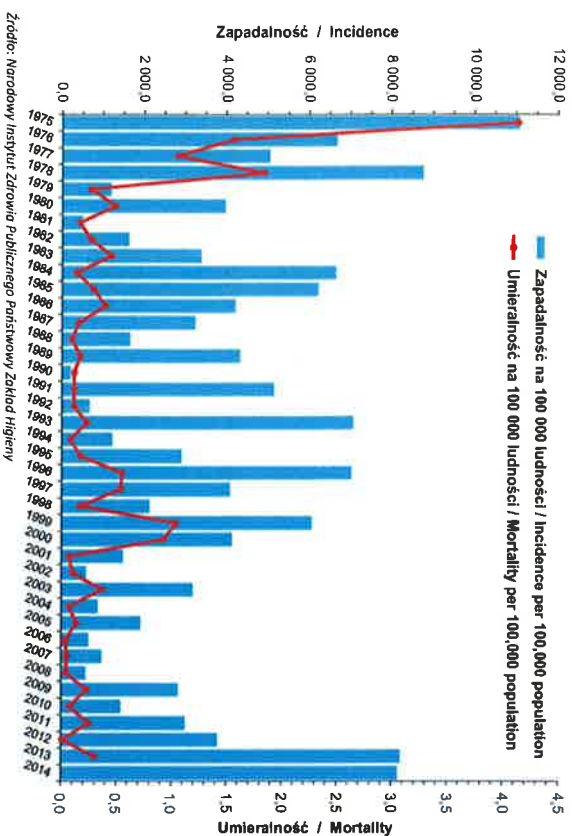
Następnie, w latach 1957-1958 grypa azjatycka, wywołana wirusem podtypu A/H2N2/ (szacunkowa liczba zgonów 1-4 mln) i w latach 1968-1970 tzw. grypa Hong Kong, wywołana wirusem podtypu A/H3N2/ (szacunkowa liczba zgonów 1-4 mln)⁵.

Wykres. Krajowa sytuacja dot. zapadalności oraz umieralności na grype

³ Scholtissek C., Molecular evolution of influenza viruses, Virus Genes, 1996, 11, 209-215, za: Brydak L.B., Grypa, Pandemia grypy mit czy realne zagrożenie?, Warszawa, 2008, s. 59-61.

⁴ Brydak L.B., Grypa, Pandemia grypy mit czy realne zagrożenie?, Warszawa, 2008, s. 61.

⁵ Pandemic influenza preparedness and response, A WHO guidance document, Geneva, WHO, 2009, s.13, oraz Implementation of the international health regulations in relation to pandemic (A/H1N1), WHO, 2009, s. 37 i 49.

Źródło: Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego Państwowy Zakład Higieny

W Polsce sezon grypy to przełom lutego i marca – wtedy notuje się najwięcej zachorowań. Należy zatem szczepić zanim rozpocznie się sezon epidemiologiczny. W okresie od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r. zarejestrowano w Polsce ogółem 4 340 076 zachorowań i podejrzeń zachorowań na grype. Średnia dzienna zapadalność wynosiła 30,90 na 100 tys. ludności. Stałe sanitarne - epidemiologiczne w tym okresie odnotowały 140 zgonów z powodu grypy, w tym 56 zgonów w grupie wiekowej 65+ oraz 79 zgonów w grupie wiekowej 15-64 lata.

Najlepszy moment do przyjęcia szczepionki przeciwko grypie to wrzesień - październik – listopad, ponieważ:

- 1) na odpowiedź immunologiczną w postaci wytworzenia się odpowiedniego poziomu przeciwciał ochronnych potrzeba od 10 do 14 dni;
- 2) u większości zdrowych osób poziom przeciwciał osiąga maksimum po 4 tygodniach, w ciągu 6 miesięcy po osiągnięciu maksimum, miano przeciwciał spada, ale poziom ochrony jest utrzymywany przez 12 miesięcy od zaszczepienia. W dużym stopniu zależy to jednak od wydolności układu odpornościowego. Im wyższa tym poziom przeciwciał chroniący przed zakażeniem jest wyższy i dłużej utrzymuje się w organizmie;
- 3) aby zapewnić optymalną ochronę przed infekcją, szczepienia najlepiej przyjmować przed spodziewaną aktywnością wirusa.

3) Populacja objęta Programem

Program skierowany jest do wszystkich mieszkańców Gminy Wisznia Mała w wieku powyżej 60 lat. Populacja objęta programem stanowi grupę osób, u których ryzyko powikłań pogrypowych jest większe, a sam przebieg leczenia jest trudniejszy i wymaga większych kosztów.

Potencjalna średnio - roczna populacja osób powyżej 60 roku życia łącznie **2 050 osób** (przy uwzględnieniu średniej liczby zgonów ok. 60 osób powyżej 60 roku życia rocznie)

W okresie 2013 - 2016 zaszczepiono łącznie 459 osób, co daje średniorocznie liczbę ok. 115 szczepień/rok.

Na podstawie danych statystycznych z poprzednich pięciu lat obowiązującego programów, szacuje się objęcie programem w roku 2018 grupę **290 osób**, co stanowi ok. 15 % populacji docelowej.

ROK	Liczba mieszkańców pow. 60 roku życia	Przewidywana populacja do szczepień (15%)
2018	1 992 – 60 = 1932	290
2019	2 150 – 60 = 2090 (przewidywana)	313
2020	2 291 – 60 = 2231 (przewidywana)	335
Razem	6 253	938

Przeciwwskazania stosowania szczepionki:

- ostra choroba infekcyjna (osoba chora),
- przebyty zespół Guillain-Barre stwierdzony w okresie 6 tygodni po poprzednim szczepieniu przeciwko grypie
- uczulenie na substancje zawarte w szczepionce,
- odczynny posoczenie powstałe w wyniku wcześniejszego szczepienia na grype,
- przetaczanie krwi w przedziale ostatnich sześciu tygodni.

4) Finansowanie ze środków publicznych

Gmina Wisznia Mała, niniejszy programu polityki zdrowotnej realizowało w latach 2013 - 2016 i 2017 roku.

ROK	Liczba zaszczepionych mieszkańców	Koszt programu
2013	108	9 295,88 zł
2014	76	9 959,75 zł
2015	97	9 797,31 zł
2016	178	16 142,81 zł
2017	196*	19 086,86 zł

* - stan na 31.12.2017r.

Zaznaczyć należy, że w przypadku zgłoszenia się do zaszczepienia większej niż przewidywana liczby osób zostaną uruchomione dodatkowe środki finansowe pozwalające na wykonanie szczepień wszystkich chętnych, kwalifikujących się do udziału w programie.

Świadczenia te są zaliczane, ale nie gwarantowane przez Ministra Zdrowia i NFZ.

Program ten realizował i realizuje obecnie *Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Zdrowia w Wiszni Małej*

5) Uzasadnienie potrzeby wdrożenia programu

- Grypa jest chorobą ogólnospołeczną. Możliwość zaszczepienia się przeciwko wirusom grypy może stanowić u osób powyżej 60 roku życia szansę na zdrowsze życie.
- Zgodnie z rekomendacjami instytucji takich jak Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) czy Rada Unii Europejskiej zajmujących się gripą, zalecanym poziomem wyszczepienia populacji jest co najmniej 45 % osób starszych.
- WHO wraz z Komitetem Doradczym ds. Szczepień Ochronnych corocznie wydaje zalecenia dotyczące wskazań do użycia szczepionek przeciw grypie. Zaleca zaszczepienie się wszystkim osobom od 6 miesiąca życia. Wskazuje ponadto na grupy dużego ryzyka, narażone na wystąpienie powikłań pogrypowych. Są to m.in. dzieci, kobiety w ciąży, osoby z niedoborami odporności, po przeszczepach narządów, przewlekłe choroby, **osoby powyżej 50 roku życia**, a także osoby otyłe (indeks BMI > 40).
- Za grupę szczególnie dużego ryzyka uważa się **osoby w wieku co najmniej 60-65 lat**, osoby po przeszczepach, osoby z AIDS i dzieci poniżej 2 roku życia.
- Szczepienie przeciwko grypie jest **szczepieniem zalecanym** wymienionym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 16 września 2010 r. w sprawie wykazu zalecanych szczepień ochronnych oraz sposobu finansowania i dokumentowania zalecanych szczepień ochronnych wymaganych między innymi przepisami zdrowotnymi.
- Szczepienie jest jedną metodą, która może ustrzec przed zachorowaniem. Konieczne jest powtarzanie szczepień co roku ze względu na zmieniający się antygen wirusa powodującego zachorowania i w konsekwencji inny rekomendowany przez WHO, skład szczepionki. Szczepienie przeciwko grypie należy przeprowadzić przed spodziewanym wystąpieniem epidemii grypy.
- Nowoczesne szczepionki nie zawierają żywych wirusów grypy, nie mogą więc spowodować zakażenia wirusem i zachorowania. Organizmy osób w starszym wieku po zaszczepieniu zyskują dużą ochronę przed niebezpiecznymi powikłaniami pogrypowymi.

2. Cele programu:

1) cel główny:

Zwiększenie liczby osób zaszczepionych przeciwko grypie wśród populacji objętej programem, a tym samym zapobieganie zachorowaniom na gripę i występowaniu powikłań pogrypowych.

2) Cele szczegółowe:

- Zwiększenie dostępności do bezpłatnych szczepień przeciwko grypie w grupie osób objętych programem.
- Zmniejszenie zachorowalności i umieralności na gripę wśród mieszkańców Gminy Wisznia Mała.
- Zwiększenie wiedzy wśród mieszkańców gminy o grypie i jej powikłaniach oraz roli szczepień ochronnych w profilaktyce chorób zakaźnych
- uzyskanie możliwie najwyższej liczby osób uczestniczących w programie

3) Oczekiwane efekty

W związku z udowodnioną w badaniach efektywnością procedur podawania szczepionki przeciwko grypie w przedmiotowym programie oczekuje się:

- redukcji liczby zakażeń grypowych we wskazanej populacji,
- zmniejszenia wskaźnika powikłań z powodu zachorowania na gripę,
- spadku częstości występowania grypy u osób zaszczepionych,
- redukcji liczby wizyt ambulatoryjnych z powodu zachorowań na gripę.

Ponadto efekty realizacji programu będą mogły zostać ocenione na podstawie analizy danych epidemiologicznych publikowanych przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Trzebnicy.

4) Mierniki efektywności Programu szczepień przeciwko grypie będzie:

- odsetek osób uczestniczących w programie.
- liczba osób zaszczepionych w programie.
- spadek zachorowalności na gripę w gminie w całej populacji;
- spadek zachorowalności na gripę w grupie osób zaszczepionych.

3. Adresaci Programu

1) Oszacowanie populacji

- Program jest adresowany do grupy osób w wieku 60 lat i więcej – przy określaniu wieku należy brać pod uwagę rok urodzenia - zamieszkałych na terenie Gminy Wisznia Mała,
- Co roku będzie typowana do szczepienia grupa osób w tym samym przedziale wiekowym tj. 60 lat i więcej.
- Przewiduje się, że rocznie w ramach realizacji niniejszego programu ze szczepień skorzysta ok. **15 % populacji docelowej tj. ok. 300 osób**. Zakładana frekwencja na poziomie ok 15% wynika z dotychczasowych doświadczeń z realizacji *profilaktycznych szczepień przeciw grypie dla mieszkańców gminy w latach 2013-2017* i tendencji wzrostowej z lat 2016-2017.
- W przypadku zgłoszenia się do zaszczepienia większej niż przewidywana liczby osób zostaną uruchomione dodatkowe środki finansowe pozwalające na wykonanie wszystkich szczepień
- Program będzie skierowany osób powyżej 60 roku życia, u których nie występują przeciwwskazania do szczepienia.
- Program będzie miał też aspekt edukacyjny dotyczący m.in.:
 - prawidłowego stosowania antybiotyków celem ochrony ich skuteczności;
 - informacji na temat niebezpieczeństw jakie niosą ze sobą infekcje wywołane wirusem grypy,
 - popularyzacji szczepień ochronnych jako profilaktyki chorób zakaźnych
 - postępowania w razie wystąpienia NOP – Niepożądanych Odczynów Poszczepiennych.

2) Tryb zapraszania do Programu

- Do uczestnictwa w Programie zapraszani będą mieszkańcy gminy Wisznia Mała.
- Informacje o szczepieniu zostaną przekazane poprzez plakaty na tablicach ogłoszeń w miejscowościach gminnych, na stronie internetowej gminy oraz w siedzibie realizatora programu zdrowotnego i jego stronie internetowej.
- Przewiduje się wykorzystanie materiałów dostępnych do promocji szczepień ze strony internetowej Ogólnopolskiego Programu Zwalczenia Grypy oraz innych materiałów opracowanych przez realizatora programu i gminę.

4. Organizacja programu.

1) Części składowe, etapy i działania organizacyjne

Etap I: Opracowanie Programu

Etap II: Wybór w drodze konkursu ofert - jednostki realizującej program.

Etap III: Realizacja programu:

- a) dotarcie z informacją o programie do osób objętych w/w działaniem;

- b) rekrutacja osób do programu - kwalifikacja uczestników programu do szczepienia dokonywana będzie sukcesywnie na podstawie kolejności zgłoszeń do przychodni lekarskich realizujących program, planuje się objęcie szczepieniami wszystkich chętnych kwalifikujących się do grupy docelowej programu.

2) Planowane interwencje

- a) przeprowadzenie kampanii informacyjnej;
- b) każda osoba po 60 roku życia, która zgłosi się do podmiotu realizującego program zostanie przebadana w celu wykluczenia przeciwwskazań do podania szczepionki, a następnie zaszczepiona;
- c) szczepienia będą bezpłatne i dobrowolne;
- d) realizator programu, wyłoniony w drodze konkursu, winien posiadać wyspecjalizowaną kadrę i zdolności finansowe umożliwiające realizację programu oraz jest zobowiązany do prowadzenia dokumentacji realizacji programu w oparciu o wymogi określone w umowie.

W ramach niniejszego programu osoby spełniające kryteria oraz zakwalifikowane przez lekarza będą szczepione szczepionką przeciwko grypie sezonowej, zarejestrowaną i dopuszczoną do obrotu w Polsce.

- W Polsce stosowane są szczepionki inaktywowane :
- typu sitosowane są szczepionki inaktywowane :
- typu sub-unit zawierające rozszczepiony wirion,
- szczepionka wirusomalna.

Szczepionki przeciwgrypowe dostępne w Polsce są immunologicznie równocenne, a ich skład jest corocznie aktualizowany.

Dostępność szczepionek na rynku farmaceutycznym zależy od sezonu epidemicznego. Jednak skład wszystkich z tych szczepionek jest taki sam. Zawierają one antygeny tych samych szczepów wirusa grypy, wybranych i dostarczonych producentom szczepionek przez WHO. Dzięki zastosowaniu najnowszych technik biologii molekularnej, szczepki wirusa grypy, jakie zostają użyte do produkcji szczepionki przeciwko grypie okazują się prawie w 100% zgodne z tymi, które pojawiają się w kolejnym sezonie epidemicznym.

Wyboru szczepionki dokona realizator programu (dawkovanie i schemat szczepienia zależne jest od wskazań producenta szczepionki).

Ponieważ wirus grypy podlega szybkim zmianom antygenowym, konieczne jest coroczne powtarzanie szczepień aktualizowanymi szczepionkami. Szczepienia będą wykonywane od września do listopada w poszczególnych latach realizacji programu – zgodnie z wytycznymi kolegium Lekarzy Rodzinnych w Polsce.

3) Kryteria i sposób kwalifikacji uczestników do programu.

Program jest skierowany do mieszkańców zamieszkanych na terenie Gminy Wisznia Mała, którzy spełniają łącznie kryteria:

- a) wiek co najmniej 60 rok życia;
- b) wyrażą zgodę na szczepienie;
- c) brak przeciwwskazań do szczepienia.

- Mieszkańcy, którzy przejdą pozytywną kwalifikację medyczną - formalną do szczepienia będą mogli skorzystać ze szczepienia.

- W trakcie wizyty lekarskiej, będzie prowadzona edukacja na temat pozytywnych skutków szczepień oraz profilaktyki grypy.
- Osoby zaszczepione będą także poinformowane o postępowaniu w razie wystąpienia NOP – Niepożądanych Odczynów Poszczepiennych.

4) Zasady udzielania świadczeń w ramach programu:

- Szczepienia będą realizowane przez placówkę podstawowej opieki zdrowotnej, która zgłosi się do konkursu i zostanie wybrana do realizacji programu (placówka podstawowej opieki zdrowotnej posiadająca kontrakt z Narodowym Funduszem Zdrowia i spełniająca kryteria konkursowej).
- Świadczenie w postaci szczepienia przeciw grypie otrzyma każda chętna osoba, która spełnia kryteria programu i zostanie zakwalifikowana do szczepienia przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej z placówki będącej realizatorem programu.

5) Sposób powiązania działań programu ze świadczeniami zdrowotnymi finansowanymi ze środków publicznych

- Szczepienia przeciw wirusowi grypy nie są refundowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia.
- Program zakłada, że badanie lekarskie, podanie szczepionki oraz sporządzenie dokumentacji medycznej jest wykonywane w ramach świadczeń podstawowej opieki zdrowotnej finansowanych przez NFZ, natomiast koszt zakupu szczepionki oraz koszty organizacyjne realizacji programu ponoszone przez świadczeniodawcę są finansowane z budżetu Gminy Wisznia Mała.

6) Sposób zakończenia udziału w programie i możliwości kontynuacji otrzymywania świadczeń zdrowotnych, jeżeli istnieją wskazania

Pełne uczestnictwo w programie polega na zrealizowaniu schematu szczepień szczepionką przeciwko wirusowi grypy. Zakończenie udziału w programie jest możliwe na każdym etapie programu.

7) Bezpieczeństwo planowanych interwencji.

- Szczepienia przeprowadzane będą przez wykwalifikowany personel medyczny z zachowaniem wszelkich warunków, niezbędnych dla prawidłowego szczepienia.
- Realizator odpowiada za wykonanie szczepienia oraz za jego skutki, jak również ma obowiązek być ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej.
- Szczepionka użyta do szczepienia będzie dopuszczona do obrotu w Polsce na dany sezon profilaktyki.
- Przed każdym szczepieniem zostanie przeprowadzone badanie lekarskie kwalifikujące pacjenta do wykonania szczepienia.
- Realizatorzy programu są zobowiązani do ochrony danych osobowych osób biorących udział w programie na podstawie umowy zawartej z Gminą Wisznia Mała.

INNE:

- Szczepienie przeciw grypie –jak każde inne szczepienie – może wywoływać wystąpienie skutków ubocznych i niepożądanych skutków poszczepiennych.

- Miejscowe niepożądane odczyny poszczepienne, takie jak: ból, obrzęk, zaczerwienienie mogą pojawiać się w miejscu podania szczepionki czasami powodować powstanie nacieku zapalnego.

Objawy zwykle utrzymują się ok 2 –3 dni i nie mają większego wpływu na zwykłą aktywność pacjenta.

- Stosowanie szczepionki przeciw grypowej może również spowodować wystąpienie ogólnego niepożądanego odczynu w postaci:
 - podwyższonej temperatury ciała, bólów mięśni, stawów i głowy, uczucia rozbicia –takie objawy występują zazwyczaj po upływie 6–48 godzin od szczepienia i trwają 1–2 dni (częściej występują u osób szczepionych po raz pierwszy, głównie u małych dzieci),
 - dreszczy, obrzęku Quinckiego, napadu astmy lub wstrząsu anafilaktycznego – są to rzadko występujące reakcje związane najczęściej z nadwrażliwością na białko jaja kurzego,
 - bardzo rzadkiego powikłania (1 przypadek na milion zaszczypanych), jakim jest zespół Guillain-Barre.
- Na podstawie ilości niepożądanych odczynów poszczypanych (NOP) WHO uznała szczepienia przeciw grypie za bardzo bezpieczne dla wszystkich osób, włączając w to także grupy podwyższonego ryzyka.
- W pewnych przypadkach istnieje jednak przeciwwskazania do szczepień przeciwko grypie. Do najczęstszych należy zaliczyć:
 - choroby przebiegające z wysoką gorączką,
 - nadwrażliwość na białko jaja kurzego, antybiotyki używane w procesie produkcji lub inne składniki szczepionki,
 - współistnienie choroby o umiarkowanym lub ciężkim przebiegu bez względu na to, czy towarzyszy im gorączka,
 - zespół Guillain-Barre'go stwierdzony w ciągu 6 tygodni po poprzednim szczepieniu przeciw grypie.

8) Kompetencje/ warunki niezbędne do realizacji programu

- Realizator programu zostanie wyłoniony w drodze konkursu ofert.
- Realizator zobowiązany będzie spełnić warunki wykonywania szczepień ochronnych określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 18 sierpnia 2011 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych, w tym:
 - a) Szczepienia będą przeprowadzone przez personel medyczny spełniający warunki Narodowego Funduszu Zdrowia w zakresie udzielania świadczeń z dziedziny poz – pielęgniarci posiadające ukończony kurs w zakresie wykonywania szczepień ochronnych pod nadzorem lekarskim;
 - b) Szczepienia będą realizowane w pomieszczeniach, które pod względem technicznym i sanitarnym spełniają wymagania określone w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.
- Realizator będzie zobowiązany do prowadzenia dokumentacji z realizacji programu.
- Etap szczepień zostanie podsumowany przez realizatora pismną informacją o przebiegu szczepień oraz liczbie zaszczypanych osób.
- Na zakończenie realizacji programu osoby objęte programem szczepień wypełnią ankietę badania satysfakcji ze sposobu realizacji programu i jakości udzielonych świadczeń (wzór stanowi załącznik Nr. 1 do Programu).

5. Koszty

1) Koszty jednostkowe:

Planuje się, że koszt szczepienia jednej osoby, tj. koszt zakupu szczepionki wraz z kosztem podania szczepienia, kosztem kwalifikacji do szczepienia (badania) oraz kosztem akcji informacyjnej nie przekroczy kwoty **60,00 zł/osobę**

Zakres świadczenia w ramach programu profilaktycznych szczepień przeciw grypie dla pojedynczej osoby obejmuje:

- zakup szczepionki przeciwko grypie na właściwy sezon grypowy,
- badanie lekarskie – kwalifikację do wykonania szczepienia,
- podanie szczepionki zgodnie ze schematem określonym przez producenta,
- sporządzanie dokumentacji medycznej z przeprowadzonych szczepień - zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie i standardami stosowanymi przez Narodowy Fundusz Zdrowia oraz archiwizowanie danych,
- prowadzenie rejestru świadczeń wykonywanych w ramach programu oraz sporządzenie sprawozdania z jego realizacji - zgodnie z wymaganiami Gminy

2) Planowane koszty całkowite:

ROZCZNE:

- Ok. 300 osób (stanowi ok. 15 % uprawnionych)
 - szacowany koszt zakupu szczepionki: 300 x 60,00 zł = 18 000,00 zł,
 - materiałów informacyjno - edukacyjnych: ok. 1 500,00 zł
- razem: **19 500,00 zł/rok**

Koszt akcji informacyjno-edukacyjnej Realizatora programu nie przekroczy kwoty 10 % całości kosztów.

CAŁKOWITE KOSZTY – w okresie realizacji programu tj. lata 2018-2020
19 500,00 zł x 3 lata = 58 500,00 zł

- Koszt prowadzonej corocznie przez Gminę kampanii informacyjnej, dotyczącej wszystkich finansowanych z budżetu Gminy Wisznia Mała programów polityki zdrowotnej nie jest wliczany w koszt realizacji niniejszego programu.

- W przypadku konieczności zwiększenia środków na realizację programu planuje się zwiększenie środków budżetu w celu objęcia szczepieniem wszystkich chętnych.

3) Źródła finansowania:

Szczepienia przeciwko wirusowi grypy w ramach proponowanego programu finansowane zostaną w całości z budżetu Gminy Wisznia Mała

4) Argumenty przemawiające za tym, że wykorzystanie dostępnych zasobów jest optymalne

1. Realizacja szczepień przeciw grypie jest zalecana przez wiodące instytucje zdrowia publicznego, w tym WHO oraz Głównego Inspektora Sanitarnego w Polsce.
2. W Polsce brak jest masowych, refundowanych w ramach ubezpieczenia zdrowotnego szczepień przeciw grypie.
3. Wybrana grupa adresatów jest zgodna z kalendarzem szczepień ochronnych oraz optymalna w aspekcie możliwości finansowych Gminy Wisznia Mała

6. Monitorowanie i ewaluacja

1) Ocena zgłaszalności do Programu

- Informacja o ilości uczestników będzie znana po zakończeniu programu na podstawie rocznych list uczestnictwa.
- Zgłaszalność do programu zwerifikowana będzie na podstawie listy osób, które zakończyły szczepienie, przedstawione przez Realizatora programu w sprawozdaniu okresowym – rocznym (którego wzór stanowi załącznik Nr 2 do programu)
- Ponadto informacje udzielane przez lekarzy oraz pielęgniarki środowiskowe mogą wpłynąć pozytywnie na frekwencję.

2) Ocena jakości świadczeń w programie

- Wszyscy uczestnicy programu zostaną poinformowani o możliwości zgłaszania uwag pisemnych do organizatora programu w zakresie jakości uzyskanych świadczeń,
- Po zakończeniu szczepienia uczestnicy programu wypełnią anonimową ankietę ewaluacyjną dotyczącą badania satysfakcji ze sposobu realizacji programu i jakości udzielonych świadczeń.

3) Ocena efektywności programu

- Ocena efektywności programu zostanie przeprowadzona na danych będących w dyspozycji realizatora programu zdrowotnego dotyczących liczby hospitalizacji z powodu chorób wywołanych wirusem grypy oraz liczby stwierdzonych zachorowań na grypę i powikłań pogrypowych w placówce zdrowotnej na terenie gminy Wisznia Mała w odniesieniu do lat ubiegłych.
- Realizator programu zobowiązany będzie do składania miesięcznych informacji oraz sprawozdania rocznego o przebiegu szczepień oraz liczbie zaszczepionych osób.

7. Zagrożenia dla programu.

Program może nie zostać zrealizowany całkowicie lub w części ze względu na:

- przeznaczenie mniejszych środków finansowych w budżecie Gminy Wisznia Mała niż określone w programie,
- mniejsze niż zakładane zgłaszanie się uczestników do programu,
- zmianę przepisów prawnych uniemożliwiających realizację programu.

8. Okres realizacji programu

- Program będzie realizowany w latach 2018 – 2020 z możliwością jego kontynuacji w latach następnych.
- W sytuacji włączenia szczepień przeciw grypie dla osób objętych programem do szczepień obowiązkowych, finansowanych w ramach ubezpieczenia zdrowotnego, niniejszy program może zostać zakończony wcześniej lub zostać zmodyfikowany np. w zakresie grupy adresatów.

Program opracowano na podstawie:

1. Ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 1793 ze zm.)

2. Zarządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 grudnia 2014 r. w sprawie prowadzenia prac nad opracowaniem i realizacją programów zdrowotnych.
3. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 21 sierpnia 2009 r. w sprawie priorytetów zdrowotnych.
- 1) Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 roku w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz. U. z 2016 roku, poz. 1492);
- 2) Komunikatu Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 4 stycznia 2017 roku, poz. 1 w sprawie Programu Szczepień Ochronnych na rok 2017 (Dz. Urz. Ministra Zdrowia z dnia 5 stycznia 2017 roku, poz. 1).

Literatura:

1. Państwowy Zakład Higieny meldunki epidemiologiczne;
2. Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego;
3. M. T. Osterholm, N. S. Kelley, A. Sommer, E. A. Belongia. Efficacy and effectiveness of influenza vaccines: a systematic review and meta-analysis. „The Lancet Infectious Diseases”. 12 (1), s. 36-44, 2012
4. Badanie motywacji do szczepienia się przeciw grypie. Raport z badania jakościowego, MillwardBrown, 2009
5. Balkhy H.H., et al. Epidemiology of H1N1 (2009) influenza among healthcare workers in a tertiary care center in Saudi Arabia: a 6-month surveillance study. Infection Control and Hospital Epidemiology, 2010
6. Barker W.H., et al. Pneumonia and influenza deaths during epidemics: implications for prevention. Archives of Internal Medicine, January 1982
7. Barker W.H., et al. Impact of epidemic type A influenza in a defined adult population w. American Journal of Epidemiology, 1980
8. Benowitz I., et al. Influenza vaccine given to pregnant women reduces hospitalization due to influenza in their infants. Clinical Infectious Diseases, 2010
9. Blank P. R., et al. The impact of European vaccination policies on seasonal influenza vaccination coverage rates in the elderly. www.landesbioscience.com, 14.11.2012
10. Brydak L.B. Grypa. Pandemia grypy mit czy realne zagrożenie? Warszawa, 2008
11. Brydak L.B., et al. Grypa ostatnią niekontrolowaną plagą ludzkości. Krajowy Ośrodek ds. Grypy, Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny, Warszawa, 2009
12. Brydak L.B., et al. Grypa – Wskazania do szczepień. Możliwe powikłania pogrypowe. Krajowy Ośrodek ds. Grypy, Polskie Towarzystwo Medycyny Rodzinnej, Warszawa, 2008
13. Brydak L.B., et al. Polskie Standardy profilaktyki i leczenia grypy. Warszawa, 2007
14. Brydak L.B., et al. Zasady działania zintegrowanego systemu epidemiologicznego i wirusologicznego nad grypą SENTINEL. Zakład Badania Wirusów Grypy Krajowy Ośrodek ds. Grypy, Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny, Warszawa, 2012
15. Brydak L.B., et al. Sezon epidemiczny 2010/2011. Zalecenia do szczepień przeciwko grypie. ACIP, WHO 2010 r.

Załączniki:

1. Ankieta badania satysfakcji ze sposobu realizacji programu i jakości udzielonych świadczeń
2. Sprawozdanie roczne z oceną wykonania programu „Program szczepień ochronnych przeciwko grypie populacji z grupy szczególnego ryzyka (osób od 60 roku życia) pn. „Grypa 60+” na lata 2018-2020”

Załącznik Nr 2

do Programu

szczepień ochronnych przeciwko grypie

SPRAWOZDANIE ROCZNE Z OCENĄ WYKONANIA PROGRAMU

**„Program szczepień ochronnych przeciwko grypie
populacji z grupy szczególnego ryzyka (osób od 60 roku życia)
pn. „Grypa 60+” na lata 2018-2020”**

określonego w umowie nr, zawartej w dniu

Dane realizatora programu:

1. Nazwa placówki/jednostki realizującej program.....
2. Dokładny adres jednostki.....
3. Koordynator programu lub osoba odpowiedzialna za realizację
4. Czas realizacji programu
5. Charakterystyka populacji objętej programem
6. Liczba osób, które skorzystały z programu
- Ogólna liczba objętych programem

Określić stopnia osiągnięcia głównego celu po realizacji programu.

7. Główny cel programu.
.....
8. Cele szczegółowe programu.
.....

które z ww. celów szczegółowych zostały zrealizowane, a których nie zrealizowano i dlaczego?

.....

.....

Analiza statystyczna:

9. Realizatorzy zadań programowych, podać ich kwalifikacje i zrealizowane przez nich zadania.

Lp	Wykaz imienny	Kwalifikacje

10. Zakres zrealizowanych zadań programowych

Lp	Rodzaj udzielonych świadczeń	Liczba uczestników

Badania	
Szczepienia	
Spotkania edukacyjno - informacyjne	
Inne (materiały edukacyjno – informacyjne)	

11. MONITOROWANIE I EWALUACJA (ocena jakości programu)

- 1) Ocena zgłaszalności do programu:
.....
- 2) Ocena jakości świadczeń w programie:
.....
- 3) Ocena efektywności programu:
.....

12. Forma i sposób realizacji oświaty zdrowotnej :

.....

.....

Sposób przeprowadzenia akcji edukacyjno - informacyjno- skierowanej do adresatów programu:

.....

.....

13. Wnioski i uwagi z realizacji programu:

.....

.....

14. ROZLICZENIE FINANSOWE PROGRAMU

Zestawienie faktur (rachunków)

Lp	Numer	Data	Nazwa wydatku	Kwota (zł)

- ogólny koszt programu
- wysokość kwoty zabezpieczonej w umowie
- wykorzystanie środków finansowych w zł. w %

15. Proszę podać kwotę, która nie została wykorzystana w programie.

.....

16. W przypadku kiedy kwota nie została wykorzystana w całości lub części podać powód:

Załącznik:

Oświadczam (my), że:

- 1) od daty zawarcia umowy nie zmienił się status prawny podmiotu,
- 2) wszystkie podane w niniejszym sprawozdaniu informacje są zgodne z aktualnym stanem prawnym i faktycznym,
- 3) wszystkie kwoty wymienione w zestawieniu faktur (rachunków) zostały faktycznie poniesione.

.....
Pieczęć podmiotu realizującego program

ANKIETA
dotycząca badania satysfakcji ze sposobu realizacji programu i jakości udzielonych świadczeń
(badanie anonimowe)

3. Jak oceniasz swój poziom satysfakcji z realizacji programu polityki zdrowotnej pn. „Program szczepień ochronnych przeciwko grypie populacji z grupy szczególnego ryzyka (osób od 60 roku życia) pn. „Grypa 60+” na lata 2018-2020”:

a) poziom wiedzy o oczekiwanych efektach zdrowotnych (*)

1	2	3	4	5	6
Bardzo słabo					Bardzo wysoko

b) poziom wiedzy o możliwych zagrożeniach związanych z wykonaniem szczepienia (*)

1	2	3	4	5	6
Bardzo słabo					Bardzo wysoko

c) poziom zadowolenia z uczestnictwa w programie i objęcia programem szczepień (*)

1	2	3	4	5	6
Bardzo słabo					Bardzo wysoko

4. Jak oceniasz jakość udzielonych świadczeń zdrowotnych w ramach programu:

a) terminowość wykonania szczepień (*)

1	2	3	4	5	6
Bardzo słabo					Bardzo wysoko

b) poziom usług lekarskich - badania przed szczepieniem (*)

1	2	3	4	5	6
Bardzo słabo					Bardzo wysoko

c) poziom usług pielęgniarских - podanie szczepienia (*)

1	2	3	4	5	6
Bardzo słabo					Bardzo wysoko

5. Czy uważasz, że realizacja tego typu programu jest potrzebna (*) ?

1	2	3	4	5	6
Zdecydowanie NIE					Zdecydowanie TAK

4. Czy w przyszłości wziętyś udział w tego typu programie zdrowotnym (*) ?

1	2	3	4	5	6
Zdecydowanie NIE					Zdecydowanie TAK

5. Jakże są Twoje potrzeby w zakresie realizacji programów polityki zdrowotnej na terenie Gminy Wiesznia Mała:

* - zaznacz lub skreśl właściwą punktację

Załącznik Nr 1
do Programu
szczepień ochronnych przeciwko grypie

UCHWAŁA NR
RADY GMINY WISZNIA MAŁA
z dnia 31 stycznia 2018r.

**zmieniająca Uchwałę w sprawie przyjęcia do realizacji „Lokalnego Programu Rewitalizacji
Gminy Wisznia Mała na lata 2016-2022”**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca o samorządzie gminnym (j.t. Dz.U. z 2017r. poz. 1875 ze zm.) **Rada Gminy Wisznia Mała uchwala, co następuje:**

§ 1

W uchwale nr VII/XXV/193/16 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 30 listopada 2016 roku sprawie przyjęcia do realizacji „Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Wisznia Mała na lata 2016-2022” zmienia się załącznik nr 1 i nadaje mu brzmienie zgodne z załącznikiem do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wisznia Mała.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia tj. z dniem 31 stycznia 2018 roku i w tym dniu podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Wisznia Mała.

Uzasadnienie

Do Uchwały zmieniającej Uchwałę w sprawie przyjęcia do realizacji „Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Wisznia Mała na lata 2016-2022”

Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Wisznia Mała na lata 2016-2022 jest obligatoryjnym załącznikiem do wniosków o dofinansowanie składanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, poddziałania 6.3.2 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów – ZIT WrOF, schematy A, B i C.

Dnia 14.11.2017 roku Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 oraz Gmina Wrocław pełniąca funkcję IP w ramach instrumentu Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego (ZIT WrOF) pełniące role Instytucji Organizującej Konkurs ogłosiły konkurs nr RPDS.06.03.02-IZ.00-02-278/17 dla poddziałania 6.3.2 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów – ZIT WrOF. Przedmiotem konkursu jest typ projektu określony dla działania 6.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów w Osi Priorytetowej 6 Infrastruktura spójności społecznej, tj.: 6.3.B Remont, odnowa części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych (nie ma możliwości budowy nowych obiektów).

Zgodnie z treścią ww. Ogłoszenia o konkursie wszystkie projekty planowane do realizacji muszą być ujęte w programie rewitalizacji. Po dokonaniu analizy treści „Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Wisznia Mała na lata 2016-2022” uchwalonego uchwałą nr VII/XXV/193/16 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 30 listopada 2016 roku w sprawie przyjęcia do realizacji „Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Wisznia Mała na lata 2016-2022” zdecydowano o konieczności aktualizacji zapisów dotyczących Projektów, które ujęte zostaną we Wniosku o dofinansowanie (Lista A dla projektów w ramach działania 6.3, Projekt nr 1 oraz Projekt nr 2). Zmiany wprowadzono w punktach: zakres realizowanych zadań, miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji np. adres, szacowana (orientacyjna) wartość projektu.

Jednocześnie zmianie nie ulegają uwarunkowania, o których mowa w art. 49 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2017 r., poz. 1405 ze zm.) dla ww. *Programu*. Wobec powyższego, nie jest wymagane przeprowadzanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Wprowadzenie powyższych zmian jest warunkiem koniecznym, aby Gmina Wisznia Mała mogła otrzymać wsparcie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 w ramach działania 6.3 „Rewitalizacja zdegradowanych obszarów”.

Spis treści

Spis treści	2
Wprowadzenie	3
I Diagnostyka stanu	4
I.1. Ogólna charakterystyka gminy	4
I.2. Diagnostyka czynników i zjawisk kryzysowych	5
I.2.1. Sfera społeczna	5
I.2.2. Sfera techniczna	19
I.2.3. Sfera środowiskowa	22
I.2.4. Sfera gospodarcza	23
I.2.5. Sfera funkcjonalna – przestrzenna	25
I.3. Skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych	30
I.4. Delimitacja obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	32
II Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych	45
II.1 Wiąza rozwoju	45
II.2 Cele strategiczne i operacyjne	46
II.3 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – lista podstawowa "A"	51
II.4 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – lista uzupełniająca "B"	58
III. Wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych	64
III.1 Mechanizm integrowania działań i przedsięwzięć rewitalizacyjnych	64
III.2 Ramy finansowe	66
III.3 Partycypacja społeczna	68
III.4 System monitorowania	70
IV. Spójność Lokalnego Programu Rewitalizacji z dokumentami strategicznymi i planistycznymi	72
Spis tabel	76
Spis rysunków	77

[LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY WISZNIA MAŁA NA LATA 2016-2022]

Załącznik do uchwały nr z dnia 31 stycznia 2018r.

Wprowadzenie

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Wisznia Mała na lata 2016 – 2022 został stworzony w oparciu o Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 – 2020 wydane przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju w dniu 3 lipca 2015 roku. Lokalny Program Rewitalizacji ujęmuje działania w sposób kompleksowy, uwzględniając aspekty społeczne, ekonomiczne, przestrzenno-funkcjonalne, środowiskowe i techniczne związane zarówno z danym obszarem, jak i jego otoczeniem.

Definicja rewitalizacji zawarta w Wytycznych łożsma jest z zapisem art. 2 pkt. 1 Ustawy z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji, gdzie przedstawia się ją jako: „proces wyrowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji”.

Według definicji określonej przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju rewitalizacja jest procesem wieloletnim, prowadzonym we współpracy z lokalną społecznością. Dlatego też dokument - poza identyfikacją obszarów przeznaczonych do rewitalizacji - zawiera szereg propozycji działań, których realizacja na przesłanien lat doprowadzi do poprawy sytuacji wskazanych obszarów. Ponadto całość została tak zaprojektowana, by w możliwie jak największym stopniu wykorzystać lokalny potencjał wskazanych miejsc.

Prace nad niniejszym dokumentem zostały uspołecznione, a jego obecny kształt jest efektem współpracy i zaangażowania władz lokalnych, Zespołu ds. Rewitalizacji gminy Wisznia Mała, pracowników urzędu, organizacji pozarządowych, przedsiębiorców, a nade wszystko mieszkańców gminy.

I Diagnoza stanu

I.1. Ogólna charakterystyka gminy

Gmina Wisznia Mała¹ położona jest w południowej części powiatu trzebnickiego, który znajduje się w północno-wschodniej części województwa dolnośląskiego. Gmina graniczy:

- od strony południowej z miastem Wrocław;
- od zachodu i północnego zachodu z gminą Oborniki Śląskie;
- od północy i północnego wschodu z gminą Trzebnica;
- od wschodu i południowego wschodu z gminą Długołęka.

Ogólna powierzchnia gminy wynosi 103,33 km², z czego 12,45 km² stanowi obszar leżący w granicach poligonu wojskowego. Teren gminy jest w większości użytkowany do celów rolniczych.

Rys. 1 Położenie gminy Wisznia Mała.

Źródło: www.google.pl/maps.

W obrębie swoich granic administracyjnych gmina posiada szesnaście jednostek osadniczych:

- wieś gminna: Wisznia Mała;

¹ Część poświęcona położeniu Gminy zaczerpnięta została z opracowania "Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego Gmina Wisznia Mała", s. 47.

- wieś sołeckie: Kryniczno, Krzyżanowice, Łigota Piękna, Machnice, Malin, Mienice, Ozarowice, Psary, Pierwoszków, Piotrkowiczki, Rogoź, Strzeszów, Szewce, Szymanów, Wysoki Kościół;
- trzy przysiółki: Cienin, Raków Wielki, Biskupice, które położone są na specjalnym terenie poligonu wojskowego.

1.2. Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych

1.2.1. Sfera społeczna

Struktura wiekowa mieszkańców

Gminę Wisznia Mała zamieszkiwało w 2015 r. 9488 mieszkańców², o ponad 3 % więcej niż w 2013 roku. Mieszkańcy gminy stanowili ponad 11% ludności powiatu trzebnickiego oraz 0,34% ludności województwa dolnośląskiego. Struktura osadnicza wpływa na dysproporcje w rozmieszczeniu mieszkańców. Kapitał ludzki koncentruje się w miejscowościach położonych w sąsiedztwie głównej arterii komunikacyjnej gminy - drogi krajowej nr 5.

Tab. 1 Mieszkańcy Gminy Wisznia Mała.

	liczba mieszkańców		zmiana (2013=100)
	2013	2015	
Gmina ogółem	9240	9488	103
Psary	1081	1064	98
Strzeszów	1019	1022	100
Szewce	960	1021	106
Łigota Piękna	984	1006	102
Szymanów	913	948	104
Wisznia Mała	779	811	104
Malin	557	593	106
Kryniczno	472	487	103
Krzyżanowice	471	471	100
Ozarowice	418	445	106
Rogoź	354	388	110
Piotrkowiczki	377	375	99
Mienice	278	288	104
Pierwoszków	213	228	107
Machnice	214	201	94
Wysoki Kościół	145	135	93
Cienin	5	5	100

Źródło: Dane Urzędu Gminy Wisznia Mała oraz Strategia Rozwoju Gminy Mała na lata 2014–2020.

² Dane Urzędu Gminy dotyczące liczby mieszkańców podają stan ludności na poziomie 9488 mieszkańców. Dane Głównego Urzędu Statystycznego wskazują na liczbę mieszkańców - 9899. W związku z zaistniałymi różnicami w dalszej części dokumentu analiza oparta była o wskaźniki, nie zaś o wartości bezwzględne.

Położenie względem stolicy województwa stanowi jeden z czynników wpływających na stale rosnącą atrakcyjność gminy, co przekłada się na utrzymujący się przyrost liczby mieszkańców w większości miejscowości. Zmiana liczby mieszkańców stanowi wypiekową zerowo napływ migracyjny, jak i rzeczywistego przyrostu wynikającego z obserwowanych zdarzeń demograficznych. Wskaźniki salda migracji oraz przyrostu naturalnego przyrównały w ostatnich latach wartość dodatnią, znacząco odbiegając od wartości średnich dla regionu dolnośląskiego (wyjątek stanowi jedynie ujemny przyrost naturalny w gminie zanołowany w 2015 roku).

Rys. 2 Ruch naturalny.

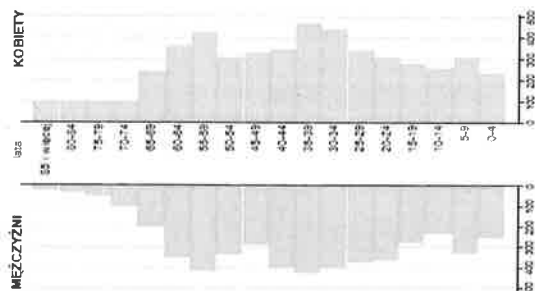
	przyrost naturalny na 1000 ludności		
	2013	2014	2015
woj. dolnośląskie	-1,6	-0,9	-1,8
powiat trzebnicki	0,2	0,3	0,3
Wisznia Mała	2,3	3,4	-1,5
	saldo migracji na 1000 osób		
	2013	2014	2015
woj. dolnośląskie	0,0	0,2	b.d.
powiat trzebnicki	5,6	3,5	b.d.
Wisznia Mała	17,0	7,8	b.d.

Źródło: dane Głównego Urzędu Statystycznego (www.bdlstat.gov.pl).

Rosnący potencjał ludnościowy gminy determinowany jest nie tylko ogólną liczbą mieszkańców, ale także strukturą wiekową. Wyjątkowo optymalna struktura wiekowa, zapewniająca stabilną liczbę osób stanowiących o potencjale ekonomicznym gwarantuje jednostce szansę na stały rozwój. Wymagają jednak statęgo monitoringu w celu zapewnienia właściwej infrastruktury społecznej i technicznej dla obywateli.

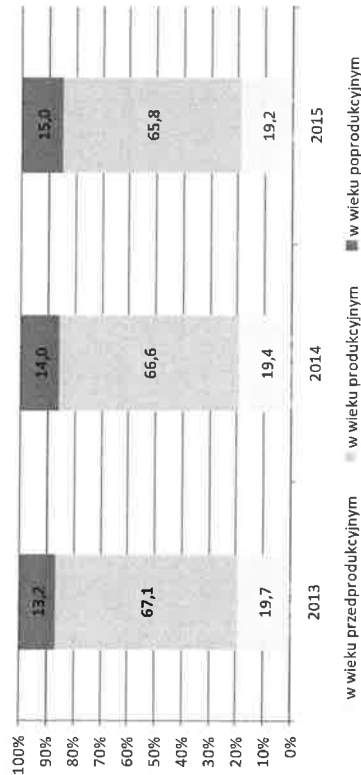
Struktura wiekowa mieszkańców Gminy Wisznia Mała oscyluje między typem zastojowym a regresyjnym, co stanowi sygnał dla konieczności uwzględnienia realnego ryzyka starzenia się społeczeństwa. Pierwsze symptomy tego procesu dostarczalne są już w gminie. Udział osób w wieku produkcyjnym w 2015 r. wyniósł 15% i był wyższy o prawie 2 punkty procentowe względem 2013 roku. Zanołowano także "niebezpieczny" spodek udziału osób w wieku przedprodukcyjnym oraz produkcyjnym (rys. 3).

Rys. 3 Struktura wiekowa mieszkańców Gminy Wisznia Mała w 2014 roku.

Źródło: Statystyczne Vademecum Samorządowca (<http://swaid.stat.gov.pl/>)

Rys. 4 Struktura wieku mieszkańców według ekonomicznych grup wiekowych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego (www.bdl.stat.gov.pl).

Zmiany struktury wiekowej mają swoje odzwierciedlenie w poziomie obciążenia demograficznego. W 2015 r. na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym przypadło 78 osób w wieku produkcyjnym, o 11 osób więcej niż w 2013 roku. Niekorzystne

proporcje zanotowano również w przypadku analizy wskaźnika opisującego stosunek liczby osób w wieku senioralnym do osób w wieku aktywności ekonomicznej. W 2015 r. na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadło 22,8 osób w wieku poprodukcyjnym (o 3 osoby więcej niż w 2013 roku). Analizując sytuację demograficzną gminy należy zwrócić uwagę na fakt, że jest ona korzystna względem całego województwa dolnośląskiego. Niemniej jednak wewnętrzne dysproporcje przestrzenne w samej gminie wskazują na obszary koncentracji negatywnych zmian. Średni udział ludności w wieku poprodukcyjnym według danych Urzędu Gminy Wisznia Mała wyniósł w 2015 r. 15,4%. Powyżej tej średniej znalazło się osiem miejscowości: Cienin, Kryniczno, Ligota Płkna, Machnice, Pienoszów, Psary, Szymanów i Wysoki Kościół.

Tab. 2 Struktura wiekowa mieszkańców miejscowości w Gminie Wisznia Mała w 2015 roku.

	W wieku przedprodukcyjnym		W wieku produkcyjnym		W wieku poprodukcyjnym		udział osób w wieku poprodukcyjnym (%)
Gmina ogółem	1878	6145	1465				15,4
Cienin	0	3	2				40,0
Kryniczno	105	305	77				15,8
Kryniczno	96	307	68				14,4
Ligota Płkna	147	660	199				19,8
Machnice	31	133	37				18,4
Malin	138	383	72				12,1
Mienice	61	194	33				11,5
Ozorowice	88	293	64				14,4
Pienoszów	47	137	44				19,3
Piórkowiczki	74	254	47				12,5
Psary	189	678	197				18,5
Rogoż	93	246	49				12,6
Sirszów	197	682	143				14,0
Szewce	239	658	124				12,1
Szymanów	186	603	159				16,8
Wisznia Mała	168	522	121				14,9
Wysoki Kościół	19	87	29				21,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Wisznia Mała.

Bezrobocie

Jednym z podstawowych elementów wpływających na ocenę sfery społecznej jest bezrobocie. W gminie Wisznia Mała w 2015 roku zarejestrowanych było 243 bezrobotnych³, co stanowiło 9,6% wszystkich zarejestrowanych w powiecie trzebnickim. Zmiany na rynku pracy podtykowane są ogólnym trendem w całym

³ Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego.

regionie. Tym samym, w całym województwie oraz powiecie odnotowano w latach 2013-2015 spadek liczby osób pozostających bez pracy.

Tab. 3 Bezrobocie w Gminie Wisznia Mała.

	Liczba bezrobotnych ogółem [os.]		
	2013	2014	2015
woj. dolnośląskie	1 53 558	1 21 562	99 952
powiat trzebnicki	3 973	3 017	2 523
gmina Wisznia Mała	352	272	243
	udział bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym (%)		
	2013	2014	2015
woj. dolnośląskie	8,2	6,6	5,5
powiat trzebnicki	7,4	5,6	4,7
gmina Wisznia Mała	5,4	4,1	3,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego
(www.bdl.stat.gov.pl).

Analiza struktury bezrobotnych wskazuje na grupy szczególnie narażone na wykluczenie społeczne. Na terenie powiatu trzebnickiego na 2523 osoby bezrobotne prawie 32% stanowiły osoby pozostające bez pracy dłużej niż 12 miesięcy. W gminie Wisznia Mała udział ten wyniósł 38,5%. Dane GUS wskazują, że problem ten w większym stopniu dotyczy kobiet. "Taka sytuacja może wynikać z kilku przyczyn, między innymi mniejszej mobilności przestępnej kobiet, tradycyjnego modelu rodziny, niższego wynagrodzenia za pracę kobiet, podażi ofert pracy preferujących mężczyzn (np. zawody budowlane)"⁴.

Struktura osób bezrobotnych ze względu na wykształcenie w latach 2013-2015 pozostaje bez większych zmian. W całym powiecie trzebnickim największy udział osób pozostających bez pracy dotyczy osób z wykształceniem zawodowym (około 33%) oraz gimnazjalnym i podstawowym (26%). Dane te korespondują ze strukturą bezrobotnych ze względu na wiek. W całym powiecie trzebnickim w latach 2013-2015 odnotowano wzrost udziału bezrobotnych powyżej 55 roku życia - z 18% w 2013 roku do prawie 23% w 2015 roku. Relatywnie znaczący przyrost w przeciagu zaledwie 3 lat wynika zarówno ze zmian demograficznych gminy i regionu (starzenie się społeczeństwa) oraz pewnych tendencji na rynku pracy, które dyskryminują osoby po 50. roku życia. Dynamiczne zmiany i często zastrzeżone wymagania względem pracownika wymagają od niego znacznej elastyczności zawodowej. Niestety nadal pokutuje przekonanie, że jedynie osoby młode mogą sprostać tym wymaganiom. Potwierdzają to dane GUS, według których najmniejszy udział bezrobotnych w kraju stanowiły osoby do 25 roku życia (11,8%) w 2015 roku. W powiecie trzebnickim osoby młode stanowiły aż 17% zarejestrowanych bezrobotnych, natomiast w gminie Wisznia Mała prawie 15%.

⁴ Strategia Rozwoju Gminy Wisznia Mała na lata 2014-2020, s. 16.

Analiza bezrobocia w gminie Wisznia Mała wskazała na znaczne dysproporcje przestrzenne. Wśród miejscowości, które odbiegają od średniej dla Gminy znajdują się Ligota Piękna, Mochnice, Malin, Mienice, Ozorowice, Pierwszów, Piotrkowiczki, Strzeszów i Wisznia Mała.

Tab. 4 Bezrobotni w Gminie Wisznia Mała według miejscowości w 2015 roku.

	liczba zarejestrowanych bezrobotnych (os.) ⁵	udział bezrobotnych w liczbie mieszkańców w wieku produkcyjnym (%)	liczba bezrobotnych długotrwale (os.)	udział bezrobotnych długotrwale w ogólnej liczbie mieszkańców (%)
Gmina ogółem	239	3,89	92	0,97
Clenin	0	0,00	0	0,00
Krynitzno	10	3,28	4	0,82
Krzyżanowice	3	0,98	0	0,00
Ligota Piękna	31	4,70	11	1,09
Mochnice	11	8,27	6	2,99
Malin	24	6,27	8	1,35
Mienice	14	7,22	9	3,13
Ozorowice	16	5,46	8	1,80
Pierwszów	6	4,38	4	1,75
Piotrkowiczki	11	4,33	3	0,80
Psary	15	2,21	4	0,38
Rogoź	6	2,44	4	1,03
Strzeszów	42	6,16	12	1,17
Szewce	20	3,04	7	0,69
Szymonów	10	1,66	3	0,32
Wisznia Mała	21	4,02	8	0,99
Wysoki Kościół	2	2,30	1	0,74

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Trzebnicy.

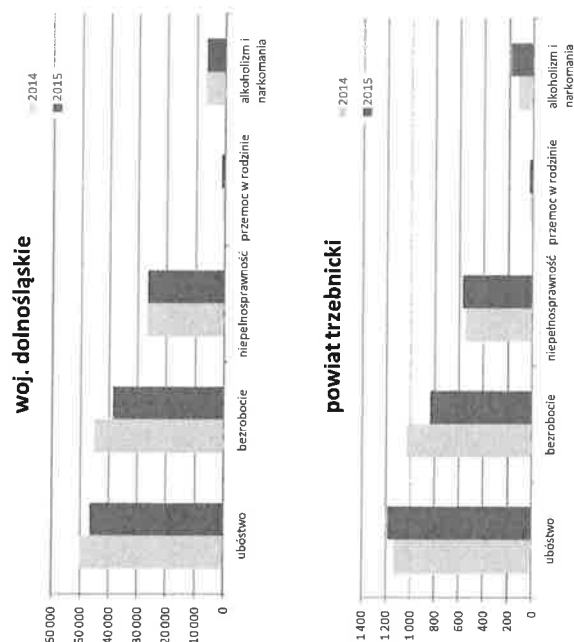
Pomoc społeczna

Wśród zagadnień umożliwiających ocenę poziomu degradacji społecznej jednostki wymienić należy pomoc udzielaną przez ośrodki pomocy społecznej. Powody przyznanych świadczeń w województwie dolnośląskim oraz powiecie trzebnickim zasadniczo się od siebie nie różnią. Największa liczba przyznanych świadczeń dotyczy kategorii ubóstwo oraz bezrobocie (rys. 4). Na uwagę zasługują fakt dysproporcji wskazanych jednostek pod względem ubóstwa, niepełnosprawności

⁵ Dane dla poszczególnych miejscowości oparte o informacje uzyskane z Powiatowego Urzędu Pracy w Trzebnicy, według których liczbą zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła na koniec 2015 roku 239 osób.

oraz alkoholizmu i narkomanii. W przypadku wspomnianych trzech kategorii, w powiecie trzebnickim odnotowano wzrost (odrotnie niż w przypadku województwa dolnośląskiego) zapotrzebowania na wsparcie ośrodka pomocy społecznej względem 2014 roku (odpowiednio o 5%; 5,3%; 57%). Analiza danych wskazała ponadto na istotny wzrost liczby świadczeń udzielonych w związku z przemocą w rodzinie. W powiecie trzebnickim wyniósł 8,3%, natomiast w regionie dolnośląskim aż 40%.

Rys. 5 Powody przyznania pomocy w ramach świadczeń pomocy społecznej.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego (www.bdl.stat.gov.pl).

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiszni Małej w 2015 r. udzielił w sumie 1279 świadczeń. Adekwatnie do ogólnopolskich i regionalnych trendów, najczęściej występującym powodem świadczeń było ubóstwo - stanowiło 31,5% ogólnej liczby wypłaconej pomocy mieszkańcom gminy. Kategorią osób wymagających wsparcia są również osoby bezrobotne, na potrzeby których wydanych zostało 231 świadczeń (18% ogólnej liczby świadczeń). Wsparcie dla osób niepełnosprawnych objęło 145 świadczeń.

Koncentracja problemów społecznych związanych z możliwością otrzymania wsparcia GOPS obejmuje stosunkowo dużą liczbę miejscowości w gminie. Tym samym jest to istotny sygnał wskazujący na konieczność podjęcia interwencji

minimalizujących występowanie negatywnych zjawisk społecznych. Osoby szczególnie narażone na wykluczenie społeczne ze względu na ubóstwo, bezrobocie oraz pozostałe powody objęte wsparciem GOPS zamieszkują głównie: Kryniczno, Machnice, Mlenice, Ozorowice, Pierwszów, Piotrkowiczki, Strzeszów i Szewce.

Tab. 5 Pomoc społeczna według miejscowości w Gminie Wisznia Mała w 2015 roku.

	Liczba świadczeń na 1000 mieszkańców		Liczba świadczeń z powodu ubóstwa		Liczba świadczeń z powodu bezrobocia	
	ogółem	na 1000 mieszk.	ogółem	na 1000 mieszk.	ogółem	na 1000 mieszk.
Gmina ogółem	1279	134,80	403	42,47	231	24,35
Cienin	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Kryniczno	92	188,91	32	65,71	26	53,39
Krzyżanowice	13	27,60	4	8,49	4	8,49
Ligota Piękna	16	15,90	2	1,99	2	1,99
Machnice	32	159,20	6	29,85	7	34,83
Malin	20	33,73	9	15,18	0	0,00
Mlenice	199	690,97	68	236,11	35	121,53
Ozorowice	132	296,63	49	110,11	33	74,16
Pierwszów	38	166,67	8	35,09	0	0,00
Piotrkowiczki	49	130,67	18	48,00	3	8,00
Psary	79	74,25	24	22,56	4	3,76
Rogoż	15	38,66	4	10,31	1	2,58
Strzeszów	251	245,60	68	66,54	57	55,77
Szewce	175	171,40	58	56,81	24	23,51
Szymanów	88	92,83	26	27,43	19	20,04
Wisznia Mała	77	94,94	27	33,29	16	19,73
Wysoki Kościół	3	22,22	0	0,00	0	0,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wiszni Małej.

Przestępczość oraz patologie społeczne

Jakość życia mieszkańców determinowana jest również przez poczucie bezpieczeństwa. W województwie dolnośląskim, jak również powiecie trzebnickim lata 2013-2015 charakteryzowały się spadkiem liczby przestępstw, co wpłynęło na spadek wartości wskaźnika przestępczości (liczba przestępstw na 1000 mieszkańców) (tab. 7.).

Tab. 6 Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych.

	ogółem		
	2013	2014	2015
Polska	1 063 487	885 139	799 786
woj. dolnośląskie	111 059	91 085	79 395
powiat trzebnicki	2 037	1 545	1 327
	ogółem na 1000 mieszkańców		
	2013	2014	2015
Polska	27,62	23,00	20,80
woj. dolnośląskie	38,15	31,32	27,33
powiat trzebnicki	24,61	18,58	15,89

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego
[www.bol.stat.gov.pl].

Zgodnie z danymi Komendy Powiatowej Policji w Trzebnicy, na terenie gminy Wisznia Mała popełniono w 2015 r. 186 przestępstw (20 przestępstw/1000 mieszk.) oraz 169 czynów karalnych i wykroczeń. Dla potrzeb niniejszej analizy uwzględniono sumę zdarzeń, co stanowi miodrodajną informację o sytuacjach zmniejszających poczucie bezpieczeństwa. Całkowita liczba zdarzeń zagrażających bezpieczeństwu wyniosła 355 czynów, tj. 37,42 zdarzenia na 1000 mieszkańców. Koncentracja czynów karalnych miała miejsce w miejscowościach: Kryniczno, Krzyżanowice, Mienice, Ozorowice, Pierwszów, Psary, Szewce, Wisznia Mała. Szczególny przypadek stanowi Cienin, w którym popełniono 1 wykroczenie, lecz zastosowana metodologia obliczania wskaźnika sprawiła, że miejscowość ta charakteryzowała się najwyższym wskaźnikiem przestępczości (sytuacja ta wynika z relatywnie niewielkiej liczby mieszkańców).

Jednym ze szkodliwych społecznie czynów karalnych jest przemoc w rodzinie. Stanowi ona szczególny rodzaj patologii i problemu społecznego. Obejmuje szeroką gamę możliwych typów przemocy (fizyczna, seksualna, psychiczna, ekonomiczna, zaniedbanie). Bez względu na powody krzywdzenia drugiego człowieka jest to przestępstwo. Jednym z problemów określenia realnych rozmiarów zjawiska jest fakt częstego ukrywania przemocy przez członków rodziny. Według danych GOPs na terenie Gminy Wisznia Mała w 2015 r. prowadzono 29 procedur "Niebieskich Kart", o 20 więcej względem 2013 roku. Tak dynamiczny wzrost wskazuje na rosnący problem przemocy w rodzinie na terenie gminy. Średnio na 1000 mieszkańców przypadło w 2015 r. 3,06 "Niebieskiej Karty". Wśród miejscowości, w której ich liczba była wyższa wymienić należy: Malin, Mienice, Pierwszów, Piotrkowicki, Straszów, Szewce oraz Wisznia Mała.

Tab. 7 Przestępczość oraz patologie społeczne w Gminie Wisznia Mała w 2015 roku.

	Liczba "Niebieskich Kart"		Liczba czynów karalnych i wykroczeń		Liczba alkoholików	
	ogółem	na 1000 mieszk.	ogółem	na 1000 mieszk.	ogółem	na 1000 mieszk.
Gmina	29	3,06	355	37,42	40	0,42
ogółem						
Cienin	0	0,00	1	200,00	0	0,00
Kryniczno	0	0,00	24	49,28	3	0,62
Krzyżanowice	1	2,12	18	38,22	0	0,00
Ligota Piękna ^e	2	1,99	25	24,85	0	0,00
Machnice	0	0,00	5	24,88	1	0,50
Malin	3	5,06	19	32,04	2	0,34
Mienice	1	3,47	12	41,67	3	1,04
Ozorowice	1	2,25	20	44,94	1	0,22
Pierwszów	1	4,39	12	52,63	2	0,88
Piotrkowicki	2	5,33	11	29,33	5	1,33
Psary	3	2,82	57	53,57	5	0,47
Rogoź	1	2,58	7	18,04	3	0,77
Straszów	5	4,89	34	33,27	5	0,49
Szewce	4	3,92	55	53,87	2	0,20
Szymanów	2	2,11	26	27,43	3	0,32
Wisznia Mała	3	3,70	33	40,69	8	0,99
Wysoki Kościół	0	0,00	3	22,22	0	0,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Wisznia Mała, Komendy Powiatowej Policji w Trzebnicy oraz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wiszni Małej.

Problem przemocy w rodzinie koresponduje często z występowaniem problemu alkoholizmu⁶. Na terenie gminy Wisznia Mała wsparciem objęto 40 osób borykających się z problemem alkoholizmu. Koncentracja tego negatywnego zjawiska występuje w miejscowościach Kryniczno, Machnie, Mienice, Pierwszów, Piotrkowicki, Psary, Rogoź, Straszów oraz Wisznia Mała.

Aktywność społeczna

"Głównym animatorem życia kulturalnego w gminie Wisznia Mała jest Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji, który zajmuje się upowszechnianiem kultury na terenie gminy, a także przyczynia się do poszerzenia zainteresowań mieszkańców gminy kulturą, sztuką i tradycjami. Ponadto, ośrodek ułatwia rozwój talentów i uzdolnień mieszkańców poprzez szereg zajęć i warsztatów. Na terenie gminy działa 12 świetlic wiejskich zlokalizowanych w Krynicznie, Ligocie Pięknej, Malinie, Pierwszowie,

⁶ Gmina Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wiszni Małej.

Piotrkowiczkach, Strzeszowie, Szewcach, Szymanowie, Wysokim Kościelom, Ozorowicach oraz w Mienicach. W gminie Wisznia Mała co roku odbywa się wiele imprez cyklicznych oraz okazjonalnych w tym m.in. dożynki, turnieje szachowe, jarmarki świąteczne, turnieje sportowe, memoriały, ferie dla młodzieży (...) Istotnym animatorem życia kulturalnego jest także Gminna Biblioteka Publiczna w Wiszni Małej z filią w Piotrkowiczkach⁷.

Dane Głównego Urzędu Statystycznego wskazują na spadek czytelnictwa zarówno w województwie dolnośląskim, jak i gminie Wisznia Mała. Maleje liczba czytelników bibliotek publicznych, ale również liczba wypożyczeń. W gminie Wisznia Mała na tle regionu spadek ten wydal się być najbardziej odczuwalny, w latach 2013-2015 wyniósł ponad 20% (z 20 do 15,8 wypożyczeń księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach).

Tab. 8 Czytelnictwo w gminie Wisznia Mała.

	księgozbiór bibliotek na 1000 ludności (wol.)				czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności (os.)				wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach (wol.)			
	2013	2014	2015		2013	2014	2015		2013	2014	2015	
woj. dolnośląskie	3 215,4	3 170,9	3 111,5		169	164	160		19,1	18,6	18,5	
powiat trzebnicki	2 852,1	2 795,9	2 703,5		130	133	133		18,6	16,5	14,9	
gmina Wisznia Mała	2 795,4	2 842,4	2 592,5		67	61	65		20,0	16,3	15,8	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego (www.bdl.stat.gov.pl).

Informacje uzyskane z Gminnej Biblioteki Publicznej pozwoliły określić przestrzenne dysproporcje w poziomie czytelnictwa. W 2015 r. zarejestrowanych było 984 kart bibliotecznych⁸. Wskaźnik nasycenia wyniósł tym samym nieco ponad 103 karty na 1000 mieszkańców. Poniżej tej wartości zakwalifikowane zostały miejscowości: Kryniczno, Krzyżanowice, Machnice, Ozorowice, Psary, Rogoź, Strzeszów, Szewce i Szymanów.

⁷ Strategia Rozwoju Gminy Wisznia Mała na lata 2014-2020, s. 18
⁸ Dane Gminnej Biblioteki Publicznej w Wiszni Małej różnią się od danych GUS, co wynika ze sposobu agregacji i przeliczania danych stosowanych w statystyce publicznej.

Tab. 9 Czytelnictwo w gminie Wisznia Mała według miejscowości w 2015 roku.

Gmina ogółem	Liczba kart bibliotecznych	
	ogółem	na 1000 mieszkańców
Gmina ogółem	984	103,71
Cienin	0	0,00
Kryniczno	36	73,92
Krzyżanowice	36	76,43
Ligota Piękna	194	192,84
Machnice	2	9,95
Malin	70	118,04
Mienice	48	166,67
Ozorowice	19	42,70
Pierwszów	59	258,77
Piotrkowiczki	89	237,33
Psary	28	26,32
Rogoź	30	77,32
Strzeszów	79	77,30
Szewce	66	64,64
Szymanów	26	27,43
Wisznia Mała	175	215,78
Wysoki Kościół	27	200,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Wisznia Mała.

Jednym z elementów decydującym o jakości kapitału społecznego jest uczestnictwo mieszkańców w kulturze. Z oferty działań kulturalnych oferowanych przez samorządowe instytucje kultury na terenie gminy Wisznia Mała w roku rozliczeniowym 2015/2016 skorzystało w sumie 277 osób, z czego 189 skorzystało z oferty bezpłatnej, natomiast 88 osób z oferty płatnej. Najwyższy poziom aktywności społecznej w tej sferze zanotowany został w Wiszni Małej (84 uczestników/1000 mieszkańców) oraz w Krzyżanowicach (64 uczestników/1000 mieszkańców). Wskaźniki znacznie, "negatywnie" odbiegające od średniej dla gminy charakteryzują miejscowości: Kryniczno, Machnice, Ozorowice, Psary, Rogoź, Strzeszów, Szewce, Szymanów, Wysoki Kościół.

Tab. 10 Uczestnictwo w kulturze w gminie Wisznia Mała.

	Liczba osób uczestniczących (zapisanych, rejestrowanych) w bezpłatnych oraz płatnych kursach organizowanych przez samorządowe instytucje kultury 2015/2016	
	ogółem	na 1000 mieszkańców
Gmina ogółem	277	29
Cienin	0	0
Krynitzno	11	23
Krzyżanowice	30	64
Ligota Piękna	51	51
Machnice	1	5
Malin	17	29
Mienice	15	52
Ozorowice	6	13
Pierwoszków	7	31
Piotkowiczki	3	8
Psary	15	14
Rogoź	7	18
Strzeszów	20	20
Szewce	13	13
Szymanów	11	12
Wisznia Mała	68	84
Wysoki Kościół	2	15

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Wisznia Mała.

Ocena jakości kapitału społecznego obejmuje również aktywność obywatelską, która znajduje swoje odzwierciedlenie w uczestnictwie mieszkańców w życiu publicznym. Każdy obywatel ma zagwarantowane prawo wyborcze. Dzięki danym obrazującym frekwencję w ostatnich wyborach parlamentarnych (2015 r.) dokonano analizy aktywności obywatelskiej w gminie Wisznia Mała. Gminę zamieszkiwało 7755 osób uprawnionych do głosowania. Z prawa głosu skorzystało 4131 mieszkańców, co stanowiło o frekwencji na poziomie 53,27%. Osiągnięta frekwencja odbiegała stosunkowo korzystnie od wartości w kraju (50,92%), województwa dolnośląskiego (49,42%) oraz powiecie trzebnickim (46,62%). Analiza danych z poszczególnych okręgów wskazała na występowanie w gminie miejscowości odbiegających od średniego poziomu aktywności w gminie, a także w województwie dolnośląskim. Są to: Machnice, Mienice, Ozorowice, Pierwoszków, Piotkowiczki, Strzeszów, Szewce, Wisznia Mała oraz Wysoki Kościół.

Szczególnym przejawem aktywności społecznej obywateli jest realizacja inicjatyw oddolnych poprzez tworzenie organizacji non-profit. Potrzeba współdecydowania o różnych dziedzinach funkcjonowania danej jednostki znalazła swoje odzwierciedlenie w stałym przyroście liczby organizacji pozarządowych w kraju, die i regionie. W województwie dolnośląskim wskaźnik nasycenia podmiotami tzw. III

sektora w 2015 r. wyniósł 3,85 organizacji na 1000 mieszkańców, o 12% więcej względem 2013 roku. W przypadku gminy Wisznia Mała zarówno wartość wskaźnika (4,04), jak i dynamika jego wzrostu (15%) była wyższa od wartości dla całego regionu.

Tab. 11 Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1000 mieszkańców.

	2013	2014	2015
woj. dolnośląskie	3,42	3,61	3,85
powiat trzebnicki	3,76	4,03	4,19
gmina Wisznia Mała	3,50	3,76	4,04

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego (www.bdl.stat.gov.pl).

Aktywność pozarządowa, zgodnie z danymi Urzędu Gminy Wisznia Mała reprezentowana była przez 26 zarejestrowanych organizacji obejmujących szerokie spektrum działalności - aktywizacja osób starszych, aktywizacja i rozwój miejscowości, propagowanie wartości i dziedzictwa kulturalnego. Należy również nadmienić o ważnej roli Lokalnych Klubów Sportowych czy Ochotniczych Strażach Pożarnych, które "poza ustawowymi obowiązkami przeciwpowodziowego zabezpieczenia społeczeństwa i mienia, pełnią na wsiach rolę centrów kulturalnych. Osoby zrzeszone w OSP włączając się w organizację imprez sportowych i kulturalnych, często stają się liderami lokalnymi".

Rozmieszczenie organizacji pozarządowych na terenie gminy Wisznia Mała według danych Urzędu Gminy jest nierównomiernie. Średnio na 1000 mieszkańców przypadło 0,31 podmiotu. Najmniejsze wartości wskaźników nasycenia sektorem non-profit charakteryzuje miejscowości: Mienice, Ozorowice, Piotkowiczki, Psary, Rogoź, Strzeszów, Szewce oraz Szymanów.

Tab. 12 Organizacje pozarządowe w gminie Wisznia Mała w 2015 roku.

	Liczba zarejestrowanych organizacji pozarządowych	
	ogółem	na 1000 mieszkańców
Gmina ogółem	26	0,31
Cienin	0	0,00
Krynitzno	3	0,62
Krzyżanowice	3	0,64
Ligota Piękna	4	0,40
Machnice	1	0,50
Malin	2	0,34
Mienice	0	0,00
Ozorowice	1	0,22
Pierwoszków	1	0,44
Piotkowiczki	0	0,00

⁹ Strategia Rozwoju Gminy Wisznia Mała na lata 2014-2020, s. 23.

Psary	2	0,19
Rogoż	1	0,26
Streszów	3	0,29
Szewce	3	0,29
Szymanów	2	0,21
Wisznia Mała	6	0,74
Wysoki Kościół	1	0,74

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Wisznia Mała.

1.2.2. Sfera techniczna¹⁰

Struktura zabudowy mieszkaniowej w gminie Wisznia Mała wynika z rolniczego typu jednostki. Na terenie gminy Wisznia Mała najczęściej spotykane są następujące układy budynków:

- folwarki;
- zagrody, składające się zazwyczaj z budynku mieszkalnego, 1 lub 2 budynków gospodarczych, stodoły;
- obiekty gospodarskie, składające się z domu mieszkalnego oraz niewielkiego budynku gospodarczego.

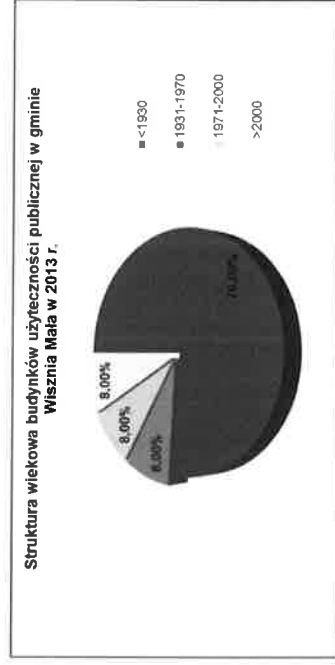
Na obszarze gminy według danych GUS na koniec 2015 r. znajdowało się 2997 budynków mieszkalnych, o prawie 4% więcej względem 2013 roku. Zasoby mieszkaniowe gminy wynoszą 2886 mieszkań¹¹. Według danych GUS, przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania wynosi 124,9 m², a przeciętna powierzchnia użytkowa przypadająca na jednego mieszkańca 37,8 m². Oba wskaźniki, w związku z rozwojem budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego, w latach 2013-2015 zanotowały wzrost odpowiednio o 0,9% oraz 2,7%.

Zasób budynków mieszkalnych komunalnych obejmuje 11 budynków. W strukturze wiekowej dominują budynki wybudowane na początku XX w. Tylko jeden budynek został wybudowany ok. 1960 roku.

Zasób budynków użyteczności publicznej wynosi 27 budynków. W części z nich wykonano termomodernizację w zakresie docieplenia, wymiany stolarki okiennej i drzwiowej. W gminie, wśród budynków użyteczności publicznej dominują te wybudowane przed 1930 r. Strukturę wiekową budynków użyteczności publicznej przedstawia [rys.5].

¹⁰ Treść rozdziału została zaczerpnięta z "Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego. Wisznia Mała".
¹¹ dane dla 2012 roku. Brak aktualnych danych w ramach statystyki publicznej

Rys. 6 Struktura wiekowa budynków użyteczności publicznej w gminie Wisznia Mała w 2013 roku.

Źródło: Plan Gospodarki Niskoemisyjnej..., s.53.

W sektorze budynków użyteczności publicznej termomodernizacja nie została jeszcze przeprowadzona w:

- budynkach mieszkalnych komunalnych;
- świetlicach wiejskich;
- w części budynków wielofunkcyjnych.

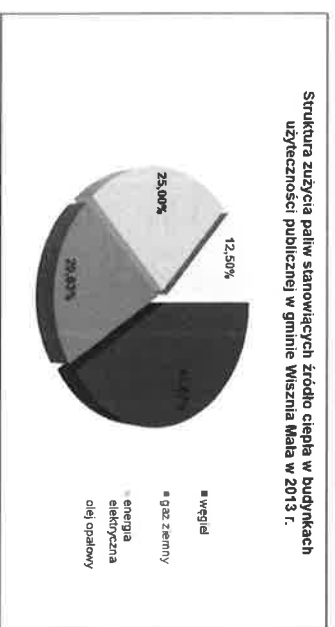
Najistotniejszym problemem w obszarze budownictwa jest zły stan substancji mieszkaniowej, głównie pozostającej w zarządzie gminy. Zdecydowana większość budynków komunalnych powstała przed 1900 rokiem. Skutkuje to wysokim zapotrzebowaniem energetycznym tych obiektów, zwłaszcza na energię ciepłą. Zapotrzebowanie to, połączone z brakiem lub niskim stopniem termomodernizacji, wymaga zjawisko niskiej emisji. Ponadto należy również wskazać, że najczęściej źródłem ogrzewania w takich budynkach są indywidualne piece węglowe (ponad 90%), które w znacznym stopniu przyczyniają się do zanieczyszczenia powietrza pyłami i benzo(a)pirenem.

Wśród budynków użyteczności publicznej, dominują indywidualne systemy grzewcze węglowe (42%) oraz gazowe (20%) i na olej (13%), które bezpośrednio przyczyniają się do niskiej emisji.

Ogrzewanie zabudowy mieszkalnej oparte jest na indywidualnych źródłach ciepła opalanych węglem, koksem, gazem przewodowym, gazem płynnym, olejem opałowym i energią elektryczną. Centralne ogrzewanie w gminie posiada 91% mieszkań na obszarze Wiszni Małej. Strukturę zużycia paliw na ogrzewanie w budynkach użyteczności publicznej w gminie w roku 2013, przedstawia rys.6.

Wśród budynków mieszkalnych komunalnych dominującym typem ogrzewania jest ogrzewanie indywidualne wykorzystujące jako paliwo węgiel kamienny.

Rys. 7 Struktura zużycia paliw stanowiących źródło ciepła w budynkach użyteczności publicznej w gminie Wisznia Mała w 2013 roku.

Źródło: Plan Gospodarki Niskoemisyjnej..., s.51.

Jak już wspomniano, zasoby komunalne (mieszkalne oraz obiekty użyteczności publicznej) w zdecydowanej większości pochodzą sprzed 1945 r. oraz w zasadniczej części wymagają podjęcia działań termomodernizacyjnych. Na 38 obiektów gminnych prawie 70% stanowią budynki stare i o niskich parametrach efektywności energetycznej. Praktycznie w każdej miejscowości, w której zlokalizowany jest budynek gminy można wskazać na koncentrację problemów technicznych w tym zakresie.

Tab. 13 Zasoby budynków komunalnych w gminie Wisznia Mała w 2015 roku.

	Liczba budynków mieszkalnych w zasobach gminy			Liczba budynków użyteczności publicznej		
	ogółem	wybudowane przed 1945 r.	wymagujące termomodernizacji	ogółem	wybudowane przed 1945 r.	wymagujące termomodernizacji
Gmina ogółem	11	11	11	27	15	15
Cienin	0	0	0	0	0	0
Krynitzko	0	0	0	2	0	1
Krzyżanowice	0	0	0	1	0	0
Ligota Piękna	1	1	1	2	2	2
Mochnice	0	0	0	0	0	0
Malin	2	2	2	1	1	0
Mienice	0	0	0	1	0	0
Ozarowice	2	2	2	1	1	1
Pienoszów	1	1	1	1	1	1
Piotkowiczki	2	2	2	2	2	1
Psary	0	0	0	1	1	0
Rogoź	0	0	0	1	0	0
Straszów	1	1	1	1	1	1
Szewce	1	1	1	3	1	1

Szymanów	0	0	0	1	0	0
Wisznia Mała	0	0	0	8	4	6
Wysoki Kościół	1	1	1	1	1	1

Źródło: Danych Urzędu Gminy Wisznia Mała.

1.2.3. Sfera środowiskowa¹²

Stan powietrza na terenie gminy Wisznia Mała jest lepszy niż w większości pozostałych obszarów Dolnego śląska. Głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza na terenie gminy są przede wszystkim:

- źródła zlokalizowane we Wrocławiu,
- źródła komunalno-bytowe – kotłownie, emitujące zanieczyszczenia pyłowe i gazowe,
- źródła rolnicze – związane z uprawą ziemi, orką, nawożeniem i opylaniem roślin,
- źródła transportowe – niska emisja (głównie w okresie letnim).

Ponadto warto zaznaczyć, że na terenie gminy Wisznia Mała dominującym sposobem, zaopatrywania w ciepło są kotłownie indywidualne. Wynika to głównie z rozproszonego charakteru zabudowy. Podstawowym paliwem jest węgiel, niejednokrotnie niskiej jakości oraz olei opałowy i gaz. Można założyć, że na terenie gminy najniższy poziom emisji zanieczyszczeń i pyłów związany jest z ogrzewaniem budynków mieszkalnych, za pomocą tradycyjnych systemów grzewczych. Dodatkowo wpływ na jakość powietrza ma produkcja ogrodnicza zlokalizowana w Szyszanie.

Na terenie gminy Wisznia Mała nie ma punktu pomiarowego jakości powietrza. Analiza danych związanych z emisją szkodliwych gazów zawarta została w dokumentach podejmujących tematykę ochrony powietrza atmosferycznego przygotowanych na szczeblu regionalnym¹³. Gmina Wisznia Mała zakwalifikowana została do strefy dolnośląskiej (kod strefy PL0204), na terenie której odnotowano przekroczenia dopuszczalnych stężeń dla pyłu zawieszonego PM₁₀, pyłu zawieszonego PM_{2.5}, dwutlenku azotu, poziomów docelowych benzo(a)pirenu i ozonu. Za poziom stężeń pyłu zawieszonego PM₁₀, a także benzo(a)pirenu na terenie gminy, w największym stopniu odpowiedzialno jest emisja powierzchniowa, liniowa i punktowa, a w mniejszym stopniu emisja napływowa.

Analizując rozkład stężeń pyłów zawieszonych PM₁₀ widoczny jest wyraźny wzrost występowania wysokich stężeń (przekroczeń) w miejscach chłodnych, co jest związane ze spalaniem paliw stałych w celach grzewczych, a także częściowo z

¹² Treść rozdziału została zaczerpnięta ze Strategii Rozwoju Gminy Wisznia Mała na lata 2014-2020 oraz "Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego, Wisznia Mała".

¹³ "Ocena poziomów substancji w powietrzu oraz wyniki klasyfikacji stref województwa dolnośląskiego za 2011 rok", Program Ochrony Powietrza Dla Stref Województwa Dolnośląskiego czy "Ocena jakości powietrza na terenie województwa dolnośląskiego w 2015 roku".

występującymi niekorzystnymi warunkami meteorologicznymi (cisz i inwersje termiczne). Najważniejszymi źródłami emisji na terenie gminy, przyczyniającymi się do występowania przekroczeń, są źródła powierzchniowe (indywidualne systemy grzewcze na paliwo stałe – węgiel), a także źródła liniowe (ciągi komunikacyjne).

Emisja ze źródeł indywidualnych (obszar mieszkalnictwo) na terenie gminy ma duże znaczenie dla występowania przekroczeń ze względu na:

- stosowanie przestarzałych instalacji o niewielkiej mocy i niskiej sprawności;
- duży udział indywidualnego ogrzewania węglowego;
- zła i niedostosowana do rodzaju kopalni jakość paliwa;
- niską świadomość ekologiczną mieszkańców w zakresie zanieczyszczenia powietrza;
- niską stopę życiową części społeczeństwa – spalanie paliwa gorszej jakości lub odpadów.

Stężenia benzo(a)pirenu, pochodzącego przede wszystkim ze spalania paliw stałych, wykazują wyraźny wzrost występowania wysokich stężeń (przekroczeń) w mieszkaniach chłodnych, co jest związane częściowo z wstępującymi niekorzystnymi warunkami meteorologicznymi (cisza i inwersje termiczne). Najważniejszymi źródłami emisji na terenie gminy, przyczyniającymi się do występowania przekroczeń, są źródła powierzchniowe (indywidualne systemy grzewcze na paliwo stałe – węgiel).

Jako przyczyny przekroczenia dopuszczalnych wartości pyłów i B(a)P należy wskazać:

- emisję ze źródeł powierzchniowych związanych ze użytkowaniem paliw stałych (np. węgiel, drewno) na cele komunalne i bytowe;
- emisję liniową związaną z ruchem samochodowym – dotyczy to w szczególności pojazdów ze starymi silnikami diesla;
- emisję ze źródeł spora gminy (emisja napływowa);
- emisję ze źródeł punktowych związanych z dużymi instalacjami spalania paliw (np. kopalnie, piece przemysłowe) oraz ze źródłami technologicznymi;
- emisję wtórną zanieczyszczeń pyłowych z powierzchni odkrytych, np. dróg, chodników i boisk;
- niekorzystne warunki meteorologiczne, szczególnie w chłodnej porze roku.

Przyczyną przekroczeń stężeń ozonu troposferycznego są przede wszystkim naturalne procesy związane z fotochemicznymi przekształceniami zanieczyszczeń obecnych w atmosferze pochodzenia naturalnego oraz antropogenicznego (przede wszystkim NOx). Stężenia ozonu wykazują wzrost częstotliwości przekroczeń w miesiącach letnich, spowodowany intensywnym promieniowaniem słonecznym oraz wysoką temperaturą.

I.2.4. Sieć gospodarcza

"Gmina Wisznia Mała jest gminą typowo rolniczą, jednakże w części gminy bezpośrednio sąsiadującą z Wrocławiem (w miejscowościach Krzyżanowice, Psary i Szymanów) intensywnie rozwija się handel i usługi oraz funkcjonują zakłady produkcyjne i rzemieślnicze. Bliskość Wrocławia stanowi jeden z głównych atutów sprzyjających rozwojowi"¹⁴.

Na terenie gminy zgodnie z danymi GUS w 2015 roku działało 1233 podmiotów gospodarczych, co stanowi 13% firm w powiecie trzebnickim. Dynamika zmian nie odbiega od sytuacji obserwowanej w całym regionie. Średni przyrost liczby podmiotów zarejestrowanych w REGON w latach 2013-2015 wyniósł 3%. W strukturze firm prowadzących swoją działalność gospodarczą na terenie Gminy Wisznia Mała dominuje sektor prywatny (97,9%), który reprezentowany jest przede wszystkim przez osoby fizyczne (83% podmiotów sektora prywatnego). "Najwięcej podmiotów zarejestrowanych jest w sektorze handlowym, budownictwie, przetwórstwie przemysłowym, oraz transporcie. Część sąsiadująca z Wrocławiem pełni głównie funkcję handlowo-usługowo-produkcyjną"¹⁵.

Miarą poziomu aktywności gospodarczej jest tzw. wskaźnik przedsiębiorczości informujący o liczbie podmiotów gospodarki narodowej w odniesieniu do liczby mieszkańców. Rozwój gospodarczy oraz wzrost populacji indywidualnej działalności przyczynił się do wzrostu wartości wskaźników w całym regionie dolnośląskim (tab. 15). Przedsiębiorczość w gminie Wisznia Mała charakteryzuje się niższym poziomem rozwoju niż w województwie dolnośląskim. Wskaźnik przedsiębiorczości w 2015 r. przyjął wartość 189,3 podmiotów na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym, o ponad 3% mniej niż w województwie

Tab. 14 Aktywność gospodarcza.

	podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON na 1000 ludności				podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym			
	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2015
woj. dolnośląskie	119	121	123	186,1	190,1	195,8		
powiat trzebnicki	104	104	106	160,6	161,1	166,4		
gmina Wisznia Mała	123	122	125	183,7	183,8	189,3		

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego (www.bdl.stat.gov.pl).

Według danych Urzędu Gminy Wisznia Mała, na terenie całej jednostki terytorialnej zarejestrowanych było 1584 podmioty, co stanowiło średnio 258 podmiotów na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym¹⁶. Analiza dysproporcji

¹⁴ "Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego, Wisznia Mała", s. 55.
¹⁵ J.W.

¹⁶ Rozbieżność wartości wskaźników wskazanych w statystyce publicznej (GUS) i dysponowanych przez Urząd Gminy wynika m.in. ze sposobu agregowania i przeliczania

przeznaczonych w rozmieszczeniu działalności w gminie wskazano na obszar o stabilnej wykorzystanym potencjale przedsiębiorczym. Są to miejscowości: Krzyżanowice, Machnice, Malin, Mienice, Pierwszów, Piotrkowiczki, Strzeszów, Szewce, i Wysoki Kościół. W kilku ze wspomnianych miejscowości odnotowano również przewagę liczby wyjeżdżających podmiotów względem przedsiębiorstw nowo zarejestrowanych.

Tabela 15 Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w gminie Wisznia Mała w 2015 roku.

	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych	
	ogółem	na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym
Gmina ogółem	1584	298
Cienin	0	0
Krynitzno	91	298
Krzyżanowice	78	254
Ligota Piękna	176	267
Machnice	14	105
Malin	90	235
Mienice	28	144
Ozorowice	77	263
Pierwszów	34	248
Piotrkowiczki	62	244
Psary	200	295
Rogoź	70	285
Strzeszów	122	179
Szewce	168	255
Szymanów	186	308
Wisznia Mała	167	320
Wysoki Kościół	18	207

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Wisznia Mała.

1.2.5. Sfera funkcjonalno – przestrzenna

danych przez GUS. Zgodnie z informacjami GUS, wskaźniki odnoszące się do liczby ludności od 2010 roku zostały przeliczone zgodnie z bilansem przygotowanym w oparciu o wyniki NSP 2011. Dane Urzędu Gminy odnoszą się do rzeczywistej liczby mieszkańców Gminy.

Dobrze rozwinięta sfera funkcjonalno-przestrzenna opiera się na właściwym i odpowiednim poziomie potrzeb społecznym dostępie do podstawowych usług.

Wśród kluczowych potrzeb wymienić można dostęp do urządzeń sieciowych. Mieszkańcy gminy Wisznia Mała mają dobry dostęp do sieci wodociągowej. Gęstość sieci w 2015 r. wyniosła 95,2 km/100 km². Była wyższa od wartości odnotowanej w województwie (77,3 km/100 km²). Dzięki dobrze rozwiniętej infrastrukturze wodociągowej ponad 90% mieszkańców gminy korzysta z dostępnej instalacji. Słabszy rozwój odnotowano w przypadku sieci kanalizacyjnej. Relatywnie niska gęstość sieci (34,9 km/100 km²) zapewnia dostęp do instalacji dla nieco ponad 34% mieszkańców. Liczba korzystających z kanalizacji sukcesywnie rośnie, co wynika ze stałej rozbudowy infrastruktury. Dysproporcje w długości sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej wynikają ze struktury osadniczej gminy, jej rolniczego charakteru oraz wysokich kosztów budowy infrastruktury kanalizacyjnej. Mieszkańcy korzystają często z alternatywnych możliwości, tj. odprowadzania nieczystości do szamba lub przydomowych oczyszczalni ścieków.

Na terenie gminy stopniowo zwiększa się poziom dostępności do sieci gazowej. W 2015 r. gęstość sieci wyniosła 60,1 km/100 km². Była prawie dwa razy większa niż w województwie dolnośląskim. Pomimo to, udział osób korzystających z instalacji jest znacznie niższy - w gminie wyniósł około 40%, gdy w regionie osiągnął poziom ponad 61%.

Informacje uzyskane z Urzędu Gminy Wisznia Mała pozwoliły wskazać na miejscowości charakteryzujących się deficytami w dostępie do poszczególnych usług sieciowych:

- sieć kanalizacyjna: Krynitzno, Machnice, Mienice, Ozorowice, Pierwszów, Piotrkowiczki, Psary, Rogoź i Szymanów,
- sieć gazowa: Mienice, Ozorowice, Pierwszów, Piotrkowiczki, Szewce, Wisznia Mała.

Tabela 16 Sieć rozdzielcza na 100 km² oraz korzystający z instalacji sieciowych.

Sieć rozdzielcza na 100 km ²									
	sieć wodociągowa (km)			sieć kanalizacyjna (km)			sieć gazowa (km)		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014
woj. dolnośląskie	73,6	75,8	77,3	46,6	48,4	51,7	32,4	33,5	34,1
powiat trzebnicki	70,8	71,8	74,5	15,9	16,3	19,4	23,7	24,8	25,0
gmina Wisznia Mała	92,5	93,9	95,2	26,3	29,8	34,9	56,0	59,1	60,1
Udział mieszkańców korzystających z instalacji (%)									

Udział mieszkańców korzystających z instalacji [%]

	wodociąg		kanalizacja				gaz	
	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013
woj. dolnośląskie	91,9	92,1	94,8	70,1	70,8	75,0	61,8	61,7
powiat trzebnicki	92,3	92,5	96,0	40,8	40,9	48,2	39,2	39,4
gmina Wisznia Mała	91,6	91,8	91,9	31,4	30,9	33,6	34,7	37,6
								38,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego
(www.bal.stat.gov.pl).

Przez obszar gminy przebiegają dwie drogi wojewódzkie DW-342 (Wrocław – Oborniki Śląskie) oraz DW-404. Droga DW-342 to krótki odcinek około 3,0 km w okolicach miejscowości Szewce¹⁷. Droga DW-404 stanowi łącznik o długości 1,2 km pomiędzy stacją kolejową Szewce a DW-342. Stan techniczny dróg krajowych jest niezadowalający, istotny wpływ na stan techniczny ma duże natężenie ruchu.

Przez obszar gminy przebiega osiem dróg powiatowych, a ich łączna długość wynosi 41,2 km, z tego o nawierzchni twardej 36,5 km, w tym nieulepszanej 4,7 km. Drogi powiatowe przebiegające przez gminę Wisznia Mała posiadają złą nawierzchnię, zbyt małą szerokość, brak chodników, co utrudnia ruch.

Łączna długość dróg gminnych wynosi 243 km. Drogi lokalne stanowią:

- ogółem drogi statutowe – 30 km;
- ogółem drogi wewnętrzne (m.in. ulice) – 40 km;
- ogółem drogi rolnicze – 173 km.

Pod względem natężenia ruchu, drogi na terenie gminy Wisznia Mała charakteryzują się dużym obciążeniem ruchu od poniedziałku do piątku w godzinach porannych (dlażad do pracy) oraz popołudniowych (powrót z pracy) na odcinku wjazdu do Wrocławia.

Pod względem bezpieczeństwa na drogach gminy Wisznia Mała, ze względu na przebieg drogi krajowej nr 5, znajduje się w obszarze o dużym ryzyku występowania kolizji i wypadków drogowych. Świadczy o tym także obecność na terenie miejscowości Wisznia Mała czarnego punktu o wysokiej statystyce wypadkowości (stan na koniec 2013 r.) – 25 wypadków, 11 zabitych, 23 rannych.

Obecnie wzdłuż trasy krajowej nr 5 powstaje droga ekspresowa S-5. Ekspresowa S-5 będzie alternatywą dla istniejącej drogi krajowej. Realizacja trasy wprowadzi istotne ułatwienie międzynarodowego transportu drogowego, zapewnienie połączenia drogowego o wysokim stopniu bezpieczeństwa i komfortu ruchu oraz

¹⁷ Zakres informacji dotyczących infrastruktury transportowej został zaczerpnięty z "Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego, Wisznia Mała" oraz "Strategii Rozwoju Gminy Wisznia Mała na lata 2014-2020".

zmniejszenie oddziaływania infrastruktury drogowej na środowisko. Budowa trasy S-5 na odcinku Wrocław – Trzebnica ma zostać ukończona w 2017 roku.

Na terenie gminy Wisznia Mała funkcjonuje zbiorowy transport publiczny i prywatny. Połączenia realizowane są m.in. przez komunikację PKP oraz PKS. Poglębiona analiza dostępności komunikacyjnej gminy wykazała, że nie wszystkie miejscowości gminy są dobrze skomunikowane, wynika to między innymi z nieadekwatnej do aktualnych potrzeb lokalizacji przystanków autobusowych.

Pomiędzy poszczególnymi miejscowościami w gminie kursuje komunikacja autobusowa. Do gminy dociera autobus podmiejski z Wrocławia linii nr 908 Wrocław Nadodrze – Psary (Szymanów) oraz miejski linii 130 (Wrocław – Krzyżanowice). Ponadto funkcjonują liczne połączenia prywatne oraz PKS Wrocław – Trzebnica. Na terenie gminy Wisznia Mała funkcjonuje także komunikacja gminna na trasach:

- Wisznia Mała – Piotrkowiczki – Mienice – Machnice – Pierwszów – Wisznia Mała;
- Wisznia Mała – Strzeszów – Ozorowice – Szewce – Wisznia Mała;
- Wisznia Mała – Ligota Piękna – Malin – Kryniczno – Rogoż – Wisznia Mała.

Od 1 września 2014 r. utworzono nowe linie komunikacyjne działające także w soboty i niedziele. Relacje nowych tras przedstawia się następująco:

- Wisznia Mała – Pierwszów PKP – Piotrkowiczki – Mienice;
- Wisznia Mała – Strzeszów – Ozorowice – Szewce PKP – Świnia.

Na terenie gminy działają także dwie stacje kolejowe obsługujące następujące połączenia:

- stacja Pierwszów – pociągi regionalne relacji Trzebnica – Wrocław. Pociągi kursują od godz. 5.04 do 23.04, ze średnią częstotliwością co 1,5 godziny;
- stacja Szewce – pociągi relacji Wrocław – Poznań. Pociągi kursują od 4.35 do 22.13, ze średnią częstotliwością co 1,5 godziny.

Mieszkańcy gminy Wisznia Mała posiadają dobry dostęp do infrastruktury społecznej. W ramach infrastruktury edukacyjnej opieka zapewniona jest już najmłodszym mieszkańcom gminy. W gminie działają¹⁸:

- dwa niepubliczne żłobki
- dwa punkty przedszkolne - „Klub przedszkolaka” przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Szewcach oraz „Pluszowy kącik” przy Szkole Podstawowej w Wiszni Małej;
- dwie niepubliczne inne formy wychowania przedszkolnego pn „ Mały szewczyk” z siedzibą w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Szewcach oraz „Tęczowa kraina” z siedzibą w Piotrkowiczkach;
- jedno Przedszkole Publiczne w Strzeszowie, wchodzące w skład Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Szewcach;
- trzy przedszkola niepubliczne - „Bajka” w Krynicznie, „Wesołe skrzaty” w Krzyżanowicach oraz artystyczne przedszkole niepubliczne z oddziałem żłobkowym „Maluszkowo” w Psarach;

¹⁸ "Strategia Rozwoju Gminy Wisznia Mała na lata 2014-2020", s. 23.

- sześć oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych: w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Psarach (2), Szkole Podstawowej w Wiszni Małej (2), w Zespole Szkół w Krynicznie (1) i Zespole Szkół-Przedszkolnym w Szewcach (1);
- cztery szkoły podstawowe: Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Psarach, Szkoła Podstawowa w Wiszni Małej oraz w Zespole Szkół w Krynicznie i Zespole Szkół-Przedszkolnym w Szewcach;
- dwa gimnazja wchodzące w skład zespołów szkół – Gimnazjum Publiczne w Krynicznie i Gimnazjum Publiczne w Szewcach;
- sześć świetlic szkolnych przy: Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Psarach, Szkole Podstawowej w Wiszni Małej, Zespole Szkół-Przedszkolnym w Szewcach przy szkole podstawowej (1) i gimnazjum (1) oraz Zespole Szkół w gimnazjum – szkole podstawowa (1) i gimnazjum (1).

Wzrost zapotrzebowania na usługi oświatowe potwierdzają dane GUS dotyczące m.in. dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym. Liczba dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 tys. dzieci w wieku 3-5 lat wyniosła 781 i było o 27% wyższa względem 2013 roku. Nadal jednak wartość wskaźnika jest niższa niż w województwie dolnośląskim (848 dzieci). Zapotrzebowanie na infrastrukturę opieki przedszkolnej nadal istnieje w gminie - na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego przypada 1,38 dzieci w wieku 3-5 lat¹⁹, gdy w regionie wartość wskaźnika wynosi 1,07 dzieci. Uzupelnienia wymaga również infrastruktura opieki nad najmłodszymi mieszkańcami. Funkcjonujące dwa niepubliczne żłobki nie są w stanie zaoferować opieki wszystkim potencjalnym klientom.

Wzrost liczby mieszkańców gminy wpłynął na wzrost liczby uczniów w szkołach podstawowych. Według danych GUS w 2015 r. z edukacji podstawowej korzystało 706 uczniów, o 146 uczniów więcej niż w 2013 roku. Odwrotnie kształtuje się sytuacja w przypadku gimnazjów, w których zanotowany został spadek liczby uczniów ze 190 w 2013 r. do 176 w 2015 roku. Jest to spowodowane z odpływem młodzieży do gimnazjów we Wrocławiu i Trzebnicy.

Oferta edukacyjna dostępna na terenie gminy Wisznia Mała charakteryzuje się nie tylko dostępem do infrastruktury (która wymaga stałej modernizacji w celu dostosowania do potrzeb uczniów), ale również wysoką jakością edukacji. Potwierdzeniem tego faktu jest otrzymanie przez gminę Juko jeden z dwóch samorządów w województwie dolnośląskim) certyfikatu jakości „Samorządowy Lider Edukacji”¹⁹.

Na terenie gminy Wisznia Mała działa zakład opieki zdrowotnej oraz dwie apteki:

- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Wiszni Małej, oferujący w swoim zakresie opiekę lekarską rodzinną, stomatologię, ginekologię-położnictwo oraz lekarza medycyny pracy;

¹⁹ <http://www.wiszniamaa.pl/aktualnosci/2016/pozdzeniek/wisznia-maia-liderem-oswiaty/>,

- Apteka Leśna w Wiszni Małej,
- Punkt Apteczny "MAGNOLIA" w Psarach.

Dzięki bliskości Wrocławia i Trzebnicy mieszkańcy mają dostęp do infrastruktury ochrony zdrowia w stosunkowo niewielkiej odległości od miejsca zamieszkania.

W celu określenia jakości sfery funkcjonalno-przestrzennej w odniesieniu do dostępu do wysokiej jakości infrastruktury spędzania wolnego czasu oraz dostępu do przestrzeni publicznej jako elementu integrującego i spójającego przestrzenie oraz społecznie mieszkańców przeprowadzono badanie podczas warsztatu z mieszkańcami i członkami Zespołu ds. Rewitalizacji gminy Wisznia Mała, który odbył się 13 października 2016 roku. W wyniku przeprowadzonego postępowania otrzymano zestaw informacji wskazujących na miejsca charakteryzujące niską jakością przestrzeni publicznej, brakiem miejsca dla spędzania wolnego czasu i integracji społecznej. Praktycznie w każdym miejscowości wskazano na brak zagospodarowania terenu w sąsiedztwie obiektów użyteczności publicznej, brak lub zły stan istniejącej infrastruktury rekreacyjnej, niewykorzystany potencjał istniejących terenów zielonych.

1.3. Skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych

Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych występujących na terenie gminy Wisznia Mała objęła wszystkie sfery: społeczną, gospodarczą, techniczną, środowiskową oraz funkcjonalno-przestrzenną. Pozwoliła określić podstawowe potrzeby rewitalizacyjne. Analiza przeprowadzona w oparciu o obiektywne dane została w tym celu uzupełniona o wyniki prac warsztatowych, podczas których mieszkańcy wskazali na kluczowe problemy i sytuacje kryzysowe.

Ostatycznie na terenie gminy potrzeby rewitalizacyjne koncentrują się wokół sfery społecznej, technicznej, środowiskowej oraz funkcjonalno-przestrzennej.

W sferze społecznej obszarem, który wymaga interwencji jest bezrobocie. Co prawda sytuacja w gminie jest nieco lepsza niż w całym regionie, niemniej jednak dynamika zmian w ocenie gospodarczym sprawia, że rynek pracy powinien być szczególnym przedmiotem uwagi. Działania wyprzedzające rozwój sytuacji kryzysowej na rynku pracy są wskazane ze względu na obserwowany relatywnie wysoki udział osób korzystających ze wsparcia pomocy społecznej. Jest to istotny sygnał wskazujący na konieczność podjęcia interwencji minimalizujących występowanie negatywnych zjawisk społecznych.

Potrzeby rewitalizacyjne obejmują również konieczność poprawy poczucia bezpieczeństwa mieszkańców. Dotyczy to zarówno poprawy szeroko pojętego bezpieczeństwa zarówno w przestrzeni publicznej (brak oświetlenia, duże zagrożenie w obrębie ciągów komunikacyjnych), jak również bezpieczeństwa w najbliższym otoczeniu (czyny karalne przeciwko zdrowiu i mieniu; przemoc rodzinną).

Dziedzina wymagającą wsparcia i wzmocnienia jest aktywność społeczna i edukacyjna mieszkańców. Analiza wskazała na spadek czytelnictwa w gminie, ale także na rosnące zapotrzebowanie na rozwijanie oferty zajęć dla najmłodszych oraz integrujących wszystkich mieszkańców. Już w Strategii Rozwoju Gminy Wisznia Mała na lata 2014-2020 wskazano na słabość w zakresie zbyt małej w stosunku do potrzeb oferty zajęć pozaszkolnych. Uczestnicy warsztatów zwrócili uwagę na chęć uczestnictwa w przedsięwzięciach kulturalnych, aktywizujących i integrujących mieszkańców, która w części miejscowości nie może być realizowana ze względu na brak lub niską jakość infrastruktury umożliwiającej tę aktywność. Ze wskazań mieszkańców wynika się również potrzeba stworzenia oferty zajęć dla najmłodszych - zajęć rozwijających ich umiejętności i kompetencje społeczne.

Jako kluczowy problem w sferze technicznej wymienić należy przede wszystkim brak dostosowania infrastruktury budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej do wymagań środowiskowych. Wiek zabudowy, brak stosowania ekologicznych rozwiązań sprawi, że na terenie gminy istnieją nadal obiekty o niskich parametrach energetycznych, które przyczyniają się do wzrostu emisji do atmosfery szkodliwych substancji. Potrzeby rewitalizacyjne w sferze technicznej bezpośrednio korespondują z problemami zdiagnozowanymi w sferze środowiskowej. Już na etapie prac nad Planem Gospodarki Niskoemisyjnej zwrócono uwagę na pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego z powodu koncentracji punktów emisji pyłu zawieszonego PM10 i benzo(a)pirenu. Są to indywidualne systemy grzewcze na paliwo stałe – węgiel, a także źródła liniowe (ciągi komunikacyjne). Dlatego też jednym z podstawowych celów rewitalizacyjnych powinno być podejmowanie działań minimalizujących szkodliwe oddziaływanie człowieka na powietrze.

W sferze funkcjonalno-przestrzennej kluczowy problem dotyczy przede wszystkim braku dostosowania infrastruktury przestrzeni publicznej do oczekiwań mieszkańców. Wskazania mieszkańców, które zgłoszone zostały podczas warsztatu w znacznej części dotyczyły braku lub złego stanu miejsc, które powinny pełnić funkcje społeczne, integracyjne oraz powinny stanowić wizytówkę gminy. W większości miejscowości znajdują się miejsca, które nie są zagospodarowane (brak drobnej infrastruktury, brak chodników, parkingów itp.), więc działają dezintegrująco na przestrzeń publiczną. Tym samym, brak spójności przestrzennej ogranicza możliwości działań na rzecz spójności społecznej. Problem słabej jakości infrastruktury dotyczy nie tylko przestrzeni, ale także obiektów, w których prowadzona powinna być działalność na rzecz rozwoju społeczno-kulturalnego i związana ze wzmocnieniem kapitału społecznego.

Dodatkowe potrzeby rewitalizacyjne związane są z koniecznością zapewnienia infrastruktury opieki nad najmłodszymi. W gminie działają dwa niepubliczne żłobki. Jest to jednak zdecydowanie za mało względem rosnących potrzeb i oczekiwań wynikających rosnącej liczby mieszkańców, w tym dzieci. Dodatkowa konieczność rozbudowy infrastruktury wynika również z konieczności ułatwienia młodym mamom

powrotu na rynek pracy, co w konsekwencji przyczyni się do zmniejszenia bezrobocia w gminie.

Jako swoiste problemy zgłoszone w obrębie sfery funkcjonalno-przestrzennej wymienić należy ponadto niedostateczną podaż mieszkań komunalnych i socjalnych. Wzrastająca liczba mieszkańców, ograniczenia liczba zasobów mieszkaniowych oraz relatywnie wysoki udział osób korzystających ze wsparcia socjalnego stanowią kluczowe argumenty dla rozwoju infrastruktury mieszkaniowej w gminie.

I.4. Delimitacja obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Wyznaczenie obszarów zdegradowanych i rewitalizacji zostało przeprowadzone w oparciu o zestaw wskaźników odpowiadającym na "Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020"²⁰. Obszar zdegradowany to teren, na których zidentyfikowano występowanie stanu kryzysowego, tj. stanu spowodowanego koncentracją negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer: gospodarczej, technicznej, środowiskowej, funkcjonalno-przestrzennej.

W wyniku przeprowadzonej diagnozy szczegółowej oraz konfrontacji jej wyników z opinią mieszkańców podczas warsztatu konsultacyjnego zaproponowano zestaw wskaźników, które posłużyły dla ostatecznego wskazania zasięgu obszaru zdegradowanego. Punktem odniesienia analiz była najmniejsza jednostka odniesienia, dla której możliwe było pozyskanie danych statystycznych - miejscowość. Wskaźniki wyznaczają obszary o koncentracji problemów społecznych oraz techniczno-środowiskowych. Dodatkowo, przyjęto że jako dodatkowy element delimitacji uznany zostanie element sfery środowiskowej oraz funkcjonalno-przestrzennej. W przypadku kryterium środowiskowego uznano, że cały zabudowany obszar gminy charakteryzuje się kumulacją negatywnych zjawisk, co wynika m.in. ze wskazań w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej oraz zakwalifikowaniu całego terenu gminy jako obszaru o przekroczonych wskaźnikach emisji szkodliwych gazów i pyłów. W przypadku sfery funkcjonalno-przestrzennej kryterium zakwalifikowania danej miejscowości do kategorii obszaru zdegradowanego było wskazanie miejsc degradacji przestrzennej i braku dostępu do usług społecznych przez mieszkańców podczas warsztatu, który odbył się 13 października 2016 roku.

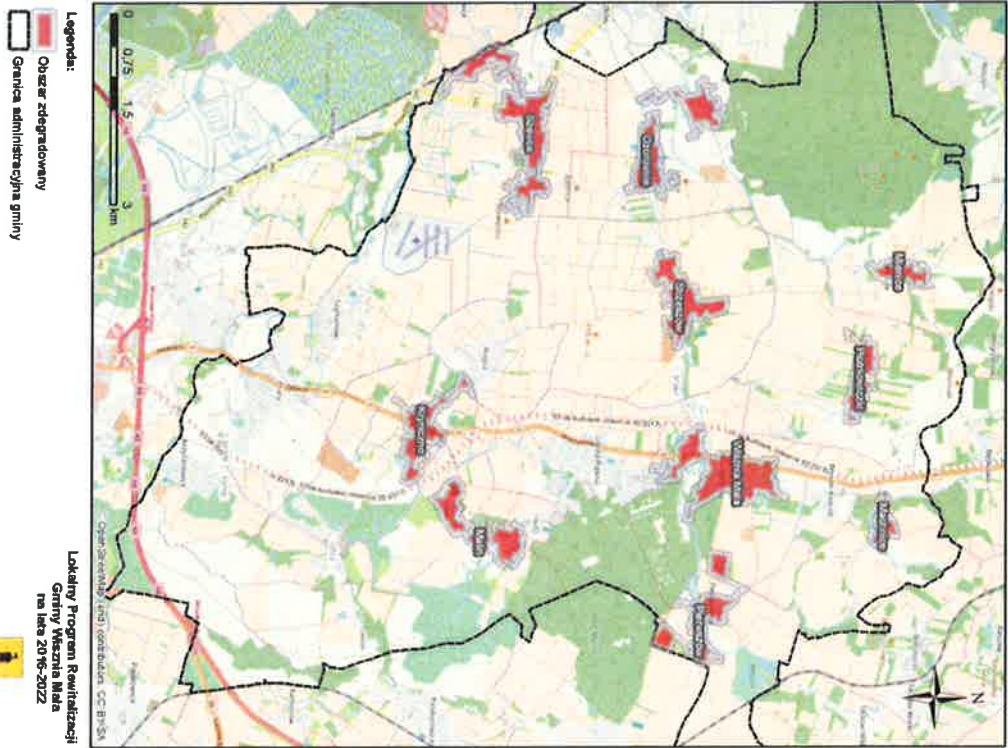
Tak przyjęte postępowanie pozwoliło wyznaczyć obszar zdegradowany, który objął 9 miejscowości. Jednostki te charakteryzowały się największą (co najmniej 6 wskaźników na 11 wybranych do delimitacji) liczbą wskaźników odbiegających

²⁰ MR/H 2014-2020/20(2)08/2016.

"negatywnie" od wartości referencyjnej dla gminy. Są to: Krynitzno, Machnice, Mienice, Ozorowice, Pienoszów, Piotrkowiczki, Strzeszów, Szewce i Wieszka Mała.

Rys. 8 Obszar zdegradowany w gminie Wieszka Mała.

Obszar zdegradowany gmina Wieszka Mała

Źródło: opracowanie własne na podkładzie OpenStreetMap.

Następnie poddano obszar zdegradowany ocenie pod kątem wyznaczenia obszaru rewitalizacji. Jest to, zgodnie z Wytycznymi Ministerstwa, **obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego**, cechującego się **szczególną koncentracją negatywnych zjawisk**, na którym, z uwagi na **istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego**, zamierza się prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary niepościadające ze sobą wspólnych granic, lecz **nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy**.

Uwzględnienie powyższych obligatoryjnych kryteriów oraz przeprowadzone konsultacje podczas warsztatu z mieszkańcami w dniu 13 października 2016 roku wyłoniły 4 miejscowości, w których realizowana będzie rewitalizacja. Są to Kryniczno, Piotrkowiczki, Strzeszów oraz Wisznia Mała. Obszar ten zajmuje 25,45 km², co stanowi 2,46% całkowitej powierzchni gminy oraz jest zamieszkały przez 2695 mieszkańców, co stanowi 28,4% ogółu ludności.

Tab. 17 Wskaźniki delinwacyjne.

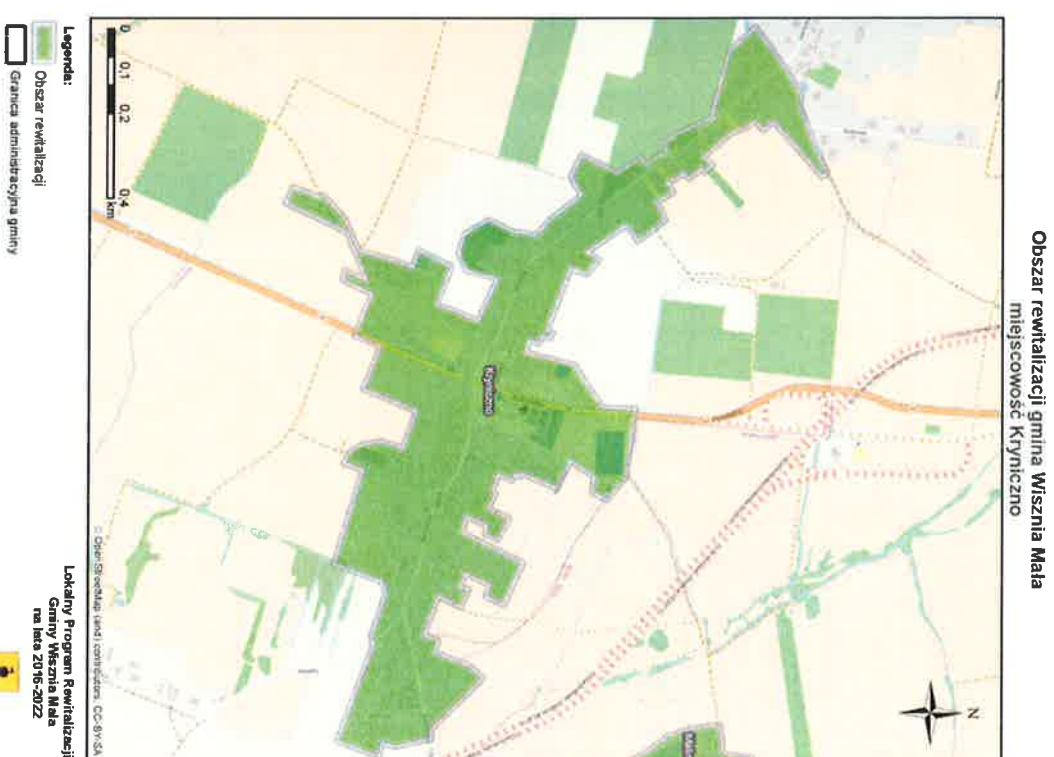
Gmina Wisznia Mała (wartość referencyjna)	Cienin	Kryniczno	Krzyżanowice	Lięta Piękna	Macinice	Malin	Milenice	Ozowice	Pierwszów	Piotrkowiczki	Psary	Rogoż	Strzeszów	Szewce	Szymonów	Wisznia Mała	Wysoki Kościół
3,89	0,00	3,28	0,98	4,70	8,27	6,27	7,22	5,46	4,38	4,33	2,21	2,44	6,16	3,04	1,66	4,02	2,30
134,80	0,00	188,91	27,60	15,90	159,20	33,73	690,97	296,63	166,67	130,67	74,25	38,66	245,60	171,40	92,83	94,94	22,22
42,47	0,00	65,71	8,49	1,99	29,85	15,18	236,11	110,11	35,09	48,00	22,56	10,31	66,54	56,81	27,43	33,29	0,00
24,35	0,00	53,39	8,49	1,99	34,83	0,00	121,53	74,16	0,00	8,00	3,76	2,58	55,77	23,51	20,04	19,73	0,00
37,42	200,00	49,28	38,22	24,85	24,88	32,04	41,67	44,94	52,63	29,33	53,57	18,04	33,27	53,87	27,43	40,69	22,22
0,42	0,00	0,62	0,00	0,00	0,50	0,34	1,04	0,22	0,88	1,33	0,47	0,77	0,49	0,20	0,32	0,99	0,00
3,06	0,00	0,00	2,12	1,99	5,06	3,47	2,25	4,39	5,33	5,33	2,82	2,58	4,89	3,92	2,11	3,70	0,00
29	0	23	64	51	29	52	13	31	8	8	14	18	20	13	12	84	15
53,27	59,06	59,06	61,39	59,06	47,20	59,06	47,20	43,56	47,20	47,20	61,39	59,06	43,56	43,56	61,39	47,20	47,20
50*	0	0	0	100	0	100	0	100	100	100	100	0	100	100	0	50	100
50*	0	0	0	100	0	100	0	100	100	100	100	0	100	100	0	50	100
Budynki komunalne (mieszkalne i użyteczności publicznej) wybudowane przed 1945 rokiem (%)																	
Budynki komunalne (mieszkalne i użyteczności publicznej) wybudowane przed 1945 rokiem (%)																	
Budynki komunalne (mieszkalne i użyteczności publicznej) wybudowane przed 1945 rokiem (%)																	

Podsumowanie analizy problemowej dla obszaru rewitalizacji:

Krytyczno:

- wyższa niż wartość referencyjna dla gminy liczba świadceń pomocy społecznej - 188,91 względem 134,80 na 1000 mieszkańców,
- wyższa niż wartość referencyjna dla gminy liczba świadczeń pomocy społecznej z powodu ubóstwa - 65,71 względem 42,47 na 1000 mieszkańców,
- wyższa niż wartość referencyjna dla gminy liczba świadczeń pomocy społecznej z powodu bezrobocia - 53,39 względem 24,35 na 1000 mieszkańców,
- wyższa niż wartość referencyjna liczba czynów karalnych na 1000 mieszkańców - 49,28 % względem 37,42 ‰,
- większa liczba osób z problemem alkoholowym przypadająca na 100 mieszkańców - 0,62 względem 0,42,
- niższy poziom uczestnictwa w kulturze - liczba uczestników na poziomie 23 osób/1000 mieszkańców względem 29 osób/1000 mieszkańców w gminie,
- relatywnie wysoki udział budynków komunalnych wymagających termomodernizacji,
- zanieczyszczenie powietrza spowodowane paleniem w piecach odpadów z gospodarstwa domowego oraz emisją spowodowaną wzmożonym ruchem samochodów (przez miejscowość przebiega droga krajowa nr 5),
- brak atrakcyjnego, odpowiadającego oczekiwaniom mieszkańców zagospodarowania przestrzeni w otoczeniu obiektów użyteczności publicznej (szkoły, świetlicy wiejskiej)
- brak funkcjonalności przestrzeni publicznej,
- niska jakość przestrzeni w centralnej części miejscowości (która powinna stanowić jejgo wizytówkę) - brak infrastruktury takiej jak parkingi, tereny zielone, ławki
- brak chodników, ławek i oświetlenia. W tej chwili we wsi nie ma żadnego skweru czy miejsca rekreacji.

Rys. 9 Obszar rewitalizacji Kryniczno.

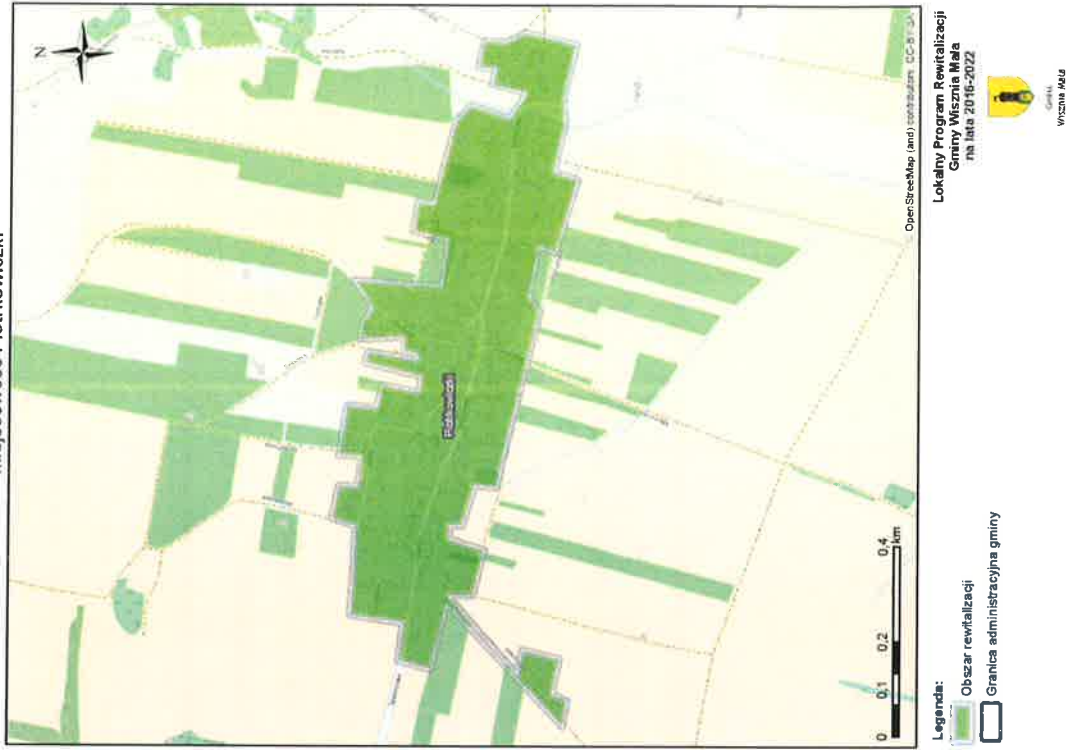

Piotrkowiczki

- wyższy niż wartość referencyjna dla gminy udział bezrobotnych w liczbie mieszkańców w wieku produkcyjnym - 4,33% względem 3,89%,
- wyższa niż wartość referencyjna dla gminy liczba świadczeń pomocy społecznej z powodu ubóstwa - 48,00 względem 42,47 na 1000 mieszkańców,
- wyższa niż wartość referencyjna liczba czynów karalnych na 1000 mieszkańców - 49,28 % względem 37,42 %,
- większa liczba osób z problemem alkoholowym przypadająca na 100 mieszkańców - 1,33 względem 0,42,
- wyższy poziom przemocy w rodzinie - 5,33 "Niebieskich Kart" na 1000 mieszkańców względem 3,06% "Niebieskich Kart" na 1000 mieszkańców,
- niższy poziom uczestnictwa w kulturze - liczba uczestników na poziomie 8 osób/1000 mieszkańców względem 29 osób/1000 mieszkańców w gminie,
- słabszy poziom aktywności obywatelskiej - frekwencja w wyborach na poziomie 47,2% względem 53,27% w gminie,
- wysoki udział budynków komunalnych wymagających termomodernizacji,
- zanieczyszczenie powietrza spowodowane paleniem w piecach odpadów z gospodarstwa domowego,
- brak mieszkań komunalnych,
- brak atrakcyjnego, odpowiadającego oczekiwaniom mieszkańców zagospodarowania przestrzeni w otoczeniu obiektów użyteczności publicznej,
- niska jakość przestrzeni publicznej (która powinna stanowić jego wizytówkę) - brak infrastruktury takiej jak parkingi, tereny zielone, ławki,
- brak chodników, ławek i oświetlenia,
- niezadawalający stan infrastruktury drogowej,
- brak lub niedostateczny stan infrastruktury tras rowerowych i ciągów pieszych.

Rys. 10 Obszar rewitalizacji Piotrkowiczki.

Obszar rewitalizacji gmina Wisznia Mała
miejscowość Piotrkowiczki

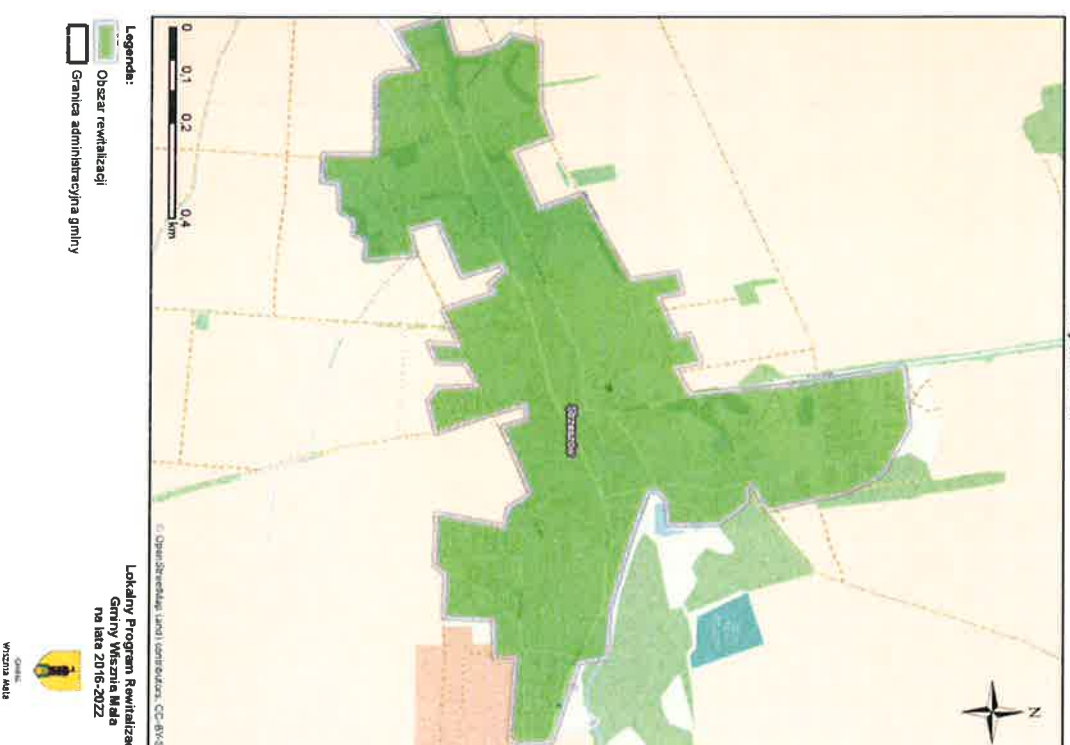
Źródło: opracowanie własne na podkładzie OpenStreetMap.

Streszczenie

- większa niż wartość referencyjna dla gminy udział bezrobotnych w liczbie mieszkańców w wieku produkcyjnym - 6,18% względem 3,89%,
- większa niż wartość referencyjna dla gminy liczba świadczeń pomocy społecznej - 245,60 względem 134,80 na 1000 mieszkańców,
- większa niż wartość referencyjna dla gminy liczba świadczeń pomocy społecznej z powodu ubóstwa - 66,54 względem 42,47 na 1000 mieszkańców,
- większa niż wartość referencyjna dla gminy liczba świadczeń pomocy społecznej z powodu bezrobocia - 55,77 względem 24,35 na 1000 mieszkańców,
- większa liczba osób z problemem alkoholowym przypadająca na 1000 mieszkańców - 0,49 względem 0,42,
- większy poziom przemocy w rodzinie - 4,89 "Niebieskich Kart" na 1000 mieszkańców względem 3,06% "Niebieskich Kart" na 1000 mieszkańców,
- niższy poziom uczestnictwa w kulturze - liczba uczestników na poziomie 20 osób/1000 mieszkańców względem 29 osób/1000 mieszkańców w gminie,
- ślabszy poziom aktywności obywatelskiej - frekwencja w wyborach na poziomie 43,56% względem 53,27% w gminie,
- wysoki udział budynków komunalnych wymagających termomodernizacji,
- zaniedbanie powietrza spowodowane poaleniem w piecach odpadów z gospodarstwa domowego,
- brak oferty zajęć dla mieszkańców (seniorów oraz najmłodszych),
- ślabość dostępność do usług szkoleniowych dla dorosłych ułatwiających mobilność zawodową mieszkańców,
- brak miejsca dla rozwoju społeczno-kulturalnego,
- brak infrastruktury towarzyszącej i właściwego zagospodarowania przestrzeni wokół projektowanej świetlicy wiejskiej),
- niewystarczające dostosowanie infrastruktury sportowej i rekreacyjnej do aktualnych potrzeb
- zły stan obiektów zabytkowych,
- brak mieszkań komunalnych,
- niezadawalający stan infrastruktury drogowej,
- brak lub niedostateczny stan infrastruktury tras rowerowych i ciągów pieszych.

Rys. 11 Obszar rewitalizacji Strzeszów.

Obszar rewitalizacji gmina Wisznia Mała
miejscowość Strzeszów

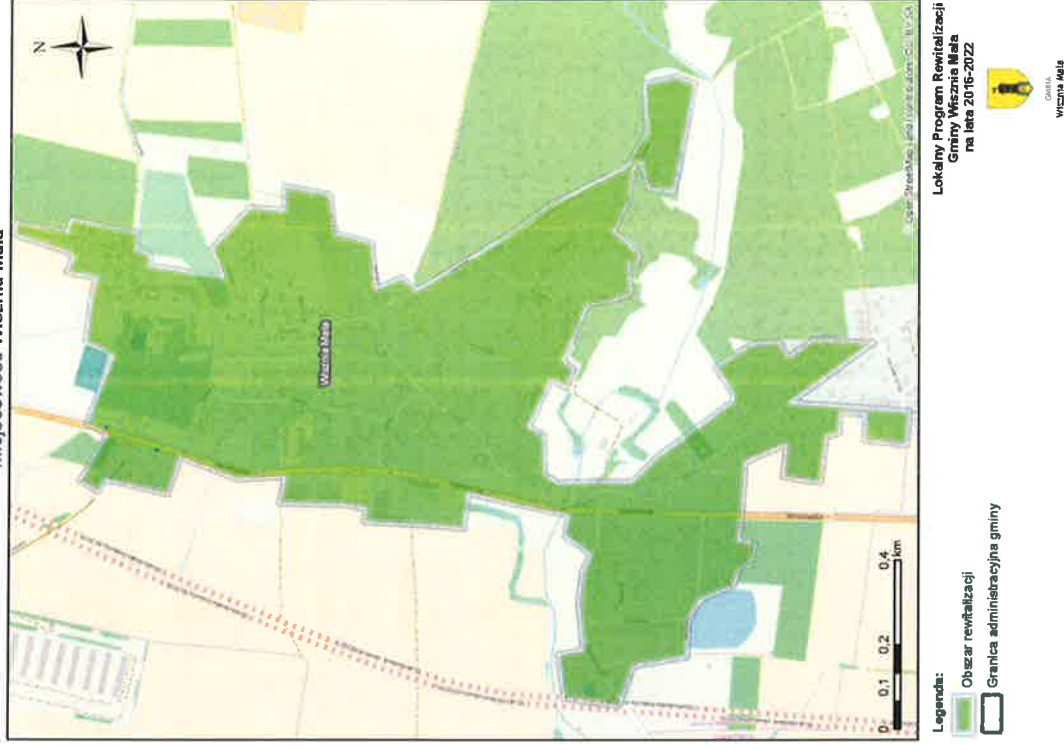
Źródło: opracowanie własne na podstawie OpenStreetMap.

Wisznia Mała

- wyższy niż wartość referencyjna dla gminy udział bezrobotnych w liczbie mieszkańców w wieku produkcyjnym - 4,02% względem 3,89%,
- wyższa niż wartość referencyjna liczba czynów karalnych na 1000 mieszkańców - 40,69 ‰ względem 37,42 ‰,
- większa liczba osób z problemem alkoholowym przypadająca na 100 mieszkańców - 0,99 względem 0,42,
- wyższy poziom przemocy w rodzinie - 4,89 "Niebieskich Kart" na 1000 mieszkańców względem 3,70% "Niebieskich Kart" na 1000 mieszkańców,
- słabszy poziom aktywności obywatelskiej - frekwencja w wyborach na poziomie 47,2% względem 53,27% w gminie,
- wysoki udział budynków komunalnych wymagających termomodernizacji,
- zanieczyszczenie powietrza spowodowane paleniem w piecach odpadów z gospodarstwa domowego oraz emisją spowodowaną wzmożonym ruchem samochodów (przez miejscowość przebiega droga krajowa nr 5),
- słabe dostosowanie infrastruktury kulturalnej do oczekiwań mieszkańców,
- niska jakość i słabe wykorzystanie istniejącego potencjału terenów zielonych (park za folwarkiem),
- konieczność rozbudowy infrastruktury sportowej i rekreacyjnej (infrastruktura sportowa, place zabaw)
- niska estetyka i słaba funkcjonalność przestrzeni publicznych na obszarze miejscowości,
- niezadawalający stan infrastruktury drogowej,
- brak lub niedostateczny stan infrastruktury tras rowerowych i ciągów pieszych.

Rys. 12 Obszar rewitalizacji Wisznia Mała.

Obszar rewitalizacji gmina Wisznia Mała
miejscowość Wisznia Mała

Źródło: opracowanie własne na podkładzie OpenStreetMap.

II Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych

II.1 Wizja rozwoju

Wizja rozwoju to ważny element każdego dokumentu o charakterze strategicznym. W przypadku takich podmiotów jak gminy, wizja dotyczy przyszłego, pożądanego stanu rozwoju danej jednostki, a przede wszystkim poziomu życia jej mieszkańców. W przypadku programów rewitalizacji istotne jest stworzenie wizji obszaru, na którym będą realizowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne. Wszelkie zaplanowane cele i działania muszą „wpisywać się” w tę wizję, a ich realizacja ma służyć jej osiągnięciu. Ważne, aby kształt wizji był zbieżny z potrzebami i oczekiwaniami możliwie jak najszerszej liczby mieszkańców, a także z planami strategicznymi gminy.

Wizja obszarów rewitalizacji w gminie Wisznia Mała przyjmuje następujące brzmienie:

Projekty społeczne pozwolą skutecznie walczyć z problemami związanymi z bezrobociem, ubóstwem czy uzależnieniami wśród mieszkańców obszarów rewitalizacji. Poprawa oferty edukacyjnej z kolei przełoży się na wyższy poziom edukacji oraz zainteresowanie gminnymi instytucjami. W efekcie realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych zagospodarowane zostaną w miejscowościach obszarów rewitalizacji centra wsi. Staną się one atrakcyjnymi przestrzeniami, dzięki którym mieszkańcy zyskają nowe miejsca spotkań. Remonty budynków podniosą jakość życia ich mieszkańców i zachęcą do dbałości o ich otoczenie.

Projekty miękkie, społeczne, powinny odpowiadać na potrzeby wynikające z problemów społecznych mieszkańców obszarów rewitalizacji. Należy więc tu uwzględnić wyniki pogłębionej diagnozy sytuacji panującej w gminie. Analiza wskaźników wskazywała m.in. problem wysokiego poziomu bezrobocia, ubóstwa czy niskie uczestnictwo w inicjatywach kulturalnych podejmowanych przez instytucje gminne. Dlatego też projekty społeczne powinny sprzyjać ograniczaniu czy nawet eliminowaniu tych właśnie problemów. Spora część mieszkańców gminy pracuje we Wrocławiu lub Trzebnicy, również w tych miejscowościach korzysta zapewne z oferty spędzania czasu wolnego, traktując nieświeży gminę Wisznia Mała jako „typialnię”. Odwołanie tego trendu jest możliwe jedynie, jeśli gmina zainwestuje w atrakcyjną i nowoczesną ofertę, która sprawi, że nie będzie trzeba dojeżdżać do Wrocławia, aby spędzić pożyteczny czas wolny, np. poszerzając swoje umiejętności.

Zakłada się, że utworzenie swoich centrów wsi pozwoli na poprawę poziomu lokalnej tożsamości. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne powinny tu uwzględnić

miejscowość Wisznia Mała, która stanowi również centrum całej gminy i z oczywistych względów powinna być „reprezentacyjną”. W niej bowiem znajdują się gminne jednostki organizacyjne, z których korzystać muszą właściciele wszyscy mieszkańcy, a nieznadko także podmioty zewnętrzne, jak potencjalni inwestorzy.

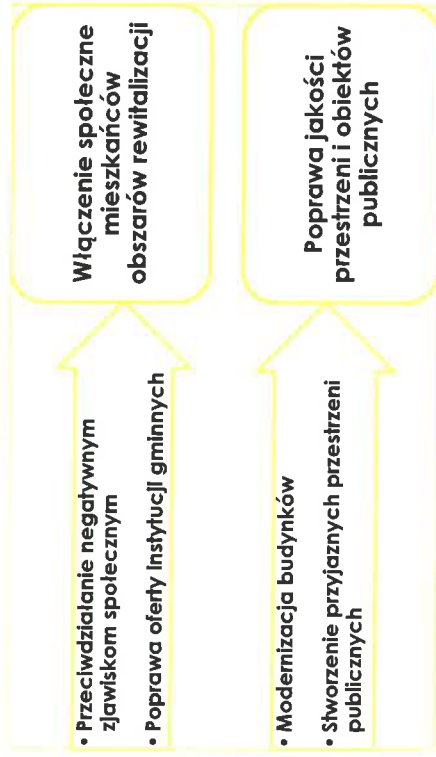
Remonty budynków mieszkalnych należących do gminy z kolei przełożą się na poprawę jakości życia zamieszkujących je osób i rodzin. Mimo że prace te mają charakter typowo budowlany, to ich efekty mogą być szersze, bowiem poprawa warunków mieszkaniowych to forma także włączania społecznego. Mieszkanie w złych warunkach sprawia, że takie osoby stoją się mniej pewne siebie, są często przekonane o swojej niskiej wartości. Pozytywne efekty prac modernizacyjnych w budynkach występują również w sferze środowiskowej oraz polegają na obniżeniu kosztów utrzymania.

II.2 Cele strategiczne i operacyjne

Opisane poniżej cele zostały stworzone w oparciu o przeprowadzoną diagnozę układu lokalnego i w wyniku przeprowadzonych warsztatów. Są one odpowiedzią na główne problemy występujące na obszarach przeznaczonych do rewitalizacji, a także bezpośrednio wynikają z zaprezentowanej powyżej wizji. W dokumencie zastosowano podział na cele strategiczne i operacyjne. Te pierwsze mają charakter ogólny i nadrzędny, przyporządkowane im są cele operacyjne, które stanowią „punkty wyjścia” do wdrażania całego dokumentu.

Dla obszarów rewitalizacji w gminie Wisznia Mała określono dwa cele strategiczne, a każdemu z nich przyporządkowano po dwa cele operacyjne. Dodatkowo pod każdym z celów strategicznych zapisano proponowane kierunki działań. Mają one dość ogólny charakter, jednak ich realizacja może stanowić uzupełnienie proponowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych i sprzyjać osiągnięciu celów rewitalizacji na obszarach do tego wyznaczonych.

Rys. 13 Struktura celów operacyjnych i strategicznych dla dokumentu pn. "Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Wisznia Mała.

Źródło: opracowanie własne.

Cel strategiczny I - Włączenie społeczne mieszkańców obszarów rewitalizacji

Koncepcja tego celu strategicznego zakłada, że rozwój lokalny możliwy jest tylko dzięki pracy całej społeczności. Dlatego też należy odpowiadać na potrzeby wszystkich jej członków oraz eliminować pojawiające się w niej problemy, które mogą "hamować" procesy rozwojowe. Osoby wykluczone stanowią pewnego rodzaju "obciążenie" dla pozostałych mieszkańców, stąd ważne jest nie tylko reagowanie na ich problemy w postaci różnego rodzaju świadczeń, ale przede wszystkim reagowanie w formie realizacji inicjatyw aktywizujących te osoby i włączających w główny nurt życia społecznego i publicznego.

W przypadku gminy Wisznia Mała jednak nie można się ograniczać jedynie do włączania osób wykluczonych, a więc z różnymi problemami, jak ubóstwo czy bezrobocie. Chodzi tu również o włączanie nowych mieszkańców, czynienie ich "członkami" gminy tak, aby nie traktowali jej jedynie jako "sypialni". Jest to ogromne wyzwanie dla gminy wynikające z lokalizacji (stanowiącej jednocześnie ogromny jej atut) - bliskość Wrocławia to miejsca pracy dla mieszkańców gminy, ale też lokalizacja bardzo atrakcyjnych i różnorodnych inicjatyw kulturalnych, placówek oświatowych, itp. Konkurencja nie jest oczywiście łatwa, jednak nie można ograniczać się w gminie do realizacji jedynie niezbędnego minimum w tym zakresie. Ostatnie lata pokazały, że inwestycje w gminne jednostki oświatowe zachęciły nowych mieszkańców do zapisywania do tych szkół swoich dzieci. Ten trend należy więc kontynuować i wdrażać również w innych dziedzinach polityk gminnych.

Cel operacyjny I.1 Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym

Do negatywnych zjawisk społecznych zaliczyć można uzależnienia, przemoc w rodzinie, wysokie bezrobocie, niski poziom nauczania, brak zainteresowania (i co za tym idzie - niski poziom uczestnictwa) w życiu publicznym gminy, itp. W celu eliminowania czy też ograniczania tego rodzaju problemów powołane są specjalne instytucje publiczne, jak gminne ośrodki pomocy społecznej. Jednak walka z takimi zjawiskami, zwłaszcza kiedy zakorzeniły się one niejako w lokalnej społeczności, jest bardzo trudna. Chociaż zareagowanie w odpowiednim momencie jest trudne, bo wymaga zaangażowania różnych osób i podmiotów, to jednak walka z patologiami wydaje się być bardziej problematyczna, a także kosztowna.

W realizację inicjatyw pozwalających walczyć z negatywnymi zjawiskami w życiu społecznym muszą zaangażować się bardzo różne podmioty. Powinny się wśród nich znaleźć instytucje pomocowe, jak wspomniane już ośrodki pomocy społecznej czy urzędy pracy, ale też instytucje kultury, placówki oświatowe. Wsparcia w tych działaniach mogą udzielać dodatkowo organizacje pozarządowe, które często pozyskują środki finansowe ze źródeł niedostępnych dla instytucji samorządowych, a jednocześnie dysponują fachową wiedzą i doświadczonymi pracownikami czy działaczami.

Cel operacyjny I.2 Poprawa oferty instytucji gminnych

W gminie Wisznia Mała działającą jednostką organizacyjną zajmującą się pomocą społeczną, kulturą, cyfryzowaniem, sportem czy rekreacją. Zostały one powołane do realizowania zadań wynikających w dużej mierze z odpowiednich ustaw. Ze względu jednak na to, że wymagania społeczeństwa rosną, instytucje te muszą cały czas zmieniać, a przede wszystkim rozwijać swoją ofertę. W przypadku gminy Wisznia Mała i instytucji kultury czy sportowych problem jest tym większy, że gmina leży w pobliżu dwóch większych ośrodków miejskich, Trzebnicy i Wrocławia. Dlatego zaspokojenie potrzeb społeczności lokalnej jest trudne, bowiem w przypadku gdy mieszkańcy nie będą zadowoleni, bez większego wysiłku są w stanie znaleźć dla siebie ofertę zastępczą.

Wydaje się, że gminne jednostki organizacyjne powinny dbać, aby oferowane przez nie zajęcia czy inne realizowane projekty charakteryzowały się dużą różnorodnością. Szeroka oferta dostosowana do różnych zainteresowań, talentów oraz grup wiekowych powinna zainteresować mieszkańców i przyciągnąć nowe osoby do tych instytucji. Podmioty te muszą pamiętać o stworzeniu systemu informacji i promocji podejmowanych przez nie inicjatyw. Oczywiście powszechny dostęp do internetu sprawia, że zdobycie informacji o ofercie danej instytucji jest proste i szybkie, jednak tempo życia i liczba bodźców, którymi ludzie są zasypanyi każdego dnia powoduje, że to instytucje publiczne również muszą wyjść do "klienta". Podsumowując, przybywać musi nie tylko miejsc pod zabudowę mieszkalną, ale również przestrzeni czy usług publicznych.

Kierunki działań:

- ✓ Realizacja programów społecznych przeciwdziałających wykluczeniu społecznemu mieszkańców gminy.
- ✓ Realizacja przedsięwzięć kulturalnych i sportowych sprzyjających integracji mieszkańców.
- ✓ Współpraca z organizacjami pozarządowymi z terenu gminy mająca na celu realizację zadań publicznych.
- ✓ Współpraca z innymi jednostkami samorządowymi dla realizacji programów społecznych.
- ✓ Zapewnianie możliwości partycypacji mieszkańców gminy w projektowaniu i realizacji przedsięwzięć gminnych.
- ✓ Dbłość o lokalną historię i budowa tożsamości lokalnej (sprzyjające włączeniu nowych mieszkańców gminy do lokalnej społeczności)

Cel strategiczny II - Poprawa jakości przestrzeni i obiektów publicznych

Rozpatrując kwestię jakości przestrzeni publicznej należy uwzględnić równocześnie jej estetykę. Koncentrowanie się jedynie na zagadnieniach funkcjonalności jako przejawu jakości nie jest podejściem słusznym, albowiem wzbudzenie w mieszkańcach poczucia dumy czy ufności wymaga się z miejscem zamieszkania wymaga zadania również o wygląd obiektów czy terenów publicznych. Estetyczne, zagospodarowane przestrzenie są chętnie wykorzystywane przez mieszkańców. Oczywiście element przestrzeni publicznej stanowią także budynki mieszkalne, stąd istotną jest dbłość o budynki należące do gminy, ale i promowanie dbałości o własność prywatną wśród mieszkańców. Wizytówkę gminy stanowią ponadto budynki użyteczności publicznej. I chociaż korzystanie z nich jest w niektórych przypadkach konieczne, to również ich estetyka, czystość, zagospodarowanie terenów wokół tych obiektów czy chociażby właściwe oznakowanie wewnętrznie sprawia, że kontakt pełnienia z urzędnikiem jest lepszy.

Cel operacyjny II.1. Modernizacja budynków

Modernizacja budynków zarówno mieszkalnych, jak i pełniących funkcje publiczne, sprzyjać ma poprawie estetyki i stanu technicznego tych obiektów, co z kolei przekłada się na komfort i jakość życia ich mieszkańców. Przede wszystkim mowa tutaj o remontach elewacji czy dachu. Należy jednak pamiętać, że prace np. termomodernizacyjne poza poprawą jakości mieszkania, wpływają też na ograniczenie kosztów ponoszonych na utrzymanie budynków, jak również pozwalają na obniżenie energochłonności obiektu i w ten sposób pośrednio poprawiają stan środowiska naturalnego.

Cel operacyjny II.2. Stworzenie przyjaznych przestrzeni publicznych

Tworzenie przyjaznych przestrzeni publicznych oznacza zarówno tworzenie obiektów, w których mieszkańcy mogą się spotykać i wspólnie spędzać czas, jak świetlice wiejskie. Ale chodzi tu też o otwarte tereny rekreacyjne, jak popliskane ostatnio słońce zewnętrzne, zagospodarowane i uprządkowane tereny parkowe, skwer, boiska czy wiaty. Sprzyjają one spotkaniom mieszkańców w różnym wieku, w zależności również od pory roku. Pozwalają na uprawianie wszelkich form aktywności i integrowanie się społeczności lokalnych. Ta różnorodność możliwości, jakie daje mieszkańcom przestrzeń jest niezwykle istotna. Przestrzeń publiczna kształtowana narzędziami architektonicznymi, urbanistycznymi i planistycznymi powinna być bezpieczna, ogólnodostępna, atrakcyjna estetycznie i funkcjonalnie, wyrażała i „zapamiętywalna”. Spełnienie tych warunków pozwala również włączyć wszystkich mieszkańców do grona użytkowników przestrzeni, niezależnie od stopnia zażyłości, wieku, stanu zdrowia i innych tego rodzaju czynników.

Kierunki działań:

- ✓ Termomodernizacja i poprawa efektywności energetycznej obiektów mieszkalnych i użyteczności publicznej.
- ✓ Doświetlenie obszarów rewitalizacji poprzez montaż energooszczędnych punktów świetlnych.
- ✓ Modernizacja i rozwój infrastruktury technicznej na obszarach rewitalizacji.
- ✓ Poprawa dostępności komunikacyjnej obszarów rewitalizacji.
- ✓ Wykreowanie przestrzeni publicznych estetycznych i funkcjonalnych, atrakcyjnych dla mieszkańców i osób odwiedzających gminę (np. rowerzystów z gmin ościennych).
- ✓ Dbłość o obiekty zabytkowe i tereny zielone na obszarach rewitalizacji.
- ✓ Rozwój infrastruktury rekreacyjnej i sportowej na obszarach rewitalizacji.

II.3 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne - lista podstawowa "A"

Projekt nr 1	
Nazwa projektu	Przebudowa budynku gminnego w Piotrkowicach z dostosowaniem do funkcji mieszkaniowej i oświatowej
Nazwa wnioskodawcy	Gmina Wisznia Mała
Opis problemu, jaki rozwiązuje projekt	W gminie jest zbyt mało mieszkań komunalnych, które służą uboższym mieszkańcom i odpowiadają na ich potrzeby. Jednocześnie na obszarach rewitalizacji gminy Wisznia Mała stwierdzono występowanie zjawiska ubóstwa. Stworzenie nowych mieszkań sprzyjać będzie rozwiązaniu tego problemu. Jednocześnie budynek jest ujęty w wykazie zabytków, więc renowacja podniesienie jego wartości i wpłynie pozytywnie na estetykę i funkcjonalność przestrzeni publicznej.
Cel(-e) projektu	Realizacja projektu sprzyja osiągnięciu celu I.1 Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym (bowiem pozwala na ograniczenie ubóstwa) oraz II.1 Modernizacja budynków.
Zakres realizowanych zadań	Przedmiotem projektu jest przebudowa budynku gminnego z dostosowaniem do aktualnych standardów funkcjonalnych i technicznych z rozziatem na dwa niezależne segmenty. W ramach przebudowy powstanie 6 mieszkań i 4 pomieszczenia oświatowe. Zaplanowano wykonanie następujących prac: - roboty budowlane obejmujące prace rozbiórkowe, prace murarskie, remont pokrycia dachowego (w ramach przebudowy potaci dachowej zamontowane zostaną okna połaciowe i kolektory słoneczne), wzmocnienie stropów, wykonanie nowych schodów oraz wejścia dla niepełnosprawnych, rewitalizację elewacji, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, modernizację kotłowni oraz CO. Planuje się także wykonanie prac w zakresie remontu instalacji w branży elektrycznej i sanitarnej oraz podjęcie prac w zakresie zagospodarowania terenu.
Miejsce projektu na obszarze rewitalizacji	ul. Akacjiowa 1 i 3, Piotrkowiczki (działka 287, 415)
Szacowana wartość projektu	2.300.000,00 zł
Prognozowane produkty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzania	Liczba zmodernizowanych budynków [szt.] Powierzchnia zmodernizowanych budynków [m²] Liczba osób/rodzin mieszkających w budynku [os.] Liczba pomieszczeń [szt.] Dokumentacja projektowa Protokoły odbioru prac budowlanych

Projekt nr 2	
Nazwa projektu	Przebudowa, rozbudowa i zmiana sposobu użytkowania budynku świetlicy na budynek wielorodzinny w Strzeszowie
Nazwa wnioskodawcy	Gmina Wisznia Mała
Opis problemu, jaki rozwiązuje projekt	W gminie jest zbyt mało mieszkań komunalnych, które służą uboższym mieszkańcom i odpowiadają na ich potrzeby. Jednocześnie na obszarach rewitalizacji gminy Wisznia Mała stwierdzono występowanie zjawiska ubóstwa. Stworzenie nowych mieszkań sprzyjać będzie rozwiązaniu tego problemu. Jednocześnie budynek jest ujęty w wykazie zabytków, więc renowacja podniesienie jego wartości i wpłynie pozytywnie na estetykę i funkcjonalność przestrzeni publicznej.
Cel(-e) projektu	Realizacja projektu sprzyja osiągnięciu celu I.1 Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym (bowiem pozwala na ograniczenie ubóstwa) oraz II.1 Modernizacja budynków.
Zakres realizowanych zadań	Przedmiotem projektu jest przebudowa budynku świetlicy w Strzeszowie przy ul. Lipowej 43 na budynek wielorodzinny (5 mieszkań). Przewiduje się: - rozbudowę świetlicy w kierunku południowym o klatkę schodową, - wykonanie prac budowlanych (w tym m.in. roboty murarskie, tynkarskie i malarskie, wymiana stolarki, remont dachu i posadzek) i instalacyjnych (gazowe, elektryczne, sanitarne) - rozbiorke budynków gospodarczych, - wykonanie nowego przyłącza wodociągowego w miejscu istniejącego, - wykonanie miejsc postojowych (zagospodarowanie terenu).
Miejsce projektu na obszarze rewitalizacji	ul. Lipowa 43 Strzeszów (działka 655)
Szacowana wartość projektu	430.000,00 zł
Prognozowane produkty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzania	Liczba zmodernizowanych budynków [szt.] Powierzchnia zmodernizowanych budynków [m²] Liczba osób/rodzin mieszkających w budynku [os.] Liczba pomieszczeń [szt.] Dokumentacja projektowa Protokoły odbioru prac budowlanych

Projekt nr 3	
Nazwa projektu	Zagospodarowanie terenu centrum wsi Krynitzno

Gmina Wisznia Mała	
Nazwa wnioskodawcy	Gmina Wisznia Mała
Opis problemu, jaki rozwiązuje projekt	W czasie wsiatki problemowego mieszkańców skazyli się na nieestetyczne centrum wsi, które zamiast stanowić jej wizytówkę, nie spełnia zupełnie swojej funkcji. W efekcie realizacji tego projektu zmieni się funkcja przedmiotowego obszaru – po ukończeniu inwestycji będzie on pełnił funkcję komunikacyjną oraz rekreacyjną. Teren ten jest istotny również dla innych mieszkańców gminy, bowiem zlokalizowany jest tu kościół.
Cell(-e) projektu	Projekt spójna rewitalizacji przestrzeni publicznej, który zyskuje nowe funkcje, przekłada się na stworzenie możliwości integracji mieszkańców, buduje poczucie wspólnoty i świadomości historycznej, ale też poprawia komfort życia w postaci infrastruktury pieszo-jazdnej. Warto dodać, że obszar ten to jedyny we wsi teren zielony, nie ma innych miejsc rekreacji czy skwerów. W ten sposób realizowany jest cel II.2. Stworzenie przyjaznych przestrzeni publicznych.
Zakres realizowanych zadań	Przewiduje się wykonanie chodników o nawierzchni z kostki betonowej i miejsc postojowych dla samochodów oraz wydzielanie terenów zielonych wraz z elementami małej architektury (śmietniki, donice, ławki, odrestaurowana pompa wody, pomnik kryniczanki). Projektuje się również wykonanie infrastruktury dla rowerzystów: wiaty parkingowej dla rowerów oraz stojaków na rowery. Na przedmiotowym terenie usunięte zostaną nielegalne drzewa i krzewy. Przewiduje się również zarównanie rowu przydrożnego i wykonanie kolektora, do którego będą podłączone projektowane wpusty i odwodnienie liniowe poprzez przykanaliki. Projektuje się rozbudowę istniejącego oświetlenia terenu poprzez wykonanie latarni parkowych z oprawami LED. Na słupie energetycznym zostanie zamontowana jedna kamera sztykrobotowa, aby zapobiec zjawisku dewastacji i niszczenia terenów publicznych.
Miejsce projektu na obszarze rewitalizacji	ul. Spacerowa, Kryniczno
Szacowana wartość projektu	576.839,52 zł
Prognozowane produkty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia	Powierzchnia zagospodarowanego terenu [m ²] Liczba miejsc parkingowych [szt.] Długość chodnika [m] Powierzchnia terenów zielonych [m ²] Długość kanalizacji deszczowej [m] Liczba punktów świetlnych [szt.]
	Dokumentacja projektowa Protokoły odbioru prac budowlanych

Projekt nr 4	
Nazwa projektu	Zagospodarowanie terenu wokół budynku świetlicy wiejskiej - centrum społeczno-kulturalnego w miejscowości Strzeszów
Nazwa wnioskodawcy	Gmina Wisznia Mała
Opis problemu, jaki rozwiązuje projekt	Miejscowość Strzeszów jest jedną z 4 najszybszych miejscowości gminy z ponad 1000 mieszkańców. Mimo tego nie ma w niej terenów o funkcji rekreacyjno-sportowo-kulturalnej, a szczególnie brakuje terenów przystosowanego do organizacji imprez plenerowych oraz do wypoczynku dorosłych i dzieci. Dlatego planuje się zagospodarować teren wokół przyszłej, nowej świetlicy, przystosowując go do pełnienia ww. funkcji dla mieszkańców Strzeszowa.
Cell(-e) projektu	Projekt realizuje cel II.2. Stworzenie przyjaznych przestrzeni publicznej. Pośrednio jednak spójna osiągnięciu celu I.1. Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym, bowiem pozwala na stworzenie miejsca rekreacji i aktywnego spędzania czasu wolnego.
Zakres realizowanych zadań	Zagospodarowanie terenu wokół budynku świetlicy wiejskiej obejmuje: - utworzenie ścieżki zdrowia o nawierzchni wykonanej z miatu kamiennego o długości ok. 290 m składającej się z 6 urządzeń do ćwiczeń plenerowych, - utworzenie placu zabaw o nawierzchni amortyzującej syntetycznej, składającego się z 4 urządzeń, w tym zestawu zabawowego ze zjeżdżalnią, - stworzenie miejsca na ognisko wraz z siedziskami, - wykonanie zadaszania plenerowego, - przebudowę drogi wewnętrznej – wjazd i wyjazd z posesji; - wyznaczenie miejsc parkingowych – 22, w tym dla osób niepełnosprawnych - oświetlenie ścieżki zdrowia, placu zabaw i miejsc parkingowych, - wykonanie nasadzeń.
Miejsce projektu na obszarze rewitalizacji	ul. Osiedlowa, Strzeszów (działka 302)
Szacowana wartość projektu	319.800,00 zł
Prognozowane produkty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia	Powierzchnia użytkowa terenu poddanego rewitalizacji [m ²] Liczba miejsc parkingowych [szt.] Liczba placów zabaw [szt.] Liczba urządzeń rekreacyjnych [szt.]
	Dokumentacja projektowa Protokoły odbioru prac budowlanych

Projekt nr 5	
Nazwa projektu	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej przy budynku Urzędu Gminy Wisznia Mała
Nazwa wnioskodawcy	Gmina Wisznia Mała
Opis problemu, jaki rozwiązuje projekt	Projekt pozwala stworzyć estetyczną, przyjazną mieszkańcom, ale też np. potencjalnym inwestorom (generalnie - interesantom) przestrzeń przy Urzędzie Gminy. Przygotowanie strefy przystankowej poprawi funkcjonalność przestrzeni publicznej w miejscowości Wisznia Mała. Komunikacja gminna rozpoczynająca tu swoją trasę nie ma swojego węzła przesiadkowego ani wiaty gdzie pasażerowie mogliby oczekiwać na przyjazd busa. Jednocześnie nawiązanie formą architektoniczną do lokalnej historii pozwoli na integrowanie nowych mieszkańców gminy i pobudzenie tożsamości lokalnej.
Cell(-e) projektu	Projekt realizuje cel II.2 Stworzenie przyjaznych przestrzeni publicznych. W pewnym stopniu przekłada się także na osiągnięcie celu I.2 Poprawa oferty instytucji gminnych, bowiem poprawia dostęp do komunikacji zbiorowej na terenie gminy.
Zakres realizowanych zadań	W związku z inwestycją zagospodarowany zostanie teren publiczny pomiędzy pasem drogi krajowej a budynkiem Urzędu Gminy i zabudową budynków usługowych. Zakres prac obejmuje wykonanie elementów małej architektury, w tym wiaty przystankowej, fontanny, miejsc postojowych, chodników oraz oświetlenie terenu. Głównym założeniem projektu jest stworzenie stacji przystankowej nawiązującej do historycznie istniejących na tych terenach stacji „Wrocławskiej Kolei Wąskotorowej”. Centralnym punktem jest wiatła przystankowa zaprojektowana w formie nawiązującej do historycznych dworców kolejowych z wykorzystaniem motywu „muru pruskiego”. Na placu przewidziano również ustawienie ławek na planie łuku, koszy na śmieci oraz elektronicznej tablicy odjazdów i przyjazdów busów. Na działce nr 501, przy budynku Urzędu Gminy, przewidziano uporządkowanie terenu poprzez przebudowę starych ciągów pieszych, remont nadziemnej studni, wykonanie dwóch fontann w formie granitowych kul oraz wkomponowanie nowych elementów małej architektury typu ławki i kosze na śmieci, donice i maszty. Całość podkreślona będzie nowymi nasadzeniami oraz słupami parkowymi. W ramach planowego porządkowania terenu zaprojektowano dwa placzki rowerowe dostępne

	bepośrednio z głównego ciągu pieszego: jeden przy fontannie, drugi przy wiacie przystankowej.
Miejsce projektu na obszarze rewitalizacji	ul. Wrocławska, Wisznia Mała, działki nr 501, 502, część 399
Szacowana wartość projektu	487 928,59 zł
Prognozowane produkty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia	Powierzchnia zrewitalizowanego terenu [m²] Liczba/powierzchnia miejsc postojowych [szt./m²] Liczba punktów świetlnych [szt.]
	Dokumentacja projektowa Protokoły odbioru prac budowlanych

Projekt nr 6	
Nazwa projektu	Zagospodarowanie terenów rekreacyjno-sportowych w Wiszni Małej
Nazwa wnioskodawcy	Gmina Wisznia Mała
Opis problemu, jaki rozwiązuje projekt	Projekt odpowiada na potrzeby zgłaszane przez mieszkańców już od pewnego czasu, nie tylko w ramach prac nad opracowaniem Lokalnego Programu Rewitalizacji. Domagają się oni modernizacji istniejącego placu zabaw poprzez montaż dodatkowych urządzeń i poprawę bezpieczeństwa bawiących się dzieci. Ponadto oczekują przestrzeni do uprawiania różnych dyscyplin sportowych, co pozwoli na wszechstronny rozwój fizyczny dzieci i młodzieży oraz zagospodarowanie czasu wolnego mieszkańcom miejscowości, a nawet gminy.
Cell(-e) projektu	Projekt realizuje cel II.2 Stworzenie przyjaznych przestrzeni publicznej. Pośrednio jednak sprzyja osiągnięciu celu I.1 Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym, bowiem pozwala na stworzenie miejsca rekreacji i aktywnego spędzania czasu wolnego.
Zakres realizowanych zadań	Projekt obejmuje zagospodarowanie terenów rekreacyjno-sportowych, tj. stworzenie boiska wielofunkcyjnego do gier zbiorowych, placu zabaw dla dzieci, siłowni zewnętrznej, ustawienie kontenera sanitarnego pełniącego funkcję toalety wraz z magazynem do obsługi boiska; przebudowę oświetlenia terenu zapewniającego odpowiednie oświetlenie boiska wielofunkcyjnego, w tym kortu tenisowego, zagospodarowanie terenu pod miejsca postojowe, rozmieszczenie elementów małej architektury typu ławki i kosze na śmieci, montaż urządzeń sportowych, rekreacyjnych i zabawowych, nasadzenia zieleni.
Miejsce projektu na obszarze rewitalizacji	ul. Sportowa, Wisznia Mała

Szacowana wartość projektu	1.017.646,00 zł
Prognozowane produkty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia	Powierzchnia zagospodarowanego terenu [m ²] Powierzchnia boiska wielofunkcyjnego [m ²] Liczba urządzeń do ćwiczeń [szt.] Powierzchnia placu zabaw [m ²] Dokumentacja projektowa Protokoły odbioru prac budowlanych

II.4 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne - lista uzupełniająca "B"

L.p.	Informacja o projekcie	Charakterystyka przedsięwzięć rewitalizacyjnych	Oddziaływanie planowanych przedsięwzięć
1.	Doświetlenie terenów na obszarach wymagających rewitalizacji - projekt Gminy Wisznia Mała	W wyznaczonym obszarze rewitalizacji obejmującym miejscowości Kryniczno, Piotrkowiczki, Strzeszów i Wisznę Małą występuje wiele terenów, głównie ulic, które są pozbawione oświetlenia. Dlatego planowana jest instalacja 124 lamp ulicznych mających doświetlić „ciemne miejsca”, gł. ulice: Spacerowa i Polna w Krynicznie, Osiedlowa i Polna w Strzeszowie, Osiedlowa, Spacerowa, Widokowa i Dębowa w Piotrkowiczkach, a w Wiszni Małej: Strzeszowska, Sławowa, Orlikowa, Kwiatowa, Makowa, Polna, Wrzosowa, ul. Na kolonii.	Brak oświetlenia ulicznego bardzo utrudnia funkcjonowanie mieszkańców, zwłaszcza że na wielu ulicach nie ma chodników ani równych poboczy. Przy niesprzyjających warunkach atmosferycznych przemieszczanie się po terenie wsi, zwłaszcza pieszo lub na rowerze, nastręcza dużych trudności. Ponadto „ciemne miejsca” sprzyjają aktom wandalizmu, wykroczeniom i przestępstwom, wpływając negatywnie na aktywność społeczną mieszkańców. Realizowane więc będą cele I.1 Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym oraz II.2 Stworzenie przyjaznych przestrzeni publicznych.
2.	Modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej w Gminie Wisznia Mała - wykonanie robót budowlanych w świetlicy w Krynicznie - projekt Gminy Wisznia Mała	Przedmiotem projektu jest termomodernizacja świetlicy w Krynicznie obejmująca m.in.: docieplenie ścian wewnętrznych i zewnętrznych, docieplenie stropu nad ostatnią kondygnacją, wymiana drzwi zewnętrznych oraz wymiana oświetlenia.	Występujące znaczne straty ciepłe obniżają efektywność energetyczną systemu grzewczego i powodują występowanie emisji pyłów i gazów do atmosfery, co wpływa (wraz z brakiem wykorzystania OZE) negatywnie na jakość powietrza. Niskie parametry ciepłe obiektu wpływają ponadto niekorzystnie na możliwość jego wykorzystania do pracy, nauki czy

5.	Wszechstronny rozwój dzieci w Zespole Szkolno- Przedszkolnym w Wieszni Małej - projekt Gminy Wieszni Mała	Oborniki Śląskie, Gmina i Miastem Oleśnica	Projekt przewiduje przede wszystkim 1. Dodatkowe zajęcia dla dzieci podnoszące kompetencje 2. Wyieczki do interesujących miejsc jak teatr, ZOO, parki przyrodnicze.	Gmina przeprowadziła diagnozę potrzeb przedszkoli i dzieci w wieku przedszkolnym, na podstawie której dodatkowe dla dzieci zwiększające kompetencje klubowe oraz zajęcia wspomagające rozwój dzieci, w tym pozaprzedszkolne. Realizowane one będą w przedsięwzięciu zlokalizowanym na
----	--	---	---	--

3.	Budowa świetlicy wiejskiej - kulturalnego w miejscowości Strzeszów - projekt Gminy Wieszni Mała		Przedmiotem projektu jest zagospodarowanie terenu działki o powierzchni 13,100m ² przy ul. Osiedlowej w Strzeszowie, w tym budowa budyńku świetlicy wiejskiej jako centrum społeczno-kulturalnego. Powierzchnia użytkowa świetlicy to 244,25 m ² , a powierzchnia zabudowy - 366,00 m ² . Przedmiotowy budynek jest partenowy, z nieużytkowym poddaszem, niepodpiwniczony, podzielony na strefy funkcjonalne. Przewidziano salę wiejską, salę szkoleniową z wyjściem na zadaszony taras, hol, szatnię, sanitariaty, zaplecze kuchenne, zmywalnię, pomieszczenie gospodarcze, socialne i kółkownię. Budynek dostosowany będzie oczywiście do potrzeb osób niepełnosprawnych. Do głównego wejścia prowadzi będzie chodnik.	Budowa świetlicy wiejskiej w Strzeszowie pozwoli na stworzenie centrum społeczno-kulturalnego wsi. Zakłada się w niej stworzenie m.in. sal szkoleniowych, co pozwoli realizować projekty małe skierowane do mieszkańców tego obszaru rewitalizacji i mające na celu przeciwdziałanie i eliminowanie negatywnych zjawisk społecznych, jakie zdiagnozowano w tej miejscowości.
4.	Budowa sieci dróg rowerowych oraz parkingów typu Park&Ride na terenie gminy Wieszni Mała - projekt Gminy Wieszni Mała w partnerstwie z Agencją Rozwoju Aglomeracji		Przedmiotem projektu będzie budowa drogi rowerowej o nawierzchni bitumicznej z dopuszczeniem ruchu pieszego relacji Wieszni Mała - Strzeszów o długości ok. 1,8 km, wzdłuż drogi powiatowej nr 1367D od skrzyżowania tej drogi z drogą krajową nr 5 do miejscowości Strzeszów.	Do głównych problemów gminy wskazujących na konieczność realizacji projektu należą: • brak spójnej sieci dróg rowerowych na obszarze gminy, które gwarantowałyby bezpieczeństwo rowerzystom i pieszym, • duże zakorkowanie dróg

			obszarze rewitalizacji Wisznia Mała, choć oczywiście korzystać z nich będą również dzieci mieszkające w innych miejscowościach gminy, także poza obszarami rewitalizacji. Wspólna zabawa wszystkich dzieci pozwoli jednak na ich integrację, stanowi odpowiedź na problemy wykluczenia społecznego. Projekt realizuje cel I.2 Poprawa oferty instytucji gminnych oraz I.1 Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym.
6.	Wzrost jakości edukacji szkolnej w Gminie Wisznia Mała - projekt Gminy Wisznia Mała i szkół gminnych	W ramach projektu planuje się: 1. organizację zajęć dla uczniów z matematyki dla zdolnych i zajęć wyrównawczych, przyrodniczo-doświadczalnych, informatyki z programowaniem i robotyką, naukę języka angielskiego, zajęcia logopedyczne, korekcyjno-kompensacyjne oraz doradztwo zawodowe; 2. organizację zajęć pozaszkolnych (laboratoryjne, warsztaty naukowe, współpraca z uczelniami); 3. przeznaczenie stypendiów dla 25 uczniów; 4. organizację szkoleń dla nauczycieli matematyki oraz innych przedmiotów z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnych - TIK); 5. zakup wyposażenia pracowni matematycznych, przyrodniczych i TIK.	Projekt realizowany będzie przez 3 szkoły gminne, w tym dwie znajdujące się na obszarze rewitalizacji - Zespół Szkolno-Przedszkolny w Wiszni Małej i Zespół Szkół w Krynicznie. Grupą docelową są uczniowie i nauczyciele szkół podstawowych i gimnazjów, w tym osoby mieszkające na obszarach rewitalizacji i uczęszczające do tych szkół. Projekt realizuje cel I Włączenie społeczne mieszkańców obszarów rewitalizacji w zakresie obu celów operacyjnych. Realizacja tego projektu zwiększy kompetencje nauczycieli i uczniów, ułatwiając im naukę na dalszych etapach edukacji.
7.	Utworzenie na terenie obszarów rewitalizacji Gminy Wisznia Mała miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 - projekt Gminy Wisznia Mała i	Projekt zakłada utworzenie na terenie Gminy Wisznia Mała 10 miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. W celu w drodze konkursu zostaną wyłonione dwa podmioty gospodarcze lub	Celem projektu jest aktywizacja osób powracających na rynek pracy po urlopach macierzyńskich, rodzicielskich, wychowawczych i pozostających bez zatrudnienia, które sprawują opiekę

	Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wiszni Małej	osoby fizyczne, które zajmą się utworzeniem po 5 miejsc opieki.	nad dziećmi w wieku do lat 3 poprzez utworzenie nowych miejsc opieki w klubach dziecięcych. Projekt realizuje cel I Włączenie społeczne mieszkańców obszarów rewitalizacji i pozwoli ograniczyć bezrobocie przede wszystkim wśród kobiet. Odpowiada na potrzeby zgłaszane przez rodziców, bowiem obecnie funkcjonujące na terenie gminy żłobki nie posiadają wystarczającej liczby miejsc.
8.	I ty możesz zostać św. Mikołajem w gminie Wisznia Mała. Aktywizacja świąteczna osób wykluczonych społecznie w gminie Wisznia Mała - projekt Gminy Wisznia Mała i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wiszni Małej	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiszni Małej planuje organizację spotkań świątecznych dla klientów GOPS, w szczególności osób wykluczonych społecznie i ubogich. W ramach spotkań będą organizowane poczęstunki, prezenty – zwłaszcza dla dzieci oraz wspólne działania integrujące rodziny i aktywizujące uczestników, np. przygotowywanie stroików świątecznych, zabaw z dziećmi. Przed każdym spotkaniem będzie prowadzona trwająca około miesiąc akcja promocyjna w gminie (plakaty w szkołach, urzędzie gminy, GOPS itp., ogłoszenia na stronach internetowych) połączona ze zbiórką darów dla najuboższych mieszkańców.	Na obszarach rewitalizacji zdiagnozowano dość wysoki poziom ubóstwa czy bezrobocia, stąd pomysł na niniejszy projekt. Pierwszeństwo udziału w nim można zapewnić właśnie mieszkańcom obszarów rewitalizacji. Bardzo potrzebne są działania przywracające im godność i poczucie wspólnoty, umożliwiające zaistnienie w lokalnej społeczności. Ponadto osoby te ze względu na status materialny przeważnie nie mogą sobie pozwolić na świąteczne wydatki porównywalne z innymi mieszkańcami. Projekt nie wyklucza również udziału mieszkańców innych wsi z terenu gminy. Przewiduje się jego powtarzanie co roku, co gwarantuje trwałość pozytywnych efektów oraz skuteczną realizację celu II Włączenie społeczne mieszkańców obszarów

III. Wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych

III.1 Mechanizm integrowania działań i przedsięwzięć rewitalizacyjnych

W celu zapewnienia integralności działań podejmowanych w ramach wdrażania Lokalnych Programów Rewitalizacji, wskazuje się na konieczność zapewnienia ich komplementarności na różnych płaszczyznach.

Pierwszą z komplementarności, o których mowa w Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, jest komplementarność przestrzenna. Oznacza ona konieczność brania pod uwagę - na etapie projektowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych i później ich wdrażania - kreowania powiązań między projektami, dzięki którym będą one oddziaływały na obszar rewitalizacji nawet, jeśli ich realizacja następowałaby poza nim. Ponadto chodzi o wzmocnienie efektów realizowanych przedsięwzięć oraz zapobiegnięcie ewentualnemu rozpraszaniu się negatywnych zjawisk z niektórych obszarów.

Projektując założenia Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Wisznia Mała na lata 2016-2022 wzięto pod uwagę szereg obiektywnych wskaźników w sferach społecznej i technicznej. Ponadto uwzględniono uwagi zgłoszone przez członków Zespołu ds. Rewitalizacji, w skład którego weszli mieszkańcy różnych wsi z terenu gminy. Wiele z przedsięwzięć "miękkich", sprzyjających przede wszystkim aktywności społecznej i rozwojowi mieszkańców, oddziałuje zdecydowanie szerzej - na wszystkich mieszkańcach gminy. Żaden projekt również nie dopuszcza możliwości wykluczenia jakiegos mieszkańca z udziału w nim tylko dlatego, że osoba taka nie mieszka na obszarze rewitalizacji. Dopuszczono jednak pierwszeństwo osób z tych obszarów, aby ukierunkować na nich działania aktywizujące i integrujące. Angażowanie mieszkańców z różnych części gminy sprzyjać będzie ich integracji i nie spowoduje przenoszenia się problemów społecznych na inne tereny, a wręcz przeciwnie - przyczyni się do wyrównania szans wszystkich oraz wpoi zasady wzajemnej pomocy i wsparcia.

Komplementarność problemowa zakłada się na realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które wzajemnie by się uzupełniały, co zwiększyłoby ich efektywność i skuteczność. Przeciwdziałać to ma fragmentaryzacji działań i ograniczaniu ich do tzw. rewitalizacji społecznej czy rewitalizacji technicznej.

Wszystkie zaprojektowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne odpowiadają na potrzeby i problemy zdiagnozowane w ramach prac na niniejszym dokumentem. Jednocześnie należy podkreślić, że wiele z nich wzajemnie się uzupełnia i stanowi odpowiedź nie na pojedyncze problemy, a na cały ich szereg. Przykładem może być tworzenie punktów opieki nad małymi dziećmi, które nie ukończyły jeszcze trzeciego roku życia. Rozwiązuje to w sposób oczywisty problem utrudnionego dostępu do tego rodzaju opieki, ale również pozwala to na powrót do pracy przede wszystkim młodych matek, które do tej pory musiały samodzielnie opiekować się dziećmi. Jednocześnie

rewitalizacji w zakresie obu celów operacyjnych.	Celem projektu jest poprawa funkcjonowania społecznego i odbudowa zdolności do samodzielnego świadczenia pracy osób niezatrudnionych (kobiet i mężczyzn) zamieszkujących gminy Wisznia Mała, Żorawina, Oborniki Śląskie i miasto Wrocław, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poprzez udział w formach aktywnej integracji w Centrum Integracji Społecznej. Zakłada się również udział osób niepełnosprawnych, które stanowią bądź około 1/3 ogółu beneficjentów. Długofalowym efektem będzie podjęcie zatrudnienia przez uczestników projektu i usamodzielenie ekonomiczne, w tym niezależność od świadczeń tymczasowych. Dzięki temu zrealizuje się cel i Wzqzenie społeczne mieszkańców obszarów rewitalizacji w zakresie oby celów operacyjnych. W procesie rekrutacji planuje się dać pierwszeństwo osobom z obszarów rewitalizacji.
	Wsparcie udzielane uczestnikom będzie poprzedzone etapem diagnoz potencjału i funkcjonalności społecznego, uwzględniającą m.in. motywację do udziału w projekcie oraz wejścia bądź powrotu na rynek pracy lub gotowość pracy nad tą motywacją, poziom nasilenia barier odnoszących się do funkcjonowania społecznego i aktywności na rynku pracy. Przewidziano moduł reintegracji i funkcjonalizacji warsztatów grupowe z zakresu umiejętności psychospołecznych, trening obywatelski, warsztaty prozdrowotne, wydarzenia w ramach reintegracji społecznej z ocenieniem oraz konsultacje indywidualne. W projekcie przewidziano także wolontariat na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Działania z zakresu reintegracji zawodowej obejmują warsztaty poruszania się po rynku pracy, warsztaty reintegracji zawodowej oraz kursy zawodowe i szkolenia uzyskaniem kwalifikacji zawodowej i stażów u pracodawców.
9.	Akcja Integracji - projekt Społecznej w Wiszni Małej w partnerstwie z Gminą Wrocław oraz ośrodkami pomocy społecznej w Żorawinie i Obornikach Śl.

wskazano przykłady projektów sprzyjających podjęciu pracy przez osoby nieaktywne zawodowo. Projekty podnoszące poziom nauczania w szkołach sprzyjają ograniczaniu problemu niskiego poziomu nauczania oraz gwarantując lepszy start dzieci i młodzieży z terenu gminy, w tym obszarów rewitalizacji. Budowa świetlicy wiejskiej w Strzeszowie z funkcjonalnymi salami pozwoli na organizację różnego rodzaju szkoleń i warsztatów, które będą mogły odpowiadać na problemy społeczne zdiagnozowane w tym obszarze rewitalizacji.

Komplementarność proceduralno-institutionalna sprowadza się do wypracowania efektywnego i sprawnego systemu zarządzania, wdrażaniem Lokalnego Programu Rewitalizacji. Procedury systemu realizacji powinny również przyczynić się do współpracy między różnymi podmiotami działającymi na rzecz interesariuszy procesu rewitalizacji.

Podmiotem odpowiedzialnym za wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych jest Wójt Gminy Wisznia Mała, zaś ciałem doradczym, wspierającym jest Zespół ds. Rewitalizacji. Co ważne, zespół ten składa się z szerokiego grona osób reprezentującego społeczność lokalną, w tym urzędników, softysów, radnych, przedsiębiorców, aktywnych mieszkańców i przedstawicieli organizacji pozarządowych.

Ponadto do realizacji niektórych przedsięwzięć - zwłaszcza tych "miękkich", związanych z rozwojem osobistym (edukacyjnym, zawodowym) mieszkańców obszarów rewitalizacji - przewidziano włączenie różnych instytucji, w tym spoza terenu gminy. Nie wyklucza się również współpracy z organizacjami pozarządowymi, które posiadają specjalistyczną wiedzę i mają doświadczenie w realizacji projektów społecznych.

Komplementarność międzyokresowa wskazuje konieczność zapewnienia spójności między projektami o charakterze rewitalizacyjnym z poprzedniego okresu programowania a obecnie projektowanymi działaniami. W przypadku gdy gmina posiada już program rewitalizacji, chodzi o zachowanie spójności z nim i wykorzystanie jego efektów w kolejnym programowaniu.

Gmina Wisznia Mała w poprzednim okresie programowania nie przygotowała Lokalnego Programu Rewitalizacji, jednak aktywnie pozyskiwała środki unijne. W ubiegłej perspektywie unijnej na lata 2007-2013 na terenie gminy Wisznia Mała pozyskano najwięcej środków z Unii Europejskiej spośród wszystkich gmin wiejskich. Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej realizował projekt dla osób bezrobotnych pn. "Twoja szansa na pracę" w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. W ramach PROW aplikowano o środki na przebudowę dróg w miejscowości Wisznia Mała, co ma ułatwić mieszkańcom dostęp do obiektów użyteczności publicznej, jak szkoły, ośrodek zdrowia czy urzęd gminy. Z PROW-u na lata 2007-2013 pozyskano fundusze na remont potacu w Wiszni Małej, w którym obecnie funkcjonuje szkoła. Ze środków unijnych powstał budynek ośrodka zdrowia, co poprawiło dostęp do usług zdrowotnych, powstały świetlice wiejskie, które stanowią centra społeczne wsi, a także zadbanie o

rozbudowę sieci kanalizacyjnej, co podnosi komfort życia i jakość środowiska na terenie gminy.

Komplementarność źródeł finansowania zakłada, że przedsięwzięcia wpisane do programu rewitalizacji będą finansowane z różnych źródeł. Oczywiście chodzi tu zarówno o finansowanie z funduszy unijnych, jak i programów krajowych czy środków własnych.

Projekty wpisane do Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Wisznia Mała na lata 2016-2022 uwzględniają finansowanie z wielu różnych źródeł: środków publicznych, EFRR, EFS i FR. Włączenie lokalnych źródeł finansowania spowoduje większe zaangażowanie i partycypację lokalnej społeczności, a także wzrost poczucia odpowiedzialności.

III.2 Ramy finansowe

Gmina Wisznia Mała dała mieszkańcom i instytucjom funkcjonującym na jej obszarze możliwość zgłaszania przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które miałyby zostać wpisane do Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Wisznia Mała na lata 2016-2022. Na podstawie zgłoszonych projektów stworzono dwie listy - A i B. Lista A, zgodnie z Wztycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, zawiera przedsięwzięcia podstawowe, wpisujące się bezpośrednio w Działanie 6.3. "Rewitalizacja zdegradowanych obszarów" Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020. Lista B zawiera zaś projekty o charakterze uzupełniającym, które jednak są również istotne dla rozwoju i poprawy stanu obszarów rewitalizacji.

Tab. 18 Możliwości finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

L.p.	Nazwa projektu	Stacowana wartość	Możliwe źródła finansowania
Przedsięwzięcia zawarte na liście A			
1.	Przebudowa budynku gminnego w Piotrkowicach z dostosowaniem do funkcji mieszkaniowej i oświatowej	1.358.340,00 zł	RPO WD 6.3.2 [ZIT WFOF] środki własne gminy
2.	Przebudowa, rozbudowa i zmiana sposobu użytkowania budynku świetlicy na budynek wielorodzinny w Strzeszowie	342.785,85 zł	RPO WD 6.3.2 [ZIT WFOF] środki własne gminy
3.	Zagospodarowanie terenu centrum wsi Kryniczno	576.839,52 zł	RPO WD 6.3.2 [ZIT WFOF]

			środki własne gminy
4.	Zagospodarowanie terenu wokół budynku świetlicy wiejskiej - centrum społeczno-kulturalnego w miejscowości Strzeszów	319.800,00 zł.	RPO WD 6.3.2 (ZIT WroF) środki własne gminy
5.	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej przy budynku Urzędu Gminy Wisznia Mała	487.928,59 zł	RPO WD 6.3.2 (ZIT WroF) środki własne gminy
6.	Zagospodarowanie terenów rekreacyjno-sportowych w Wiszni Małej	1.017.646,00 zł	RPO WD 6.3.2 (ZIT WroF) Program rozwoju regionalnej infrastruktury sportowej środki własne gminy
Przedsięwzięcia zawarte na liście B			
1.	Doświetlenie terenów na obszarach wymagających rewitalizacji	915.120,00 zł	RPO WD 2014-2020 środki własne gminy
2.	Modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej w Gminie Wisznia Mała - wykonanie robót budowlanych w świetlicy w Krynicznie	343.859,59 zł	RPO WD 2014-2020 środki własne gminy
3.	Budowa świetlicy wiejskiej - centrum społeczno-kulturalnego w miejscowości Strzeszów	1.375.140,00 zł	RPO WD 2014-2020 PROW 2014-2020 środki własne gminy
4.	Budowa sieci dróg rowerowych oraz parkingów typu Park&Ride na terenie gminy Wisznia Mała	1.912.577,43 zł	RPO WD 2014-2020 środki własne gminy partnerów projektu
5.	Wszelstrosny rozwój dzieci w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Wiszni Małej	192.125,00 zł	RPO WD 2014-2020 środki własne gminy
6.	Wzrost jakości edukacji szkolnej w Gminie Wisznia Mała	780.860,00 zł	RPO WD 2014-2020 środki własne gminy

7.	Utworzenie na terenie obszarów rewitalizacji Gminy Wisznia Mała miejsc opieki nad dziećmi do lat 3	233.500,00 zł	RPO WD 2014-2020 środki gminy własne
8.	1 ty możesz zostać św. Mikołajem w gminie Wisznia Mała. Aktywizacja święteczna osób wykluczonych społecznie w gminie Wisznia Mała	30.135,00 zł	środki gminy własne
9.	Akcja Integracja!	1.552.584,00 zł	RPO WD 2014-2020 środki gminy własne partnerów

Źródło: opracowanie własne.

III.3 Partycypacja społeczna

Zgodnie z założeniami procesów rewitalizacyjnych w perspektywie 2014-2020, ich bardzo ważnym elementem jest partycypacja społeczna. Podmioty wdrażające programy rewitalizacji za najwyższy cel powinny postawić sobie włączenie jak najszerszych grup interesariuszy do całego procesu - i to zarówno na etapie projektowania programu, jak i jego wdrażania. Do interesariuszy procesu rewitalizacji należy zaliczyć przede wszystkim mieszkańców (obszarów rewitalizacji i szerzej - gminy), ale także podmioty społeczne (lub podmioty planujące prowadzić działalność społeczną), podmioty gospodarcze (lub osoby/podmioty planujące prowadzić na terenie obszaru rewitalizacji działalność gospodarczą). Jednostki samorządu terytorialnego wraz z jednostkami organizacyjnymi. Katalog interesariuszy jest zatem dość szeroki, tym większym wyzwaniem stanowi umożliwienie im zaangażowania się w procesy rewitalizacyjne.

W gminie Wisznia Mała jednym z elementów procesu partycypacji społecznej było powołanie Zespołu ds. Rewitalizacji gminy Wisznia Mała²¹. W skład weszli pracownicy Urzędu Gminy zajmujący się funduszami zewnętrznymi, gospodarką komunalną czy planowaniem przestrzennym, przedstawiciele instytucji kultury i sportu, radni, sołtysi oraz zastępca wójta. Zespół pracował na etapie przygotowania dokumentu, jednak zgodnie z Zarządzeniem Wójta, zajmował się będzie również monitorowaniem i oceną wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji. Dodatkowo uwzględniono możliwość zapraszania na jego posiedzenia również innych osób, których wiedza i doświadczenie mogą być przydatne z punktu widzenia efektywnej realizacji celów rewitalizacji oraz znajomości problemów obszarów rewitalizacji.

Ponadto 3 października 2016 r. w świetlicy w Krynicznie odbyło się spotkanie z mieszkańcami gminy Wisznia Mała na temat przygotowywanego przez gminę

²¹ Zarządzenie nr 130/2016 Wójta Gminy Wisznia Mała z dnia 30.09.2016 r. w sprawie powołania Zespołu ds. Rewitalizacji gminy Wisznia Mała.

Lokalnemu Programowi Rewitalizacji. W spotkaniu uczestniczył Wójt Gminy Wisznia Mała, Zastępca Wójta Stawomir Miśtura, Zespół ds. Rewitalizacji gminy Wisznia Mała oraz zainteresowani mieszkańcy, w tym przedstawiciele organizacji pozarządowych. Aby umożliwić mieszkańcom jak najszerszy udział w spotkaniu, zorganizowano je w godzinach popołudniowych. Na spotkaniu przedstawiono wyniki dotychczasowych prac nad dokumentem, możliwości uzyskania dofinansowania, zaprezentowano obszary zakwalifikowane do rewitalizacji na podstawie diagnozy oraz propozycje przedsięwzięć na tych terenach. Druga część miała charakter warsztatowy, bowiem uczestnicy zostali poproszeni o określenie problemów na obszarach rewitalizacji oraz propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Rys. 14 Spotkanie konsultacyjne w ramach prac nad Lokalnym Programem Rewitalizacji Gminy Wisznia Mała na lata 2016-2022.

Źródło: <http://www.wiszniamala.pl/aktywnosci/2016/pazdziernik/lokalny-program-rewitalizacji-w-gminie-wisznia-mala>.

W miejscowości Kryniczno zapropomowano następujące przedsięwzięcia:

- zagospodarowanie terenu sąsiadującego z Zespołem Szkół w Krynicznie w celu wykorzystania go na rzecz społeczności lokalnej i uczniów szkoły, tworząc tam np. tereny zielone, plac zabaw, boiska, ławki, miejsca parkingowe dla aut i rowerów;
- zagospodarowanie i zrewitalizowanie terenu wokół świetlicy wiejskiej w Krynicznie, poprawa stanu ogrodzenia, montaż ławek, rewitalizacja przystanku autobusowego. Uporządkowany teren sprawi, że zwiększy się atrakcyjność samej świetlicy pod względem i organizację eventów;
- zagospodarowanie i zrewitalizowanie centrum miejscowości Kryniczno - miejsca parkingowe, tereny zielone, ławki. Uporządkowany teren z pewnością będzie miejscem spotkań i spacerów mieszkańców Kryniczna i innych miejscowości, gdyż sąsiaduje z kościołem i sklepem.

Dla miejscowości Strzeszów opracowano następujące wnioski rewitalizacyjne:

- zajęcia rekreacyjne dla osób w różnym wieku;
- kursy i szkolenia dla dorosłych (np. spawalnicze, obsługa wózka widłowego i sumnic, obsługa kompućer);
- budowa parkingu przy projektowanej świetlicy wiejskiej;

- doposażenie boiska do piłki nożnej (oświetlenie, doprowadzenie wody, budowa trybun);
- remont dzwonnicy kościelnej (kościół jest obiektem zabytkowym).

Dla Wsiżni Małej mieszkańcy zaproponowali:

- rozbudowę świetlicy (miejsce spotkań mieszkańców). Obecnie mieszkańcy spotykają się w Ośrodku Sportu i Rekreacji przy ul. Szkolnej, ale nie jest to wystarczające. Z tego względu mieszkańcy nie mają możliwości organizacji imprez;
- zagospodarowanie terenu byłej kregielni przy ul. Sportowej na kort tenisowy z zapleczem sanitarnym, siłownię zewnętrzną i linearną;
- wykorzystanie i zagospodarowanie terenu przy urzędzie gminy poprzez stworzenie parkingu i przystanku;
- wykorzystanie budynku dawnego Ośrodka Wodnego przy ul. Sportowej na przedsięwzięcia służące rozwojowi zainteresowań mieszkańców, gł. w zakresie sportu i rekreacji;
- zagospodarowanie terenu byłego wysypiska odpadów przy ul. Łąkowej;
- remont poddasza i piwnicy w Zespole Pielacowo-parkowym - obecnie szkoła. W chwili obecnej powierzchnie te są w złym stanie technicznym i nie mogą być wykorzystywane do rozwoju oferty edukacyjnej;

W Piotrkowicach za najważniejsze potrzeby uznano:

- przebudowa budynku gminnego przy ul. Akcyjowej z przeznaczeniem na mieszkania i funkcje oświatowe (sale lekcyjne);
- zagospodarowanie boiska przy ul. Akcyjowej: siłownia zewnętrzna, boisko trawiaste, altana z miejscem na ognisko, boiska do siatkówki i koszykówki.

Po spotkaniu mieszkańców oraz instytucjom gminnym udostępniono fiksę przedsięwzięć rewitalizacyjnych, na której mogli zgłaszać pomysły na projekty do Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Wisznia Mała.

III.4 System monitorowania

Lokalny Program Rewitalizacji, tak jak każdy gminny dokument strategiczny, powinien posiadać system monitorowania, a także posiadać określony system monitorowania i wprowadzania zmian.

Podmiotem odpowiedzialnym za wdrażanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych jest Wójt Gminy Wisznia Mała. Jednak należy podkreślić rolę i znaczenie Zespołu ds. Rewitalizacji gminy Wisznia Mała, który powołano na etapie przygotowania dokumentu. Jego rola jako ciała opiniującego-doradczego oraz skład osobowy nie powinny ulegać zmianie. Zgodnie z Zarządzeniem Wójta Gminy zespół zbiera się na wniosek Przewodniczącego przynajmniej raz na kwartał oraz w doradzych przypadkach. Zespół podejmuje decyzje w drodze konsensusu lub jeśli niemożliwe było jego osiągnięcie, zwykłą większością głosów.

Ważną rolę Zespół powinien odgrywać w procesie monitorowania stopnia realizacji dokumentu. Przy dokonywaniu jego okresowej oceny Zespół może kierować się zbiorem wskaźników, które zostały wskazane przy każdym przedsięwzięciu rewitalizacyjnym z listy A oraz dodatkowymi, odnoszącymi się do listy B, np. liczby uczestników szkoleń, liczby dzieci do lat 3 korzystających z punktów opieki, liczba osób podejmujących pracę, liczba imprez/innych przedsięwzięć realizowanych w nowej świetlicy wiejskiej. Do oceny skuteczności Lokalnego Programu Rewitalizacji można również wykorzystać wskaźniki o charakterze statystycznym, na podstawie których została opracowana diagnoza obszaru zdegradowanego i obszarów rewitalizacji. Raporty z realizacji Programu powinny być opracowywane i przyjmowane przez Zespół do końca pierwszego kwartału każdego roku.

W sytuacji, gdy zmieniają się przepisy i zalecenia dotyczące procesów i programów rewitalizacji czy pojawi się konieczność włączenia do dokumentu nowych zadań bądź dokonania innych modyfikacji, należy dokonać zmian w treści Lokalnego Programu Rewitalizacji. Inicjatorem powinien być Wójt Gminy lub Zespół ds. Rewitalizacji, przy czym oba te podmioty mogą działać również na czyjś uzasadniony wniosek. Koordynacją tych działań oraz opracowaniem proponowanej zmiany powinna zajmować się wyodrębniona komórka organizacyjna Urzędu Gminy, najlepiej - dla zachowania ciągłości działań - ta sama, która koordynowała proces opracowywania Programu Rewitalizacji. Następnie Zespół ds. Rewitalizacji powinien zaopiniować (wraz z uzasadnieniem) tę propozycję, a Wójt Gminy ostatecznie ją zatwierdzić lub odrzucić. W gestii Wójta leży później przedłożenie zmienionego Programu pod obrady Rady Gminy do uchwalenia na jej najbliższym posiedzeniu.

Wybrany dokument strategiczny/planiŝyczny	Zapis z wybranego dokumentu	Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Wisznia Mała na lata 2016-2023 - część spójne z innym dokumentem	Podsumowanie dotychczas spójności dokumentów
Strategia Rozwoju Gminy Wisznia Mała na lata 2014-2020	Wizja rozwoju Gminy: Zintegrowany rozwój oparty na ładuŝie przestrzennym i spoŝeczno-gospodarczym łączący wysoki poziom ŝycia z trwałym rozwojem gospodarczym i troską o środowisko naturalne.	Wizja rozwoju obszaru rewitalizacji: Projekty spoŝeczne pozwolą skutecznie walczyć z problemami związanymi z bezrobociem, ubóstwem czy uzależnieniami wśród mieszkańców obszarów rewitalizacji. Poprawa oferty edukacyjnej z kolei przetoży się na wyższy poziom edukacji oraz zainteresowanie gminnymi instytucjami. W efekcie realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych zagospodarowane zostaną w miejscowościach obszaru rewitalizacji centra wsi. Stang się one atrakcyjnymi przestrzeniami, dzięki którym mieszkańcy zyskają nowe miejsca spotkań. Remonty budynków podniosą jakoŝ ść ich mieszkańców i	Oba dokumenty podkreŝlają koniecznoŝ ść skoncentrowania się na ładuŝie przestrzennym i spoŝecznym, które przekładają się na wysoki poziom ŝycia. Troska o środowisko naturalne zapisana w strategii rozwoju łączy się z przedsięwzięciami modernizacyjnymi budynków mieszkalnych i uŝytecznoŝ ść publicznej, które sprzyjać będą obnieniu energochoŝ ności.

IV. Spójnoŝ ść Lokalnego Programu Rewitalizacji z dokumentami strategicznymi i planiŝycznymi

	<u>Cel strategiczny 1</u> Ład przestrzenny łączący troskę o środowisko naturalne z wyzwaniami cywilizacyjnymi <u>Priorytet 2</u> Poprawa jakości infrastruktury komunikacyjnej <u>Cel strategiczny 2</u> Ład społeczno-gospodarczy zapewniający wzrost poziomu życia i trwały rozwój gospodarczy zgodny z zasadą zrównoważonego rozwoju <u>Priorytet 1</u> Budowa i modernizacja infrastruktury społecznej sprzyjającej integracji i włączeniu społecznemu <u>Priorytet 2</u> Integracja mieszkańców gminy <u>Priorytet 3</u> Rozwój usług społecznych <u>Priorytet 4</u> Rewitalizacja społeczna, ekonomiczna i przestrzenna obszarów problemowych	zachęć do dbałości o ich otoczenie. <u>Cel I</u> Włączenie społeczne mieszkańców obszarów rewitalizacji <u>Cel I.1</u> Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym <u>Cel I.2</u> Poprawa oferty instytucji gminnych <u>Cel II</u> Poprawa jakości przestrzeni i obiektów publicznych <u>Cel II.1</u> Modernizacja budynków <u>Cel II.2</u> Stworzenie przyjaznych przestrzeni publicznych	Cele obu dokumentów wzajemnie się przenikają, co jest zauważalne również na poziomie konkretnych przedsięwzięć. Cel odnoszący się w strategii rozwoju do ładu przestrzennego ma swój odpowiednik w celu II LPR-u. Jednocześnie wpisano w niego również element poprawy jakości infrastruktury komunikacyjnej poprzez przedsięwzięcie odnoszące się do stworzenia stacji przystankowej w Wiszni Małej. Szczególnie widoczna jest spójność w zakresie sfery społecznej, gdzie oba dokumenty zakładają dążenie do inkluzji społecznej, integracji mieszkańców, rozwoju oferty usług publicznych - zwłaszcza w zakresie przedsięwzięć społecznych. Ze strategii rozwoju wynika również wprost konieczność przeprowadzenia rewitalizacji na obszarach problemowych. Spójność obu dokumentów ukształtowała się już na poziomie diagnozy problemów
Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Zintegrowanych Inwestycji	Kierunki działań - Modernizacja oświetlenia publicznego	Cel. II Poprawa jakości przestrzeni i obiektów publicznych	Spójność obu dokumentów ukształtowała się już na poziomie diagnozy problemów

73

Terytorialnych Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego - Gmina Wisznia Mała	- Termomodernizacja oraz zastosowanie środków poprawy efektywności energetycznej i ograniczania emisji w budynkach użyteczności publicznej - Rozwój sieci transportu publicznego – transport autobusowy, szynowy, wodny (infrastruktura dla komunikacji zbiorowej, parkingi Park&Ride i Bike&Ride) - Zwiększanie powierzchni terenów zielonych (szczególnie parki, aleje i inne formy zieleni uwzględniające drzewa)		związanych ze stanem budynków komunalnych, zwłaszcza mieszkalnych. Są to zwykle budynki bardzo stare, nawet sprzed 1900 r., charakteryzujące się dużą energochłonnością, opalane najczęściej węglem. To one odpowiadają w dużej mierze za niską emisję na terenie gminy. Ponadto na etapie konkretnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych zapisano montaż energooszczędnego oświetlenia publicznego, termomodernizację niektórych świetlic, budowę drogi rowerowej i parkingu P&R, zagospodarowanie przestrzeni przez nowe nasadzenia.
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wisznia Mała	Cele polityki przestrzennej: - Poprawa warunków życia mieszkańców poprzez stworzenie zróżnicowanej sieci usługowej w gminie, w tym m.in. usług oświaty, zdrowia i kultury - Rozwój regionalny poprzez uwzględnienie zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych	Cel I Włączenie społeczne mieszkańców obszarów rewitalizacji Cel II Poprawa jakości przestrzeni i obiektów publicznych	Cele zapisane w obu dokumentach pozostają spójne, co jest widoczne zwłaszcza na poziomie przedsięwzięć rewitalizacyjnych. W Lokalnym Programie Rewitalizacji zapisano m.in. przedsięwzięcia podnoszące poziom oświaty oraz tworzenie systemu opieki nad dziećmi do lat 3, tworzenia miejsc do rekreacji i

74

aktywnego wypoczynku, z których korzystać mogą zarówno mieszkańcy, jak i przyjeźdni. Ponadto gmina planuje realizację niektórych przedsięwzięć partnerswa celowe, również na poziomie ponadgminnym.	- Rozwój i budowa zintegrowanej koncepcji turystyki i wypoczynku na terenie gminy	
--	--	--

Spis tabel

Tab. 1 Mieszkańcy Gminy Wisznia Mała.....	5
Tab. 2 Struktura wiekowa mieszkańców miejscowości w Gminie Wisznia Mała w 2015 roku.....	8
Tab. 3 Bezrobocie w Gminie Wisznia Mała.....	9
Tab. 4 Bezrobotni w Gminie Wisznia Mała według miejscowości w 2015 roku.....	10
Tab. 5 Pomoc społeczna według miejscowości w Gminie Wisznia Mała w 2015 roku.....	12
Tab. 6 Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych.....	13
Tab. 7 Przestępczość oraz patologie społeczne w Gminie Wisznia Mała w 2015 roku.....	14
Tab. 8 Czytelnictwo w gminie Wisznia Mała.....	15
Tab. 9 Czytelnictwo w gminie Wisznia Mała według miejscowości w 2015 roku.....	16
Tab. 10 Uczestnictwo w kulturze w gminie Wisznia Mała.....	17
Tab. 11 Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1000 mieszkańców... ..	18
Tab. 12 Organizacje pozarządowe w gminie Wisznia Mała w 2015 roku.....	18
Tab. 13 Zasoby budynków komunalnych w Gminie Wisznia Mała w 2015 roku.....	21
Tab. 14 Aktywność gospodarcza.....	24
Tab. 15 Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w gminie Wisznia Mała w 2015 roku.....	25
Tab. 16 Sieć rozdzielcza na 100 km ² oraz korzystający z instalacji sieciowych.....	26
Tab. 17 Wskaźniki delimitacyjne.....	36
Tab. 18 Możliwości finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	66

Spis rysunków

Rys. 1 Położenie Gminy Wisznia Mała	4
Rys. 2 Ruch naturalny	6
Rys. 3 Struktura wiekowa mieszkańców Gminy Wisznia Mała w 2014 roku	7
Rys. 4 Struktura wieku mieszkańców według ekonomicznych grup wiekowych	7
Rys. 5 Powody przyznania pomocy w ramach świadczeń pomocy społecznej	11
Rys. 6 Struktura wiekowa budynków użyteczności publicznej w gminie Wisznia Mała w 2013 roku	20
Rys. 7 Struktura zużycia paliw stanowiących źródło ciepła w budynkach użyteczności publicznej w gminie Wisznia Mała w 2013 roku	21
Rys. 8 Obszar zdegradowany w gminie Wisznia Mała	34
Rys. 9 Obszar rewitalizacji Kryniczno	38
Rys. 10 Obszar rewitalizacji Piotrkowiczki	40
Rys. 11 Obszar rewitalizacji Strzeszów	42
Rys. 12 Obszar rewitalizacji Wisznia Mała	44
Rys. 13 Struktura celów operacyjnych i strategicznych dla dokumentu pn. "Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Wisznia Mała	47
Rys. 14 Spotkanie konsultacyjne w ramach prac nad Lokalnym Programem Rewitalizacji Gminy Wisznia Mała na lata 2016-2022	69

UCHWAŁA nr /... /... /18
RADY GMINY WISZNIA MAŁA
z dnia 31 stycznia 2018 r.

Projekt

w sprawie zmiany budżetu Gminy Wisznia Mała na 2018 rok

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 4, 9 lit c-d i pkt 10 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2017r., poz. 1875) oraz art. 211-212, art. 214-215, art. 217 art. 222, art. 235-237, art. 239, art. 258 i art. 264 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.) **Rada Gminy Wisznia Mała** uchwala, co następuje:

§ 1. Zwiększa się plan dochodów budżetowych o kwotę **229 119,35 zł** do kwoty **48 309 634,35 zł** zgodnie z *Załącznikiem nr 1* do niniejszej uchwały.

§ 2. Zwiększa się plan wydatków budżetowych o kwotę **749 119,35 zł** do kwoty **62 509 634,35 zł** zgodnie z *Załącznikiem nr 2* do niniejszej uchwały.

§ 3. Zmianie ulega zapis § 3 Uchwały nr VII/XXXVIII/305/17 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 27 grudnia 2017 r. w sprawie budżetu Gminy Wisznia Mała na 2018 rok, który otrzymuje brzmienie:

„ § 3.1. Ustala się deficyt budżetu gminy w wysokości 14 200 000,00 zł

2. Źródłem finansowania deficytu budżetowego w wysokości 14 225 000,00 zł będą przychody z tytułu emisji obligacji komunalnych w wysokości 11 400 000,00 zł oraz wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt. 6 ustawy o finansach publicznych w wysokości 2 280 000,00 zł oraz przychody z tytułu zaciągniętej pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w wysokości 545 000,00 zł.

3. Przychody budżetu w wysokości 16 645 000,00 zł, rozchody w wysokości 2 445 000,00 zł. przedstawia Tabela nr 3”

§ 4. Zmianie ulega zapis § 12 Uchwały nr VII/XXXVIII/305/17 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 27 grudnia 2017 r. w sprawie budżetu Gminy Wisznia Mała na 2018 rok, który otrzymuje brzmienie:

„ § 12. Ustala się limit zobowiązań w 2018 roku:

- 1) krótkoterminowych do wysokości 3 000 000,00 zł, na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu,
- 2) długoterminowych z tytułu emisji papierów wartościowych w wysokości 11 400 000,00 zł., z przeznaczeniem na pokrycie planowanego deficytu budżetu,
- 3) długoterminowych z tytułu zaciągniętej pożyczki w wysokości 545 000,00 zł, z przeznaczeniem na pokrycie planowanego deficytu budżetu”

§ 5. Zmianie ulega zapis § 13 Uchwały nr VII/XXXVIII/305/17 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 27 grudnia 2017 r. w sprawie budżetu Gminy Wisznia Mała na 2018 rok, który otrzymuje brzmienie:

„§ 13. Upoważnia się Wójta Gminy Wisznia Mała do:

- 1) zaciągania zobowiązania krótkoterminowego w wysokości 3 000 000,00 zł., na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu,
- 2) zaciągania zobowiązania długoterminowego z tytułu emisji papierów wartościowych w wysokości 11 400 000,00 zł z przeznaczeniem na pokrycie planowanego deficytu budżetu,
- 3)) zaciągania zobowiązania długoterminowego z tytułu pożyczki w wysokości 545 000,00 zł

z przeznaczeniem na pokrycie planowanego deficytu budżetu.

4) dokonywania zmian w planie wydatków budżetu gminy polegających na:

- a) dokonywania przeniesień wydatków bieżących pomiędzy rozdziałami i paragrafami klasyfikacji budżetowej w ramach działu, w tym dokonywania zmian (zwiększeń / zmniejszeń) wydatków na wynagrodzenia osobowe i pochodne od nich, wynikające ze stosunku pracy,
- b) zmniejszaniu wydatków majątkowych i utworzeniu w obrębie tego samego działu nowego rozdziału z wydatkiem majątkowym lub nowego wydatku majątkowego pod zaplanowanym rozdziałem,
- c) przekazania kierownikom jednostek organizacyjnych Gminy Wisznia Mała uprawnień do dokonywania przeniesień w planie wydatków bieżących pomiędzy paragrafami klasyfikacji budżetowej za wyjątkiem zmian planu na wynagrodzenia ze stosunku pracy”

§ 6. „Przychody i rozchody budżetu w 2018 r.” ujęte w Tabeli nr 3 do Uchwały nr VII/XXXVIII/305/17 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 27 stycznia 2017 r. w sprawie budżetu Gminy Wisznia Mała na 2018 rok, otrzymują brzmienie zgodnie z *Załącznikiem nr 3* do niniejszej uchwały.

§ 7. „Wykaz zadań inwestycyjnych” ujęty w Tabeli nr 4 do Uchwały nr VII/XXXVIII/305/17 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 27 stycznia 2017 r. w sprawie budżetu Gminy Wisznia Mała na 2018 rok, otrzymuje brzmienie zgodnie z *Załącznikiem nr 4* do niniejszej uchwały.

§ 8. „Plan dochodów rachunku dochodów jednostek, o których mowa w art. 223 ust. 1 ustawy o finansach publicznych oraz wydatków nimi finansowanych na 2018 rok” ujęty w Tabeli nr 9 do Uchwały nr VII/XXXVIII/305/17 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 27 stycznia 2017 r. w sprawie budżetu Gminy Wisznia Mała na 2018 rok, otrzymuje brzmienie zgodnie z *Załącznikiem nr 5* do niniejszej uchwały.

§ 9. „Plan wydatków środków funduszu sołeckiego na 2018 rok” ujęty w tabeli nr 10 do Uchwały nr VII/XXXVIII/305/17 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 27 stycznia 2017 r. w sprawie budżetu Gminy Wisznia Mała na 2018 rok, otrzymuje brzmienie zgodnie z *Załącznikiem nr 6* do niniejszej uchwały.

§ 10. „Dotacje udzielone na 2018 rok z budżetu podmiotom należącym i nienależącym do sektora finansów publicznych” ujęte w Tabeli nr 11 do Uchwały nr VII/XXXVIII/305/17 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 27 stycznia 2017 r. w sprawie budżetu Gminy Wisznia Mała na 2018 rok, otrzymują brzmienie zgodnie z *Załącznikiem nr 7* do niniejszej uchwały.

§ 11. W wyniku dokonanych zmian, plan budżetu Gminy Wisznia Mała na rok 2018 wynosi:

Plan dochodów	48 309 634,35
- dochody bieżące	42 939 210,75
- dochody majątkowe	5 370 423,60
Plan wydatków	62 509 634,35
- wydatki bieżące	38 616 843,02
- wydatki majątkowe	23 892 791,33
Deficyt	14 200 000,00
Przychody	16 645 000,00
Rozchody	2 445 000,00

§ 12. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wisznia Mała.

§ 13. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

W związku z koniecznością wprowadzenia zmian w zakresie planowanych kwot dochodów zmianie ulegają następujące wielkości zgodnie ze szczegółowością przedstawioną w *Załączniku nr 1* do niniejszej uchwały.

Zmiana planu dochodów w dziale, rozdziale dla paragrafów:

750-75095- 6257;6259

W dziale: 750 Administracja publiczna; rozdziale 75095 Pozostała działalność; paragraf: 6257;6259 Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich

- zwiększono plan dochodów w związku pozytywną oceną projektu pn. „Nadanie nowych funkcji terenom zdegradowanym w gminie Wisznia Mała” przez Komisję Oceny Projektów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, przyznając Gminie Wisznia Mała dodatkowe dofinansowanie 10% wydatków kwalifikowalnych z Budżetu Państwa w wysokości 109 877,60 zł.

W dziale: 801 Oświata i wychowanie

- *rozdziale: 80101 Szkoły Podstawowe; paragrafach 2057; 2059 Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich...* - zmniejszono plan dochodów w związku z przeniesieniem do odpowiedniej klasyfikacji budżetowej w związku z wytycznymi realizacji projektów unijnych, zmniejszenie w wysokości 287 890,00 zł.

- *rozdziale: 80195 Pozostała działalność; paragraf: 2057; 2059 Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich...* - zwiększono plan dochodów w związku z przeniesieniem do odpowiedniej klasyfikacji budżetowej w wysokości 287 890,00 zł oraz zwiększono plan dochodów w związku z otrzymanym dofinansowaniem projektu pn. Innowacyjna edukacja w gminach Czernica, Długołęka, Oborniki Śląskie i Wisznia Mała” realizowanego w ramach programu RPO WD, w wysokości 119 241,75 zł.

Zmiana planu wydatków w dziale, rozdziale dla paragrafów:

W związku z koniecznością wprowadzenia zmian w zakresie planowanych wydatków budżetowych podyktowanych dostosowaniem do odpowiedniej klasyfikacji budżetowej oraz przeniesień pomiędzy paragrafami w związku z zastosowaniem w planie budżetu Gminy Wisznia Mała na 2018 rok przepisów (wchodzących w życie od 1 stycznia 2018 r.) Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 760) – dokonano zmian planu wydatków zgodnie ze szczegółowością przedstawioną w *Załączniku nr 2* do niniejszej uchwały.

W dziale: 700 Gospodarka mieszkaniowa; rozdziale: 70005 Gospodarka gruntami i nieruchomościami; paragrafie: 4530 – zmniejszono plan wydatków w wysokości 45 123,73 zł,

W dziale: 750 Administracja publiczna

- rozdziale: 75022 Rady gmin; paragrafie 3030 – zwiększono plan wydatków w wyniku przeniesienia pomiędzy klasyfikacją budżetową, kwota 110 000,00 zł,

- rozdziale: 75023 Urzędy gmin; paragraf: 4017; 4019; 4117; 4119; 4127; 4129; 1477; 4179; 4120; 4247; 4249; 4307; 4309; 6060 – zmniejszono plan wydatków wyniku przeniesienia wydatków projektowych do odpowiedniej klasyfikacji budżetowej, kwota 29 293,00 zł,

- rozdziale: 75085 Wspólna obsługa jednostek samorządu terytorialnego; paragraf: 4017; 4019; 4040; 4117; 4119; 4120; 4127; 4129; 4177; 4179; 4307; 4309; - zmniejszono plan wydatków wyniku przeniesienia wydatków projektowych do odpowiedniej klasyfikacji budżetowej w wysokości 71 154,00 zł, na wniosek Kierownika Samorządowej Administracji Placówek Oświatowych w Wiszni Małej,

- rozdziale: 75095 Pozostała działalność; paragraf: 6057; 6059 – zwiększono plan wydatków do wysokości realizacji wydatków realizacji projektu „Nadanie nowych funkcji terenom zdegradowanym w gminie Wisznia Mała”, kwota 1,33 zł.

W dziale: 801 Oświata i wychowanie

- rozdziale: 80101 Szkoły podstawowe; paragraf: 3267; 3269; 4010; 4017; 4019; 4040; 4117; 4119; 4127; 4129; 4177; 4179; 4247; 4249; 4307; 4309; 6057; 6059 - zmniejszono plan wydatków wyniku przeniesienia wydatków projektowych do odpowiedniej klasyfikacji budżetowej w wysokości 312 340,00 zł, oraz przeniesień w planie jednostek oświatowych na wniosek Kierownika Samorządowej Administracji Placówek Oświatowych w Wiszni Małej,

- rozdziale: 80103 Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych; paragraf: 4017; 4019; 4040; 4117; 4119; 4127; 4129; 4307; 4309 - zmniejszono plan wydatków wyniku przeniesienia wydatków projektowych do odpowiedniej klasyfikacji budżetowej w wysokości 46 085,00 zł, oraz przeniesień w planie jednostek oświatowych na wniosek Kierownika Samorządowej Administracji Placówek Oświatowych w Wiszni Małej,

- rozdziale: 80104 Przedszkola; paragraf: 4017; 4019; 4040; 4117; 4119; 4127; 4129; 4307; 4309 - zwiększono plan wydatków wyniku przeniesienia wydatków projektowych do odpowiedniej klasyfikacji budżetowej w wysokości 46 545,00 zł, oraz przeniesień w planie jednostek oświatowych na wniosek Kierownika Samorządowej Administracji Placówek Oświatowych w Wiszni Małej,

- rozdziale: 80110 Gimnazja; paragraf: 3267; 3269; 4017; 4019; 4040; 4117; 4119; 4127; 4129; 4177; 4179; 4307; 4309 - zmniejszono plan wydatków wyniku przeniesienia wydatków projektowych do odpowiedniej klasyfikacji budżetowej w wysokości 43 583,00 zł, oraz przeniesień w planie jednostek oświatowych na wniosek Kierownika Samorządowej Administracji Placówek Oświatowych w Wiszni Małej,

- rozdziale: 80113 Dowożenie uczniów do szkół; paragraf: 4017; 4019; 4117; 4119; 4127; 4129; 4307; 4309 - zmniejszono plan wydatków wyniku przeniesienia wydatków projektowych do odpowiedniej klasyfikacji budżetowej w wysokości 18 797,00 zł, oraz przeniesień w planie jednostek oświatowych na wniosek Kierownika Samorządowej Administracji Placówek Oświatowych w Wiszni Małej,

- rozdziale: 80146 Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli; paragraf: 4300; 4700 – zaplanowano przeniesienie wydatku pomiędzy paragrafami klasyfikacji budżetowej w wysokości 14 000,00 zł, na wniosek Kierownika Samorządowej Administracji Placówek Oświatowych w Wiszni Małej,

- rozdziale: 80150 Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych; paragraf: 4040 - zwiększono plan wydatków w wysokości 290,00 zł, na wniosek Kierownika Samorządowej Administracji Placówek Oświatowych,

- rozdziale: 80195 Pozostała działalność; paragraf: 3267; 3269; 4017; 4019; 4117; 4119; 4127; 4129; 4177; 4179; 4217; 4219; 4247; 4249; 4307; 4309 - zwiększono plan wydatków wyniku przeniesienia wydatków projektowych do odpowiedniej klasyfikacji budżetowej w wysokości 593 416,75 zł, dla projektów realizowanych przez Samorządową Administrację Placówek Oświatowych oraz Urząd Gminy, dla projektów pn. „ Edukacja XXI wieku w gminie Wisznia Mała”, „Wzrost jakości edukacji przedszkolnej w Gminie Wisznia Mała - SAPO/UG; „ Nowoczesne przedszkole z Zespołu Szkolno-Przedszkolnym w Wiszni Małej i Ligocie Pięknej”, „ Innowacyjna edukacja w gminach Czernica, Długołęka, Oborniki Śląskie i Wisznia Mała”.

W dziale: 854 Edukacyjna opieka wychowawcza; rozdział: 85401 Świetlice szkolne; paragraf: 4040 – zwiększenie planu wydatków w wysokości 242,00 zł.,

W dziale: 855 Rodzina; rozdział: 85505 Tworzenie i funkcjonowanie żłobków; paragraf: 2360 – zwiększenie planu wydatków na realizację zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego na funkcjonowanie żłobków na terenie Gminy Wisznia Mała w wysokości 120 000,00 zł.

W dziale: 900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska; rozdział: 90005 Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu; paragraf 6050; 6230 – zwiększenie planu wydatków w związku z realizacją zadania w ramach programu priorytetowego pn. „Ograniczenie niskiej emisji na obszarze województwa dolnośląskiego przez WFOŚiGW” w wysokości 545 000,00 zł, poprzez udzielenie osobom fizycznym dotacji celowej z budżetu Gminy Wisznia Mała na dofinansowanie przedsięwzięć związanych z ograniczeniem niskiej emisji.

W dziale 921 Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

- rozdziale: 92109 Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby; paragraf: 4170; 4210; 6050 - zmniejszenie planu wydatków w planie środków funduszu sołeckiego w wysokości 6 191,67 zł, związane z dostosowaniem do zmiany klasyfikowania środków trwałych obowiązującego od 1 stycznia 2018 roku na podstawie zmiany ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, osób prawnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2175),

- rozdziale: 92195 Pozostała działalność; paragraf: 4170 - zwiększenie planu wydatków w planie środków funduszu sołeckiego w wysokości 6 191,67 zł.

Załącznik nr 1 do Uchwały na .../.../18 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 31 stycznia 2018 roku w sprawie zmiany uchwały budżetowej Gminy Wisznia Mała na 2018 rok. Tabela nr 1 Plan dochodów

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Przed zmianą	Zmiana	Po zmianie
750			Administracja publiczna	994 517,00	109 877,60	1 104 394,60
	75095		Pozostała działalność	879 013,00	109 877,60	988 890,60
		6257	Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego	879 013,00	0,87	879 013,87
		6259	Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego	0,00	109 876,73	109 876,73
801			Oświata i wychowanie	1 332 789,00	119 241,75	1 452 030,75
	80101		Szkoty podstawowe	1 273 075,00	- 287 890,00	985 185,00
		2057	Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego	424 261,00	- 257 585,00	166 676,00
		2059	Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego	49 914,00	- 30 305,00	19 609,00
	80195		Pozostała działalność	0,00	407 131,75	407 131,75
		2057	Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego	0,00	356 214,00	356 214,00
		2059	Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego	0,00	50 917,75	50 917,75
Razem:				48 080 515,00	229 119,35	48 309 634,35

Załącznik nr 2 do Uchwały na .../.../18 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 31 stycznia 2018 roku w sprawie zmiany uchwały budżetowej Gminy Wisznia Mała na 2018 rok. Tabela nr 2 Plan wydatków

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Przed zmianą	Zmiana	Po zmianie
700			Gospodarka mieszkaniowa	1 865 297,09	- 45 123,73	1 820 173,36
	70005		Gospodarka gruntami i nieruchomościami	1 865 297,09	- 45 123,73	1 820 173,36
		4530	Podatek od towarów i usług (VAT).	57 374,00	- 45 123,73	12 250,27
750			Administracja publiczna	6 041 110,00	9 554,33	6 050 664,33
	75022		Rady gmin (miast i miast na prawach powiatu)	0,00	110 000,00	110 000,00
		3030	Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	0,00	110 000,00	110 000,00
	75023		Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)	4 059 788,00	- 29 293,00	4 030 495,00
		4017	Wynagrodzenia osobowe pracowników	2 242,00	- 2 242,00	0,00
		4019	Wynagrodzenia osobowe pracowników	264,00	- 264,00	0,00
		4117	Składki na ubezpieczenia społeczne	386,00	- 386,00	0,00
		4119	Składki na ubezpieczenia społeczne	45,00	- 45,00	0,00
		4127	Składki na Fundusz Pracy	56,00	- 56,00	0,00
		4129	Składki na Fundusz Pracy	7,00	- 7,00	0,00
		4177	Wynagrodzenia bezosobowe	3 579,00	- 3 579,00	0,00
		4179	Wynagrodzenia bezosobowe	421,00	- 421,00	0,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	153 000,00	15 000,00	168 000,00
		4247	Zakup środków dydaktycznych i książek	1 158,00	- 1 158,00	0,00
		4249	Zakup środków dydaktycznych i książek	136,00	- 136,00	0,00
		4307	Zakup usług pozostałych	18 789,00	- 18 789,00	0,00
		4309	Zakup usług pozostałych	2 210,00	- 2 210,00	0,00
		6060	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	15 000,00	- 15 000,00	0,00
	75085		Wspólna obsługa jednostek samorządu terytorialnego	582 802,00	- 71 154,00	511 648,00
		4017	Wynagrodzenia osobowe pracowników	24 419,00	- 24 419,00	0,00
		4019	Wynagrodzenia osobowe pracowników	2 873,00	- 2 873,00	0,00
		4040	Dodatkové wynagrodzenie roczne	27 736,00	289,00	28 025,00

4117	Składki na ubezpieczenia społeczne		4 198,00	- 4 198,00	0,00
4119	Składki na ubezpieczenia społeczne		494,00	- 494,00	0,00
4120	Składki na Fundusz Pracy		6 500,00	- 289,00	6 211,00
4127	Składki na Fundusz Pracy		610,00	- 610,00	0,00
4129	Składki na Fundusz Pracy		72,00	- 72,00	0,00
4177	Wynagrodzenia bezosobowe		16 229,00	- 16 229,00	0,00
4179	Wynagrodzenia bezosobowe		1 909,00	- 1 909,00	0,00
4307	Zakup usług pozostałych		18 208,00	- 18 208,00	0,00
4309	Zakup usług pozostałych		2 142,00	- 2 142,00	0,00
75095	Pozostała działalność		1 236 486,00	1,33	1 236 487,33
6057	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych		879 013,00	0,87	879 013,87
6059	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych		219 753,00	0,46	219 753,46
801	Oświata i wychowanie		20 978 787,00	219 446,75	21 198 233,75
80101	Szkoły podstawowe		15 497 985,00	- 312 340,00	15 185 645,00
3267	Inne formy pomocy dla uczniów		28 990,00	- 28 990,00	0,00
3269	Inne formy pomocy dla uczniów		3 410,00	- 3 410,00	0,00
4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników		4 575 716,00	- 5 819,00	4 569 897,00
4017	Wynagrodzenia osobowe pracowników		104 587,00	- 104 587,00	0,00
4019	Wynagrodzenia osobowe pracowników		12 305,00	- 12 305,00	0,00
4040	Dodatkové wynagrodzenie roczne		311 477,00	10 867,00	322 344,00
4117	Składki na ubezpieczenia społeczne		17 979,00	- 17 979,00	0,00
4119	Składki na ubezpieczenia społeczne		2 115,00	- 2 115,00	0,00
4127	Składki na Fundusz Pracy		2 615,00	- 2 615,00	0,00
4129	Składki na Fundusz Pracy		307,00	- 307,00	0,00
4177	Wynagrodzenia bezosobowe		5 547,00	- 5 547,00	0,00
4179	Wynagrodzenia bezosobowe		653,00	- 653,00	0,00
4247	Zakup środków dydaktycznych i książek		90 100,00	- 90 100,00	0,00
4249	Zakup środków dydaktycznych i książek		10 600,00	- 10 600,00	0,00
4307	Zakup usług pozostałych		21 903,00	- 21 903,00	0,00
4309	Zakup usług pozostałych		2 577,00	- 2 577,00	0,00

6057	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	811 158,00	- 12 258,00	798 900,00
6059	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	3 070 842,00	- 1 442,00	3 069 400,00
80103	Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	350 279,00	- 46 085,00	304 194,00
4017	Wynagrodzenia osobowe pracowników	16 602,00	- 16 602,00	0,00
4019	Wynagrodzenia osobowe pracowników	1 201,00	- 1 201,00	0,00
4040	Dodatkové wynagrodzenie roczne	13 726,00	222,00	13 948,00
4117	Składki na ubezpieczenia społeczne	2 856,00	- 2 856,00	0,00
4119	Składki na ubezpieczenia społeczne	205,00	- 205,00	0,00
4127	Składki na Fundusz Pracy	415,00	- 415,00	0,00
4129	Składki na Fundusz Pracy	31,00	- 31,00	0,00
4307	Zakup usług pozostałych	23 310,00	- 23 310,00	0,00
4309	Zakup usług pozostałych	1 687,00	- 1 687,00	0,00
80104	Przedszkola	2 711 360,00	46 545,00	2 757 905,00
4017	Wynagrodzenia osobowe pracowników	6 159,00	16 602,00	22 761,00
4019	Wynagrodzenia osobowe pracowników	447,00	1 201,00	1 648,00
4040	Dodatkové wynagrodzenie roczne	69 117,00	238,00	69 355,00
4117	Składki na ubezpieczenia społeczne	1 059,00	2 856,00	3 915,00
4119	Składki na ubezpieczenia społeczne	77,00	205,00	282,00
4127	Składki na Fundusz Pracy	154,00	415,00	569,00
4129	Składki na Fundusz Pracy	11,00	31,00	42,00
4307	Zakup usług pozostałych	5 129,00	23 310,00	28 439,00
4309	Zakup usług pozostałych	371,00	1 687,00	2 058,00
80110	Gimnazja	1 002 885,00	- 43 583,00	959 302,00
3267	Inne formy pomocy dla uczniów	8 589,00	- 8 589,00	0,00
3269	Inne formy pomocy dla uczniów	1 011,00	- 1 011,00	0,00
4017	Wynagrodzenia osobowe pracowników	11 395,00	- 11 395,00	0,00
4019	Wynagrodzenia osobowe pracowników	1 341,00	- 1 341,00	0,00
4040	Dodatkové wynagrodzenie roczne	75 498,00	- 6 040,00	69 458,00
4117	Składki na ubezpieczenia społeczne	1 959,00	- 1 959,00	0,00
4119	Składki na ubezpieczenia społeczne	231,00	- 231,00	0,00

4127	Składki na Fundusz Pracy		285,00	- 285,00	0,00
4129	Składki na Fundusz Pracy		33,00	- 33,00	0,00
4177	Wynagrodzenia bezosobowe		2 683,00	- 2 683,00	0,00
4179	Wynagrodzenia bezosobowe		316,00	- 316,00	0,00
4307	Zakup usług pozostałych		8 679,00	- 8 679,00	0,00
4309	Zakup usług pozostałych		1 021,00	- 1 021,00	0,00
80113	Dowózienie uczniów do szkół		510 229,00	- 18 797,00	491 432,00
4017	Wynagrodzenia osobowe pracowników		895,00	- 895,00	0,00
4019	Wynagrodzenia osobowe pracowników		105,00	- 105,00	0,00
4117	Składki na ubezpieczenia społeczne		154,00	- 154,00	0,00
4119	Składki na ubezpieczenia społeczne		18,00	- 18,00	0,00
4127	Składki na Fundusz Pracy		22,00	- 22,00	0,00
4129	Składki na Fundusz Pracy		3,00	- 3,00	0,00
4307	Zakup usług pozostałych		15 747,00	- 15 747,00	0,00
4309	Zakup usług pozostałych		1 853,00	- 1 853,00	0,00
80146	Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli		44 686,00	0,00	44 686,00
4300	Zakup usług pozostałych		24 553,00	- 14 000,00	10 553,00
4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej		20 133,00	14 000,00	34 133,00
80150	Realizacja zadań wymagających sfinansowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych		177 836,00	290,00	178 126,00
4040	Dodatkové wynagrodzenie roczne		7 484,00	290,00	7 774,00
80195	Pozostała działalność		27 260,00	593 416,75	620 676,75
3267	Inne formy pomocy dla uczniów		0,00	37 579,00	37 579,00
3269	Inne formy pomocy dla uczniów		0,00	4 421,00	4 421,00
4017	Wynagrodzenia osobowe pracowników		0,00	162 079,00	162 079,00
4019	Wynagrodzenia osobowe pracowników		0,00	20 677,00	20 677,00
4117	Składki na ubezpieczenia społeczne		0,00	28 012,00	28 012,00
4119	Składki na ubezpieczenia społeczne		0,00	3 587,00	3 587,00
4127	Składki na Fundusz Pracy		0,00	4 127,00	4 127,00
4129	Składki na Fundusz Pracy		0,00	533,00	533,00

4177	Wynagrodzenia bezosobowe		0,00	35 960,00	35 960,00
4179	Wynagrodzenia bezosobowe		0,00	5 188,75	5 188,75
4217	Zakup materiałów i wyposażenia		0,00	12 258,00	12 258,00
4219	Zakup materiałów i wyposażenia		0,00	1 442,00	1 442,00
4247	Zakup środków dydaktycznych i książek		0,00	101 458,00	101 458,00
4249	Zakup środków dydaktycznych i książek		0,00	13 166,00	13 166,00
4307	Zakup usług pozostałych		0,00	141 417,00	141 417,00
4309	Zakup usług pozostałych		0,00	21 512,00	21 512,00
854	Edukacyjna opieka wychowawcza		513 062,00	242,00	513 304,00
85401	Świetlice szkolne		468 062,00	242,00	468 304,00
4040	Dodatkové wynagrodzenie roczne		23 410,00	242,00	23 652,00
855	Rodzina		8 862 618,00	120 000,00	8 982 618,00
85505	Tworzenie i funkcjonowanie zbiórków		0,00	120 000,00	120 000,00
2360	Dotacje celowe z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, udzielone w trybie art. 221 ustawy, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego		0,00	120 000,00	120 000,00
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska		15 300 866,21	445 000,00	15 745 866,21
90005	Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu		5 567 073,00	445 000,00	6 012 073,00
6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych		1 890 373,00	- 100 000,00	1 790 373,00
6230	Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych		0,00	545 000,00	545 000,00
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego		1 688 716,51	0,00	1 688 716,51
92109	Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby		1 324 096,55	- 6 191,67	1 317 904,88
4170	Wynagrodzenia bezosobowe		6 191,67	- 6 191,67	0,00
4210	Zakup materiałów i wyposażenia		23 904,88	6 000,00	29 904,88
6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych		6 000,00	- 6 000,00	0,00
92195	Pozostała działalność		92 219,96	6 191,67	98 411,63
4170	Wynagrodzenia bezosobowe		1 191,67	6 191,67	7 383,34
Razem:			61 760 515,00	749 119,35	62 509 634,35

Załącznik nr 3 do Uchwały nr .../.../18 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 31.01.2018 r.. w sprawie budżetu Gminy Wisznia Mała na 2018 rok. **Tabela nr 3**

PRZYCHODY I ROZCHODY BUDŻETU W 2018 r.

Lp.	Treść	Klasyfikacja §	Kwota
1	2	3	4
Przychody ogółem:			16 654 000,00
1	Przychody ze sprzedaży innych papierów wartościowych	931	11 400 000,00
2	Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust.2 pkt 6 ustawy	950	4 700 000,00
3	Przychody z tytułu zaciągniętych pożyczek	952	545 000,00
Rozchody ogółem:			2 445 000,00
1	Wykup innych papierów wartościowych	982	2 400 000,00
2	Spląty otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów	992	45 000,00

Załącznik nr 4 do Uchwały na .../.../18 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 31 stycznia 2018 roku w sprawie zmiany uchwały budżetowej Gminy Wisznia Mała na 2018 rok. Tabela nr 4 Wykaz zadań inwestycyjnych

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Wartość
600			Transport i łączność	1 258 000,00
	60013		Drogi publiczne wojewódzkie	20 000,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	20 000,00
			Przebudowa drogi wojewódzkiej nr W-404 w m. Szewce	20 000,00
	60014		Drogi publiczne powiatowe	5 000,00
		6300	Dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych	5 000,00
			Budowa chodników w ciągu dróg powiatowych na terenie gminy Wisznia Mała	5 000,00
	60016		Drogi publiczne gminne	1 233 000,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	1 233 000,00
			Budowa chodnika w m. Rogoź ul. Stawowa	30 000,00
			Budowa chodnika w m. Rogoź ul. Stawowa /FS Rogoź	6 000,00
			Budowa drogi w Psarach ulica Wolności	20 000,00
			Budowa drogi wew. na działkach nr 400/20,390/5,401/22 obręb Ozorowice	10 000,00
			Budowa ul. Długiej w Szewcach	1 000,00
			Dostawa wraz z montażem wiat przystankowych w miejscowości Ligota Piękna, Malin, Kryniczno	18 000,00
			Dostawa wraz z montażem wiat przystankowych w miejscowości Ligota Piękna, Malin, Kryniczno /FS Ligota Piękna	2 000,00
			Przebudowa drogi gminnej relacji Kryniczno - Psary, gm. Wisznia Mała	80 000,00
			Przebudowa drogi gminnej relacji Kryniczno - Psary, gm. Wisznia Mała / FS Kryniczno	10 000,00
			Przebudowa drogi Szymanów - Szewce	1 000,00
			Przebudowa dróg gminnych na terenie gminy Wisznia Mała	800 000,00
			Przebudowa infrastruktury wraz z poszerzeniem drogi w rejonie ulicy Mienickiej w Strzeszowie	100 000,00
			Przebudowa infrastruktury wraz z poszerzeniem drogi w rejonie ulicy Mienickiej w Strzeszowie / FS Strzeszów	10 000,00
			Przebudowa ul. Leszczynowej i Prostej w Ligocie Pęknej	13 000,00
			Przebudowa ul. Leszczynowej i Prostej w Ligocie Pęknej / FS Ligota Pękna	12 000,00
			Przebudowa ul. Leśnej w Pierwoszowie	24 500,00
			Przebudowa ul. Leśnej w Pierwoszowie / FS Pierwoszów	5 500,00
			Przebudowa ulicy Szkolnej w Wiszni Małej i ul. Ogrodowej w Wysokim Kościele	80 000,00
			Przebudowa ulicy Szkolnej w Wiszni Małej i ul. Ogrodowej w Wysokim Kościele / FS Wisznia Mała	10 000,00
700			Gospodarka mieszkaniowa	934 500,00
	70005		Gospodarka gruntami i nieruchomościami	934 500,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	919 500,00
			Budowa świetlicy w Strzeszowie	3 000,00
			Budowa świetlicy wiejskiej w Machnicach i Pierwoszowie	40 000,00
			Montaż piłkochwyłów na boisku w Machnicach	1 185,14
			Montaż piłkochwyłów na boisku w Machnicach / FS Machnice	13 814,86
			Ogrodzenia terenu placu zabaw w miejscowości Strzeszów FS/Strzeszów	5 000,00
			Ogrodzenie terenu placu zabaw w m. Strzeszów (przy przedszkolu)	25 000,00
			Przebudowa budynku komunalnego - ul. Na Kolonii w Ligocie Pięknej	10 000,00

		Przebudowa budynku mieszkalno-przedszkolnego w Piotrkowiczkach, ul. Akacyjowa 1-3	3 500,00
		Przebudowa rozbudowa i zmiana sposobu użytkowania budynku komunalnego w Strzeszowie ul. Lipowa 43	200 000,00
		Przebudowa świetlicy wiejskiej w Ligocie Pięknej	65 000,00
		Rewitalizacja zabytkowego parku w Malinie	30 000,00
		Utwardzenie terenu przy świetlicy w Malinie - plac z szachownicą	25 000,00
		Utwardzenie terenu przy świetlicy w Malinie - plac z szachownicą / FS Malin	4 000,00
		Uzupełnienie gminnego zasobu komunalnego	250 000,00
		Zagospodarowanie boiska sportowego w Malinie	45 000,00
		Zagospodarowanie działki w Piotrkowiczkach	1 000,00
		Zagospodarowanie terenu działki Nr 180/2 w Szewcach	60 000,00
		Zagospodarowanie terenu parku w Psarach	15 000,00
		Zagospodarowanie terenu parku w Psarach / FS Psary	15 000,00
		Zagospodarowanie terenu parku w Wiszni Małej	80 000,00
		Zagospodarowanie terenu parku w Wiszni Małej / FS Wisznia Mała	5 000,00
		Zagospodarowanie terenu pod usługi sportu i rekreacji - dz. Nr 34/17 i 34/19 w Rogożu	1 000,00
		Zagospodarowanie terenu przy świetlicy w Rogożu	12 000,00
		Zagospodarowanie terenu przy świetlicy w Rogożu / FS Rogoż	10 000,00
		Zagospodarowanie terenu w Strzeszowie	0,00
	6060	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	15 000,00
		Zakup kosiarki samojezdnej / FS Ligota Piękna	15 000,00
710		Działalność usługowa	163 000,00
	71035	Cmentarze	163 000,00
	6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	163 000,00
		Cmentarz komunalny w Krynicznie	150 000,00
		Cmentarz komunalny w Krynicznie / FS Kryniczno	3 000,00
		Cmentarz komunalny w Krynicznie / FS Malin	3 000,00
		Cmentarz komunalny w Krynicznie / FS Rogoż	3 000,00
		Cmentarz komunalny w Krynicznie / FS Szymanów	4 000,00
		Administracja publiczna	1 249 004,33
	75023	Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)	149 237,00
	6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	149 237,00
		Modernizacja budynku Urzędu Gminy Wisznia Mała wraz z zagospodarowaniem terenu wokół	149 237,00
	6060	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	0,00
		Zakup sprzętu komputerowego	0,00
	75095	Pozostała działalność	1 099 767,33
	6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	1 000,00
		Nadanie nowych funkcji terenom zdegradowanym w gminie Wisznia Mała - zagospodarowanie terenu świetlicy wiejskiej w Strzeszowie	1 000,00
	6057	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	879 013,87
		Nadanie nowych funkcji terenom zdegradowanym w gminie Wisznia Mała - zagospodarowanie centrum wsi Kryniczno	475 960,41
		Nadanie nowych funkcji terenom zdegradowanym w gminie Wisznia Mała - zagospodarowanie terenu przed Urzędem Gminy Wisznia Mała	403 053,46
	6059	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	219 753,46
		Nadanie nowych funkcji terenom zdegradowanym w gminie Wisznia Mała - zagospodarowanie centrum wsi Kryniczno	118 990,10
		Nadanie nowych funkcji terenom zdegradowanym w gminie Wisznia Mała - zagospodarowanie terenu przed Urzędem Gminy Wisznia Mała	100 763,36

754			Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	44 000,00
	75412		Ochotnicze straże pożarne	44 000,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	5 000,00
			Modernizacja budynku OSP w Wiszni Małej	5 000,00
		6060	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	39 000,00
			Zakup sprzętarki do napełniania aparatów oddechowych dla OSP Wisznia Mała	39 000,00
801			Oświata i wychowanie	7 841 214,00
	80101		Szkoły podstawowe	7 841 214,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	3 972 914,00
			Budowa Szkoły Podstawowej w Wiszni Małej	30 000,00
			Modernizacja obiektów oświatowych	30 000,00
			Rozbudowa i wyposażenie Szkoły Podstawowej w Psarach	3 887 914,00
			Rozbudowa infrastruktury sportowej przy obiektach szkolnych	25 000,00
		6057	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	798 900,00
			Edukacja XXI wieku w Gminie Wisznia Mała	0,00
			Rozbudowa i wyposażenie Szkoły Podstawowej w Psarach	798 900,00
		6059	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	3 069 400,00
			Edukacja XXI wieku w Gminie Wisznia Mała	0,00
			Rozbudowa i wyposażenie Szkoły Podstawowej w Psarach	3 069 400,00
851			Ochrona zdrowia	5 000,00
	85121		Lecznictwo ambulatoryjne	5 000,00
		6220	Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych	5 000,00
			Rozbudowa istniejącego SP ZOZ w Wiszni Małej	5 000,00
900			Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	12 367 073,00
	90001		Gospodarka ściekowa i ochrona wód	5 034 000,00
		6010	Wydatki na zakup i objęcie akcji, wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego oraz na uzupełnienie funduszy statutowych banków państwowych i innych instytucji finansowych	5 000 000,00
			Budowa przyłączy do sieci kanalizacji sanitarnych	200 000,00
			Wniesienie wkładu pieniężnego do spółki PGK - aport	4 800 000,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	34 000,00
			Budowa kanalizacji sanitarnej poza Aglomeracją	10 000,00
			Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach ujętych w "Aglomeracji Wrocław oraz sieci wod-kan na odcinku Psary - Wrocław"	1 000,00
			Budowa wodociągów na terenie gminy Wisznia Mała	10 000,00
			Opracowanie koncepcji i projektu oraz rozbudowa kanalizacji dla miejscowości ujętych w "Aglomeracji Wisznia Mała	1 000,00
			Współfinansowanie budowy urządzeń wodociągowo - kanalizacyjnych (rozliczenie umów zawartych do dnia 30.06.2013.r.)	12 000,00
	90002		Gospodarka odpadami	793 000,00
		6010	Wydatki na zakup i objęcie akcji, wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego oraz na uzupełnienie funduszy statutowych banków państwowych i innych instytucji finansowych	545 000,00
			Rekultywacja składowisk odpadów na terenie Gminy Wisznia Mała - Dolnośląski Projekt Rekultywacji	545 000,00
		6300	Dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych	248 000,00
			Budowa Subregionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Wołowie	248 000,00
	90005		Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	6 009 073,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	1 790 373,00

		Budowa parkingów strategicznych "Parkuj i jedź" przy stacjach kolejowych w Gminie Wisznia Mała	20 000,00
		Budowa ścieżek rowerowych na terenie Gminy Wisznia Mała	30 000,00
		Modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej w Gminie Wisznia Mała	1 740 373,00
		Wymiana kotłów w ramach niskiej emisji	0,00
	6057	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	3 064 100,00
		Budowa ścieżek rowerowych na terenie Gminy Wisznia Mała	1 625 000,00
		Modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej w Gminie Wisznia Mała	1 439 100,00
	6059	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	609 600,00
		Budowa ścieżek rowerowych na terenie Gminy Wisznia Mała	286 800,00
		Modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej w Gminie Wisznia Mała	322 800,00
	6230	Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych	545 000,00
		Program WFOSiGW „Udzielenie osobom fizycznym dotacji celowej z budżetu gminy Wisznia Mała na dofinansowanie przedsięwzięć związanych z ograniczeniem niskiej emisji”	545 000,00
90015		Oświetlenie ulic, placów i dróg	431 000,00
	6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	431 000,00
		Budowa oświetlenia drogowego na terenie gminy Wisznia Mała	266 873,08
		Budowa oświetlenia przy ulicy Słonecznej i Parkowej w Wysokim Kościele / FS Wysoki Kościół	10 000,00
		Doświetlenie miejscowości Mienice / FS Mienice	7 000,00
		Doświetlenie miejscowości Krzyżanowice / FS Krzyżanowice	21 000,00
		Doświetlenie miejscowości Pierwoszków / FS Pierwoszków	5 000,00
		Doświetlenie miejscowości Piotrkowiczki / FS Piotrkowiczki	12 000,00
		Doświetlenie miejscowości Psary / FS Psary	10 000,00
		Doświetlenie miejscowości Strzeszów / FS Strzeszów	12 191,67
		Doświetlenie miejscowości Szymanów / FS Szymanów	12 000,00
		Doświetlenie miejscowości Wisznia Mała / FS Wisznia Mała	20 000,00
		Doświetlenie miejscowości Ozorowice / FS Ozorowice	5 000,00
		Oświetlenie boiska sportowego w Malinie / FS Malin	14 935,25
		Oświetlenie boiska sportowego przy ul. Wiosennej / FS Kryniczno	7 000,00
		Oświetlenie ul. Głównej w Malinie / FS Malin	3 000,00
		Oświetlenie ulicy Kwiatowej i Piekarniczej / FS Szewce	20 000,00
		Oświetlenie ulicy Miłej w Malinie / FS Malin	3 000,00
		Sporządzenie dokumentacji projektowej oświetlenia ulicznego ul. Topolowa w Szewcach / FS Szewce	2 000,00
90095		Pozostała działalność	100 000,00
	6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	100 000,00
		Doposażenie gminnych placów zabaw	80 074,87
		Doposażenie placu zabaw przy świetlicy w Szewcach / FS Szewce	5 000,00
		Doposażenie placu zabaw przy ulicy Kasztanowej w Psarach / FS Psary	7 000,00
		Doposażenie placu zabaw w Krzyżanowicach / FS Krzyżanowice	1 925,13
		Doposażenie placu zabaw w Piotrkowiczkach / FS Piotrkowiczki	1 000,00
		Doposażenie placu zabaw w Strzeszowie / FS Strzeszów	5 000,00
921		Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	0,00
	92109	Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby	0,00
	6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	0,00

			Zakup defibrylatora dla miejscowości Piotrkowiczki / FS Piotrkowiczki	0,00
926			Kultura fizyczna	31 000,00
	92601		Obiekty sportowe	31 000,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	31 000,00
			Place sportowo - rekreacyjne na terenie Gminy Wisznia Mała	30 000,00
			Zagospodarowanie terenów rekreacyjno-sportowych obejmujące budowę obiektów małej architektury	1 000,00
Razem				23 892 791,33

Załącznik nr 5 do Uchwały .../.../18 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 31.01.2018 r. w sprawie budżetu Gminy Wisznia Mała na 2018 rok.

Tabela nr 9

**PLAN DOCHODÓW RACHUNKU DOCHODÓW JEDNOSTEK, O KTÓRYCH
MOWA W ART.223 UST. 1 USTAWY O FINANSACH PUBLICZNYCH ORAZ
WYDATKÓW NIMI FINANSOWANYCH NA 2018 ROK**

			Dochody	55 200,00
801			Oświata i wychowanie	55 200,00
	80101		Szkoły podstawowe	
		0610	Wpływy z opłat egzaminacyjnych oraz opłat za wydawanie świadectw, dyplomów, zaświadczeń, certyfikatów i ich duplikatów	480,00
		0690	Wpływy z różnych opłat	400,00
		0750	Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	50 320,00
		0830	Wpływy z usług	200,00
		0960	Wpływy z otrzymanych spadków, zapisów i darowizn w postaci pieniężnej	600,00
		0970	Wpływy z różnych dochodów	3 200,00
			Wydatki	55 200,00
801			Oświata i wychowanie	55 200,00
	80101		Szkoły podstawowe	55 200,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	30 800,00
		4240	Zakup środków dydaktycznych i książek	10 700,00
		4270	Zakup usług remontowych	1 500,00
		4300	Zakup usług pozostałych	11 230,00
		4430	Różne opłaty i składki	170,00
		4530	Podatek od towarów i usług (VAT).	800,00

Załącznik nr 6 do Uchwały nr .../.../18 Rady Gminy Wisznia
Mała z dnia 31.01.2018 r. w sprawie budżetu Gminy Wisznia
Mała na 2018 rok. Tabela nr 10

Plan wydatków środków funduszu soleckiego na 2018 rok

Nazwa sołectwa	Wysokość środków	Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Wartość
SZEWCZE	38 191,67	900			Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	27 000,00
			90015		Oświetlenie ulic, placów i dróg	22 000,00
				6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	22 000,00
			90095		Pozostała działalność	5 000,00
				6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	5 000,00
		921			Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	11 191,67
			92109		Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby	5 000,00
				4210	Zakup materiałów i wyposażenia	5 000,00
			92195		Pozostała działalność	6 191,67
				4170	Wynagrodzenie bezosobowe	6 191,67
Razem:						38 191,67
OZOROWICE	24 824,58	700			Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	5 824,58
			70005		Gospodarka gruntami i nieruchomościami	5 824,58
				4210	Zakup materiałów i wyposażenia	5 824,58
		900			Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	5 000,00
			90015		Oświetlenie ulic, placów i dróg	5 000,00
				6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	5 000,00
		921			Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	14 000,00
			92195		Pozostała działalność	14 000,00
				4300	Zakup usług pozostałych	14 000,00
		Razem:				
STRZESZÓW	38 191,67	600			Transport i łączność	10 000,00
			60016		Drogi publiczne i gminne	10 000,00
				6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	10 000,00
		700			Gospodarka mieszkaniowa	5 000,00
			70005		Gospodarka gruntami i nieruchomościami	5 000,00
				6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	5 000,00
		900			Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	17 191,67
			90015		Oświetlenie ulic, placów i dróg	12 191,67
				6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	12 191,67
			90095		Pozostała działalność	5 000,00
				6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	5 000,00
		921			Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	6 000,00
			92195		Pozostała działalność	6 000,00
				4210	Zakup materiałów i wyposażenia	3 000,00
				4300	Zakup usług pozostałych	3 000,00
			Razem:			

PSARY	38 191,67	700			Gospodarka mieszkaniowa	17 000,00
			70005		Gospodarka gruntami i nieruchomościami	17 000,00
				4300	Zakup usług pozostałych	2 000,00
				6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	15 000,00
		900			Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	17 000,00
			90015		Oświetlenie ulic, placów i dróg	10 000,00
				6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	10 000,00
			90095		Pozostała działalność	7 000,00
				6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	7 000,00
		921			Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	4 191,67
			92195		Pozostała działalność	4 191,67
				4170	Wynagrodzenie bezosobowe	1 191,67
				4300	Zakup usług pozostałych	3 000,00
Razem:						38 191,67
SZYMANÓW	38 191,67	600			Transport i łączność	1 000,00
		700	60016		Drogi publiczne gminne	1 000,00
				4270	Zakup usług remontowych	1 000,00
					Gospodarka mieszkaniowa	3 000,00
			70005		Gospodarka gruntami i nieruchomościami	3 000,00
				4210	Zakup materiałów i wyposażenia	3 000,00
		710			Działalność usługowa	4 000,00
			71035		Cmentarze	4 000,00
				6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	4 000,00
		900			Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	17 191,67
			90015		Oświetlenie ulic, placów i dróg	12 000,00
				6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	12 000,00
			90095		Pozostała działalność	5 191,67
				4210	Zakup materiałów i wyposażenia	3 691,67
				4300	Zakup usług pozostałych	1 500,00
			921			Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego
			92109		Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby	3 000,00
				4210	Zakup materiałów i wyposażenia	3 000,00
			92195		Pozostała działalność	10 000,00
				4210	Zakup materiałów i wyposażenia	5 000,00
				4300	Zakup usług pozostałych	5 000,00
Razem:						38 191,67
KRZYŻANOWICE	26 925,13	900			Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	22 925,13
			90015		Oświetlenie ulic, placów i dróg	21 000,00
				6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	21 000,00
			90095		Pozostała działalność	1 925,13
				6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	1 925,13
		921			Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	4 000,00
			92195		Pozostała działalność	4 000,00
				4300	Zakup usług pozostałych	4 000,00
Razem:						26 925,13

KRYNICZNO	27 001,51	600		Transport i łączność	10 000,00
			60016	Drogi publiczne gminne	10 000,00
			6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	10 000,00
		700		Gospodarka mieszkaniowa	1 000,00
			70005	Gospodarka gruntami i nieruchomościami	1 000,00
			4210	Zakup materiałów i wyposażenia	1 000,00
		710		Działalność usługowa	3 000,00
			71035	Cmentarze	3 000,00
			6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	3 000,00
		900		Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	7 000,00
			90015	Oświetlenie ulic, placów i dróg	7 000,00
			6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	7 000,00
		921		Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	6 001,51
			92195	Pozostała działalność	6 001,51
			4210	Zakup materiałów i wyposażenia	501,51
	4300	Zakup usług pozostałych	5 500,00		
Razem:					27 001,51
MALIN	30 935,25	700		Gospodarka mieszkaniowa	4 000,00
			70005	Gospodarka gruntami i nieruchomościami	4 000,00
			6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	4 000,00
		710		Działalność usługowa	3 000,00
			71035	Cmentarze	3 000,00
			6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	3 000,00
		900		Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	20 935,25
			90015	Oświetlenie ulic, placów i dróg	20 935,25
			6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	20 935,25
		921		Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	3 000,00
			92195	Pozostała działalność	3 000,00
			4300	Zakup usług pozostałych	3 000,00
Razem:					30 935,25
ROGOŹ	23 335,11	600		Transport i łączność	6 000,00
			60016	Drogi publiczne gminne	6 000,00
			6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	6 000,00
		700		Gospodarka mieszkaniowa	10 000,00
			70005	Gospodarka gruntami i nieruchomościami	10 000,00
			6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	10 000,00
		710		Działalność usługowa	3 000,00
			71035	Cmentarze	3 000,00
			6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	3 000,00
		921		Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	4 335,11
			92195	Pozostała działalność	4 335,11
			4300	Zakup usług pozostałych	4 335,11
		Razem:			

LIGOTA PIĘKNA	38 191,67	600		Transport i łączność	18 000,00	
			60016	Drogi publiczne gminne	18 000,00	
				4270	Zakup usług remontowych	4 000,00
				6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	14 000,00
		700		Gospodarka mieszkaniowa	15 000,00	
			70005	Gospodarka gruntami i nieruchomościami	15 000,00	
				6060	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	15 000,00
		900		Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 191,67	
			90095	Oświetlenie ulic, placów i dróg	1 191,67	
				4210	Zakup materiałów i wyposażenia	1 191,67
		921		Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	4 000,00	
			92195	Pozostała działalność	4 000,00	
		4300	Zakup usług pozostałych	4 000,00		
Razem:					38 191,67	
MIENICE	18 904,88	600		Transport i łączność	2 400,00	
			60016	Drogi publiczne gminne	2 400,00	
				4210	Zakup materiałów i wyposażenia	2 400,00
		700		Gospodarka mieszkaniowa	5 600,00	
			70005	Gospodarka gruntami i nieruchomościami	5 600,00	
				4210	Zakup materiałów i wyposażenia	5 600,00
		900		Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	7 000,00	
			90015	Oświetlenie ulic, placów i dróg	7 000,00	
				6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	7 000,00
		921		Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	3 904,88	
			92109	Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby	904,88	
				4210	Zakup materiałów i wyposażenia	904,88
			92195	Pozostała działalność	3 000,00	
				4300	Zakup usług pozostałych	3 000,00
Razem:					18 904,88	
MACHNICE	15 314,86	700		Gospodarka mieszkaniowa	15 314,86	
			70005	Gospodarka gruntami i nieruchomościami	15 314,86	
				4210	Zakup materiałów i wyposażenia	1 500,00
				6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	13 814,86
Razem:					15 314,86	
PIREWOSZÓW	17 109,87	600		Transport i łączność	5 500,00	
			60016	Drogi publiczne gminne	5 500,00	
				6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	5 500,00
		900		Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	5 000,00	
			90015	Oświetlenie ulic, placów i dróg	5 000,00	
				6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	5 000,00
			90095	Pozostała działalność	2 109,87	
				4270	Zakup usług remontowych	2 109,87
		921		Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	4 500,00	
			92195	Pozostała działalność	4 500,00	
		4300	Zakup usług pozostałych	4 500,00		
Razem:					17 109,87	

**UCHWAŁA NR .../.../.../18
RADY GMINY WISZNIA MAŁA
z dnia 31 stycznia 2018 roku**

Projekt

**w sprawie zmiany uchwały Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wisznia Mała
na 2018 - 2033 rok**

Na podstawie, art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 446) oraz art. 228 ust. 1, art. 230 ust. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2017 r., poz. 2077 ze zm.) **Rada Gminy Wisznia Mała uchwala, co następuje:**

§ 1. W Uchwale nr VII/XXXVIII/304/17 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 27 grudnia 2017 roku w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wisznia Mała na lata 2018 – 2033, dokonuje się następujących zmian:

1. Załącznik nr 1 - Wieloletnia Prognoza Finansowa jednostki samorządu terytorialnego otrzymuje brzmienie określone w *Załączniku nr 1* do niniejszej uchwały,
2. Załącznik nr 2 - Wykaz przedsięwzięć wieloletnich otrzymuje brzmienie określone w *Załączniku nr 2* do niniejszej uchwały,
3. Załącznik nr 3 - Objasnienia przyjętych wartości otrzymują brzmienie określone *Załącznikiem nr 3* do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wisznia Mała.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i w tym dniu podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Wisznia Mała.

Wieloletnia Prognoza Finansowa 1)

Załącznik nr 1 do Uchwały Nr .../.../18 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 27 grudnia 2017 r.
w sprawie uchwały Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wisznia Mała na 2018-2033.

z tego:												
Wyszczególnienie	Dochody ogółem x	Dochody bieżące x	w tym:							w tym:		
			dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	Podatki i opłaty 3)	z podatku od nieruchomości	z subwencji ogólnej	z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące	Dochody majątkowe x	ze sprzedaży majątku x	z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje	
												w tym:
Lp	1	1.1	1.1.1	1.1.2	1.1.3	1.1.3.1	1.1.4	1.1.5	1.2	1.2.1	1.2.2	
Wykonanie 2015	34 684 248,49	32 297 762,29	8 918 359,00	32 041,00	11 551 165,00	7 271 986,00	7 232 615,00	4 104 599,00	2 386 486,20	265 762,75	2 120 723,45	
Wykonanie 2016	39 181 539,85	38 447 552,44	9 796 480,00	42 041,00	10 741 177,00	6 599 833,00	8 090 704,00	6 881 232,43	733 987,41	582 229,67	3 487 500,00	
Plan 3 kw. 2017	46 229 446,00	42 432 606,00	11 672 293,00	92 041,00	11 564 277,00	6 969 833,00	8 091 706,00	10 744 682,24	3 796 840,00	1 220 359,00	2 571 481,00	
2018	48 309 634,35	42 939 210,75	13 152 697,00	92 000,00	11 268 545,48	7 272 445,48	8 353 010,00	9 811 258,27	5 370 423,60	460 000,00	4 905 423,60	
2019	45 902 264,00	42 213 000,00	13 752 697,00	42 041,00	11 400 000,00	6 500 000,00	7 100 000,00	6 899 824,00	3 689 264,00	500 000,00	3 689 264,00	
2020	44 873 000,00	42 673 000,00	13 952 697,00	42 041,00	11 400 000,00	6 500 000,00	7 100 000,00	6 899 824,00	2 200 000,00	500 000,00	2 200 000,00	
2021	44 173 000,00	42 673 000,00	13 952 697,00	42 041,00	11 400 000,00	6 500 000,00	7 100 000,00	6 899 824,00	1 500 000,00	500 000,00	1 500 000,00	
2022	43 073 000,00	42 573 000,00	13 952 697,00	42 041,00	11 400 000,00	6 600 000,00	7 100 000,00	6 895 824,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	
2023	43 073 000,00	42 573 000,00	13 952 697,00	42 041,00	11 400 000,00	6 600 000,00	7 100 000,00	6 895 824,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	
2024	43 073 000,00	42 573 000,00	13 952 697,00	42 041,00	11 400 000,00	6 600 000,00	7 100 000,00	6 895 824,00	500 000,00	500 000,00	0,00	
2025	43 073 000,00	42 573 000,00	13 952 697,00	42 041,00	11 400 000,00	6 600 000,00	7 100 000,00	6 895 824,00	500 000,00	500 000,00	0,00	
2026	43 073 000,00	42 573 000,00	13 952 697,00	42 041,00	11 400 000,00	6 600 000,00	7 100 000,00	6 895 824,00	500 000,00	500 000,00	0,00	
2027	43 073 000,00	42 573 000,00	13 952 697,00	42 041,00	11 400 000,00	6 600 000,00	7 100 000,00	6 895 824,00	500 000,00	500 000,00	0,00	
2028	43 073 000,00	42 573 000,00	13 952 697,00	42 041,00	11 400 000,00	6 600 000,00	7 100 000,00	6 895 824,00	500 000,00	500 000,00	0,00	
2029	43 073 000,00	42 573 000,00	13 952 697,00	42 041,00	11 400 000,00	6 600 000,00	7 100 000,00	6 895 824,00	500 000,00	500 000,00	0,00	

2030	43 073 000,00	42 573 000,00	13 952 697,00	42 041,00	11 400 000,00	6 600 000,00	7 100 000,00	6 895 824,00	500 000,00	500 000,00	0,00
2031	43 073 000,00	42 573 000,00	13 952 697,00	42 041,00	11 400 000,00	6 600 000,00	7 100 000,00	6 895 824,00	500 000,00	500 000,00	0,00
2032	43 073 000,00	42 573 000,00	13 952 697,00	42 041,00	11 400 000,00	6 600 000,00	7 100 000,00	6 895 824,00	500 000,00	500 000,00	0,00
2033	43 073 000,00	42 573 000,00	13 952 697,00	42 041,00	11 400 000,00	6 600 000,00	7 100 000,00	6 895 824,00	500 000,00	500 000,00	0,00

1) Wzrost może być określany także w układzie pionowym, w którym poszczególne pozycje są przedstawiane w kolumnach, a lata w wierszach.

2) Zgodnie z art. 227 ustawy z dnia 14 czerwca 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 585 z póź. zm.) zwanej dalej „ustawą”, wieloletnia prognoza finansowa obejmuje okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat. W sytuacji dłuższego okresu prognozowania finansowego wzór stosuje się także dla lat

3) W pozycji wyrażają się kwoty wszelkich podatków i opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego, a nie tylko podatków i opłat lokalnych.

z tego:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											
w tym:											

z tego:											
Wyszczególnienie	Wynik budżetu x	Przychody budżetu x	Nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych x	W tym:	Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust.2 pkt 6 ustawy x	W tym:	Kredyty, pożyczki, emisja papierów wartościowych x	W tym:	Inne przychody niezwiązane z zaciąganiem długu 5) x	W tym:	
				na pokrycie deficytu budżetu x		na pokrycie deficytu budżetu x		na pokrycie deficytu budżetu x		na pokrycie deficytu budżetu x	
Lp	3	4	4.1	4.1.1	4.2	4.2.1	4.3	4.3.1	4.4	4.4.1	
Wykonanie 2015	744 764,60	3 666 400,00	0,00	0,00	1 944 000,00	0,00	1 722 400,00	122 400,00	0,00	0,00	
Wykonanie 2016	-13 886,09	6 094 278,00	0,00	0,00	2 794 278,00	1 844 278,00	3 300 000,00	2 130 000,00	0,00	0,00	
Plan 3 kw. 2017	-7 995 000,00	10 415 000,00	0,00	0,00	3 015 000,00	595 000,00	7 400 000,00	7 400 000,00	0,00	0,00	
2018	-14 200 000,00	16 645 000,00	0,00	0,00	4 700 000,00	2 280 000,00	11 945 000,00	11 945 000,00	0,00	0,00	
2019	520 000,00	2 200 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 200 000,00	0,00	0,00	0,00	
2020	2 805 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2021	2 705 500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2022	2 700 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2023	2 800 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2024	2 600 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2025	2 300 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2026	2 300 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2027	2 100 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2028	1 350 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2029	1 350 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2030	1 350 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2031	1 350 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2032	1 350 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2033	1 350 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

5) W pozycji wykazuje się w szczególności kwoty przychodów z tytułu prywatyzacji majątku oraz spłaty pożyczek u ych ze środków jednostki.

Wyszczególnienie	5	5.1	Z tego:				5.2	6	7	Relacja zrównoważenia wydatków bieżących, o której mowa w art. 242 ustawy		
			w tym:							Kwota zobowiązań wynikających z przejęcia przez jednostkę samorządu terytorialnego zobowiązań po likwidowanych i przekształcanych jednostkach zaliczanych do sektora finansów publicznych	Różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi	Różnica między dochodami bieżącymi, skorygowanymi o środki ⁷⁾ , a wydatkami bieżącymi, pomniejszonymi ⁸⁾ o wydatki
			Z tego:									
			łączna kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych	kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych	kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych	kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych						
Wykonanie 2015	1 600 000,00	1 600 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13 793 265,00	0,00	3 898 196,24	5 842 196,24		
Wykonanie 2016	2 120 000,00	2 120 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14 970 500,00	0,00	4 247 710,52	7 041 988,52		
Plan 3 kw. 2017	2 420 000,00	2 420 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	19 950 500,00	0,00	4 849 609,00	7 864 609,00		
2018	2 445 000,00	2 445 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	29 450 500,00	0,00	4 322 367,73	9 022 367,73		
2019	2 850 000,00	2 850 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	28 800 500,00	0,00	4 699 058,00	4 699 058,00		
2020	2 935 000,00	2 935 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25 865 500,00	0,00	6 125 340,00	6 125 340,00		
2021	2 835 500,00	2 835 500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	23 030 000,00	0,00	6 208 840,00	6 208 840,00		
2022	2 830 000,00	2 830 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20 330 000,00	0,00	6 105 500,00	6 105 500,00		
2023	2 800 000,00	2 800 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	17 400 000,00	0,00	6 105 500,00	6 105 500,00		
2024	2 600 000,00	2 600 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14 800 000,00	0,00	6 105 500,00	6 105 500,00		
2025	2 300 000,00	2 300 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12 500 000,00	0,00	6 105 500,00	6 105 500,00		
2026	2 300 000,00	2 300 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10 200 000,00	0,00	6 105 500,00	6 105 500,00		
2027	2 100 000,00	2 100 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8 100 000,00	0,00	6 105 500,00	6 105 500,00		
2028	1 350 000,00	1 350 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6 750 000,00	0,00	6 105 500,00	6 105 500,00		
2029	1 350 000,00	1 350 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5 400 000,00	0,00	6 105 500,00	6 105 500,00		
2030	1 350 000,00	1 350 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4 050 000,00	0,00	6 105 500,00	6 105 500,00		
2031	1 350 000,00	1 350 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 700 000,00	0,00	6 105 500,00	6 105 500,00		
2032	1 350 000,00	1 350 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 350 000,00	0,00	6 105 500,00	6 105 500,00		
2033	1 350 000,00	1 350 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6 105 500,00	6 105 500,00		

6) W pozycji wykazuje się w szczególności wyłączenia wynikające z art. 36 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianach ustawy o rachunku budżetowym i o zmianie niektórych innych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej (Dz. U. poz. 1456 oraz z 2013 r. poz. 1).

7) Skorygowane o środki określone w przepisach dotyczących w szczególności powiększenia o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych, zgodnie z art. 242 ustawy.

8) Pomniejszenie wydatków bieżących, zgodnie z art. 36 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie niektórych innych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej, dotyczy lat 2013-2015.

Wskaźnik spłaty zobowiązań									
Wyszczególnienie	Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy, do dochodów, bez uwzględnienia zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego i bez uwzględnienia ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok ^x	Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy, do dochodów, bez uwzględnienia zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok ^x	Kwota zobowiązań związku samorządu terytorialnego przypadających do spłaty w danym roku budżetowym, podlegająca doliczeniu zgodnie z art. 244 ustawy ^x	Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy, do dochodów, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok ^x	Wskaźnik dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów budżetu, ustalony dla danego roku (wskaźnik jednoroczny) ^x	Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń ⁹⁾ , obliczony w oparciu o plan 3 kwartału roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z 3 poprzednich lat) ^x	Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z 3 poprzednich lat) ^x	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o plan 3 kwartałów roku poprzedzającego rok budżetowy ^x	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy ^x
Lp	9.1	9.2	9.3	9.4	9.5	9.6	9.6.1	9.7	9.7.1
Wykonanie 2015	5,72%	5,72%	0,00	5,72%	12,01%	x	x	x	x
Wykonanie 2016	6,41%	6,41%	0,00	6,41%	12,33%	x	x	x	x
Plan 3 kw. 2017	6,18%	6,18%	0,00	6,18%	13,13%	x	x	x	x
2018	6,72%	6,41%	0,00	6,41%	9,90%	12,49%	12,49%	TAK	TAK
2019	6,79%	8,13%	0,00	8,13%	11,33%	11,79%	11,79%	TAK	TAK
2020	9,29%	8,47%	0,00	8,47%	14,76%	11,45%	11,45%	TAK	TAK
2021	9,20%	8,28%	0,00	8,28%	15,19%	12,00%	12,00%	TAK	TAK
2022	9,43%	8,34%	0,00	8,34%	15,34%	13,76%	13,76%	TAK	TAK
2023	11,57%	8,08%	0,00	8,08%	15,34%	15,10%	15,10%	TAK	TAK
2024	10,79%	7,41%	0,00	7,41%	15,34%	15,29%	15,29%	TAK	TAK
2025	9,79%	6,51%	0,00	6,51%	15,34%	15,34%	15,34%	TAK	TAK
2026	9,49%	6,33%	0,00	6,33%	15,34%	15,34%	15,34%	TAK	TAK
2027	8,72%	5,66%	0,00	5,66%	15,34%	15,34%	15,34%	TAK	TAK
2028	6,70%	3,76%	0,00	3,76%	15,34%	15,34%	15,34%	TAK	TAK
2029	6,53%	3,69%	0,00	3,69%	15,34%	15,34%	15,34%	TAK	TAK
2030	6,33%	3,60%	0,00	3,60%	15,34%	15,34%	15,34%	TAK	TAK
2031	6,12%	3,50%	0,00	3,50%	15,34%	15,34%	15,34%	TAK	TAK
2032	5,92%	3,41%	0,00	3,41%	15,34%	15,34%	15,34%	TAK	TAK
2033	3,32%	3,32%	0,00	3,32%	15,34%	15,34%	15,34%	TAK	TAK

9) W pozycji wykazuje się w szczególności wyłączenia wynikające z art. 36 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianach

dotyczących ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej oraz wyłączenia związane z emisją obli.

„rzeczodowych”. Identyczne wyłączenia dotyczą pozycji 9.6.1.

Wyszczególnienie	Przeznaczenie prognostowanej nadwyżki budżetowej 10)	w tym na:		Informacje uzupełniające o wybranych rodzajach wydatków budżetowych						
		Splaty kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych	Wydatki bieżące na wynagrodzenia i składki od nich naliczane	Wydatki związane z funkcjonowaniem organów jednostki samorządu terytorialnego 11)	Wydatki objęte limitem, o którym mowa w art. 226 ust. 3 pkt 4 ustawy	z tego:		Wydatki inwestycyjne kontynuowane 12)	Nowe wydatki inwestycyjne 13)	Wydatki majątkowe w formie dotacji
Lp	10	10.1	11.1	11.2	11.3	11.3.1	11.3.2	11.4	11.5	11.6
Wykonanie 2015	0,00	0,00	12 184 705,57	3 247 934,00	5 186 400,00	0,00	5 186 400,00	1 136 522,00	1 735 127,00	160 000,00
Wykonanie 2016	0,00	0,00	12 952 538,00	3 350 548,00	5 514 200,00	37 000,00	5 477 200,00	3 573 000,00	4 614 500,00	260 000,00
Plan 3 kw. 2017	0,00	0,00	13 090 204,57	3 818 779,00	15 278 817,00	920 068,00	14 358 749,00	7 274 900,00	5 492 549,00	20 500,00
2018	0,00	0,00	13 996 091,34	4 140 495,00	24 142 627,08	884 480,75	23 258 146,33	12 134 480,00	5 679 698,67	803 000,00
2019	520 000,00	520 000,00	13 002 085,00	3 402 279,00	8 252 272,65	385 951,00	7 866 321,65	0,00	0,00	0,00
2020	2 805 000,00	2 805 000,00	13 002 085,00	3 422 279,00	5 570 340,00	50 000,00	5 520 340,00	0,00	0,00	0,00
2021	2 705 500,00	2 705 500,00	13 002 085,00	3 422 279,00	5 053 340,00	50 000,00	5 003 340,00	0,00	0,00	0,00
2022	2 700 000,00	2 700 000,00	13 002 085,00	3 422 279,00	148 000,00	63 000,00	83 000,00	0,00	0,00	0,00
2023	2 800 000,00	2 800 000,00	13 002 085,00	3 422 279,00	148 000,00	75 000,00	73 000,00	0,00	0,00	0,00
2024	2 600 000,00	2 600 000,00	13 002 085,00	3 422 279,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	2 300 000,00	2 300 000,00	13 002 085,00	3 422 279,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	2 300 000,00	2 300 000,00	13 002 085,00	3 422 279,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2027	2 100 000,00	2 100 000,00	13 002 085,00	3 422 279,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2028	1 350 000,00	1 350 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2029	1 350 000,00	1 350 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2030	1 350 000,00	1 350 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2031	1 350 000,00	1 350 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2032	1 350 000,00	1 350 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2033	1 350 000,00	1 350 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

- 10) Przeniesienie nadwyżki budżetowej, inne niż spłaty kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych, wyniesienia w objaśnieniach do wieloletniej prognozy finansowej.
- 11) Wzrost wydatków w ramach zadań własnych klasyfikowanych w dziale 750 - Administracja - wliczona w rozdziałach właściwych dla organów i urzędów jednostki samorządu terytorialnego (rozdział od 75017 do 75023).
- 12) W pozycji wykazuje się wartość inwestycji rozpoczętych co najmniej w poprzednim roku budżetowym, którego dotyczy kolumna.
- 13) W pozycji wykazuje się wartość nowych inwestycji, które planuje się rozpocząć w roku, którego dotyczy kolumna.

Finansowanie programów, projektów lub zadań realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy										
Wyszczególnienie	Dochody bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	w tym:		Dochody majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	w tym:		Wydatki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	w tym:		Wydatki bieżące na realizację programu, projektu lub zadania wyłączone z zawartych umów z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy
			w tym:			w tym:			w tym:	
Lp	12.1	12.1.1	12.1.1.1	12.2	12.2.1	12.2.1.1	12.3	12.3.1	12.3.2	
Wykonanie 2015	7 173,00	7 173,00	7 173,00	1 891 652,00	1 891 652,00	1 891 652,00	10 473,00	10 473,00	10 473,00	
Wykonanie 2016	0,00	0,00	0,00	1 445 000,00	1 445 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Plan 3 kw. 2017	726 618,00	656 219,24	0,00	1 395 149,00	1 391 620,00	1 360 754,00	723 468,00	633 468,00	0,00	
2018	761 360,27	686 803,52	0,00	4 851 890,60	4 742 013,87	0,00	782 480,75	686 803,52	0,00	
2019	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	310 062,00	127 000,00	0,00	
2020	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2021	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2022	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2024	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2025	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2026	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2027	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2028	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2029	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2030	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2031	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2032	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2033	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

14) W pozycji 12.1.1, 12.2.1, 12.3.2, 12.4.2, 12.5.1, 12.6.1, 12.7.1 oraz 12.8.1, wykazuje się wyłącznie kwoty
, dotyczące z umów na realizację programu, projektu lub zadania zawartych na dzień uchwalenia prog.
., a nieplanowanych do zawarcia w okresie prognozy.

Wyszczególnienie	w tym:		Wydatki majątkowe na realizację programu, projektu lub zadania	Wydatki na wkład krajowy w związku z umową na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy bez względu na stopień finansowania tymi środkami	w związku z już zawartą umową na realizację programu, projektu lub zadania	Wydatki na wkład krajowy w związku z zawartą po dniu 1 stycznia 2013 r. umową na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego w co najmniej 60% środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy 15)	w związku z już zawartą umową na realizację programu, projektu lub zadania	Przychody z tytułu kredytów, pożyczek, emisji papierów wartościowych powstające w związku z umową na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy bez względu na stopień finansowania tymi środkami	w tym:
Lp	12.4	12.4.1	12.4.2	12.5	12.5.1	12.6	12.6.1	12.7	12.7.1
Wykonanie 2015	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wykonanie 2016	347 000,00	347 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Plan 3 kw. 2017	2 379 519,00	978 931,00	0,00	1 400 588,00	0,00	1 400 588,00	0,00	2 379 519,00	0,00
2018	8 640 767,33	4 742 013,87	0,00	3 900 195,00	0,00	3 900 195,00	0,00	8 654 466,00	0,00
2019	651 676,00	200 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2020	975 000,00	275 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2021	975 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2022	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2027	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2028	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2029	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2030	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2031	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2032	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2033	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

15) Przez program, projekt lub zadanie finansowane w co najmniej 50% środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, ustala się po odliczeniu zdyktowanego dochodu obliczanego zgodnie z przepisami Unii Europejskiej dotyczącymi takiego programu, projektu lub zadania.

Kwoty dotyczące przejęcia i spłaty zobowiązań po samodzielnych zakładach opieki zdrowotnej oraz pokrycia ujemnego wyniku									
Wyszczególnienie	w tym:		Kwota zobowiązań wynikających z przejęcia przez jednostkę samorządu terytorialnego zobowiązań po likwidowanych i przekształcanych samodzielnych zakładach opieki zdrowotnej	Dochody budżetowe z tytułu dotacji celowej z budżetu państwa, o której mowa w art. 196 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 217, z późn. zm.)	Wysokość zobowiązań podlegających umorzeniu, o którym mowa w art. 190 ustawy o działalności leczniczej	Wydatki na spłatę przejętych zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej przekształconego na zasadach określonych w przepisach o działalności leczniczej	Wydatki na spłatę przejętych zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej likwidowanego na zasadach określonych w przepisach o działalności leczniczej	Wydatki na spłatę zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej przejętych do końca 2011 r. na podstawie przepisów o zakładach opieki zdrowotnej	Wydatki bieżące na pokrycie ujemnego wyniku finansowego samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej
Lp	12.8	12.8.1	13.1	13.2	13.3	13.4	13.5	13.6	13.7
Wykonanie 2015	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wykonanie 2016	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Plan 3 kw. 2017	2 379 519,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2018	8 654 466,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2019	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2020	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2021	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2022	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2027	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2028	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2029	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2030	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2031	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2032	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2033	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Dane uzupełniające o długu i jego spłacie								
Wyszczególnienie	Spłaty rat kapitałowych oraz wykup papierów wartościowych, o których mowa w pkt. 5.1 ¹⁾ , wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych x	Kwota długu, którego planowana spłata dokonana się z wydatków budżetu x	Wydatki zmniejszające dług x	w tym:			Wynik operacji niekasowych wpływających na kwotę długu (m.in. umorzenia, różnice kursowe) x	14.4
				spłata zobowiązań wymagalnych z lat poprzednich, innych niż w poz. 14.3.3 x	związane z umowami zaliczanymi do tytułów dłużnych wliczanych do państwowego długu publicznego x	wpłaty z tytułu wymagalnych poręczeń i gwarancji x		
	14.1	14.2	14.3	14.3.1	14.3.2	14.3.3		
Lp								
Wykonanie 2015	1 600 000,00	2 765,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
Wykonanie 2016	2 120 000,00	0,00	2 765,00	2 765,00	0,00	0,00		0,00
Plan 3 kw. 2017	2 420 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
2018	2 445 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
2019	2 720 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
2020	2 805 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
2021	2 705 500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
2022	2 700 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
2023	1 600 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
2024	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
2025	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
2026	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
2027	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
2028	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
2029	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
2030	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
2031	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
2032	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
2033	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00

- Informacja o spełnieniu wskazanik spełni zobowiązań określonego w art. 243 ustawy po uwzględnieniu zobowiązań Finansów, o której mowa w § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 82), Automatycznie wyliczanie danych na podstawie wartości historycznych i prognozowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego dotyczą w szczególności także pozycji 9.6.-9.6.1 i pozycji z sekcji 16.
 - Należy wskazać jedną z następujących podstaw prawnych: art. 240a ust. 4 / art. 240b ust. 8 / art. 240b ustawy, określającą procedurę jaką objęta jest jednostka samorządu terytorialnego.
 - pozycje oznaczone symbolem „x” sporządza się na okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania dłużne (prognoza kwoty długu). Okres ten nie podlega wyłączeniu w sytuacji planowania wydatków z tytułu niewymagalnych pożyczek i gwarancji. W przypadku planowania wydatków z tytułu niewymagalnych pożyczek i gwarancji, wykraczających poza wspomniany okres, należy zamieścić w objaśnieniach do wieloletniej prognozy finansowej. W przypadku, gdy kwoty wydatków wynikające z limitów wydatków na przedsięwzięcia wykraczają poza okres prognozy kwoty długu to pozycje oznaczone symbolem „x” sporządza się do ostatniego roku, na który ustalono limit wydatków na realizację przedsięwzięć wieloletnich.
- 16) Pozycje sekcji 15 są wykazywane wyłącznie przez jednostki samorządu terytorialnego emitujące obligacje przychodowe.
- 17) Pozycje sekcji 16 wykazują wyłączone jednostki objęte procedurą wynikającą z art. 240a lub art. 240b ustawy.

Wykaz przedsięwzięć do WPF

Załącznik nr 2 do Uchwały Nr/.../18 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 31 stycznia 2018 r. w sprawie uchwały Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wisznia Mała na 2018-2033.

Kwoty w zł

L.p.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe	Limit 2018	Limit 2019	Limit 2020	Limit 2021	Limit zobowiązań
			od	do						
1	Wydatki na przedsięwzięcia-ogółem (1.1+1.2+1.3)				43 469 579,73	24 142 627,08	8 252 272,65	5 570 340,00	5 053 340,00	43 684 974,73
1.a	- wydatki bieżące				1 420 431,75	884 480,75	385 951,00	50 000,00	50 000,00	1 370 431,75
1.b	- wydatki majątkowe				42 049 147,98	23 258 146,33	7 866 321,65	5 520 340,00	5 003 340,00	42 314 542,98
1.1	Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U.Nr 157, poz. 1240, z późn.zm.), z tego:				17 992 272,73	15 081 535,08	959 737,65	975 000,00	975 000,00	17 991 272,73
1.1.1	- wydatki bieżące				1 092 542,75	782 480,75	310 062,00	0,00	0,00	1 092 542,75
1.1.1.1	Wzrost jakości edukacji szkolnej w gminie Wisznia Mała w ramach poddziałania 10.2.2 – ZIT WIOF Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji podstawowej, gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej dla Osi Priorytetowej 10 Edukacja	WISZNIA MAŁA	2016	2019	216 285,00	186 285,00	30 000,00	0,00	0,00	216 285,00
1.1.1.2	"Nowoczesne przedszkole w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Wieszni Małej i Ligocie Pięknej". -	WISZNIA MAŁA	2017	2019	64 714,00	59 714,00	5 000,00	0,00	0,00	64 714,00
1.1.1.3	Utworzenie na terenie Gminy Wisznia Mała miejsc opieki nad dziećmi w wieku do 3 lat, który przyczyni się do zwiększenia zatrudnienia wśród kobiet opiekujących się dziećmi w tym wieku. -	Urząd Gminy Wisznia Mała	2017	2019	194 200,00	129 350,00	64 850,00	0,00	0,00	194 200,00
1.1.1.4	Edukacja XXI wieku w Gminie Wisznia Mała -	Urząd Gminy Wisznia Mała	2017	2019	430 020,00	287 890,00	142 130,00	0,00	0,00	430 020,00
1.1.1.5	Innowacyjna edukacja w gminach Czernica, Długotąka, Oborniki Śląskie i Wisznia Mała -	Urząd Gminy Wisznia Mała	2018	2019	187 323,75	119 241,75	68 082,00	0,00	0,00	187 323,75
1.1.2	- wydatki majątkowe				16 899 729,98	14 299 054,33	649 675,65	975 000,00	975 000,00	16 898 729,98

L.p.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe	Limit 2018	Limit 2019	Limit 2020	Limit 2021	Limit zobowiązań
			od	do						
1.1.2.1	Budowa ścieżek rowerowych na terenie Gminy Wisznia Mała	Urząd Gminy Wisznia Mała	2016	2021	2 991 800,00	1 941 800,00	50 000,00	500 000,00	500 000,00	2 991 800,00
1.1.2.2	Modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej	Urząd Gminy Wisznia Mała	2016	2021	4 302 273,00	3 502 273,00	50 000,00	375 000,00	375 000,00	4 302 273,00
1.1.2.3	Rozbudowa i wyposażenie Szkoły Podstawowej w Psarach	Urząd Gminy Wisznia Mała	2016	2021	8 006 214,00	7 756 214,00	50 000,00	100 000,00	100 000,00	8 006 214,00
1.1.2.4	Nadanie nowych funkcji terenom zdegradowanym w gminie Wisznia Mała - zagospodarowanie centrum wsi Krynitzno -	Urząd Gminy Wisznia Mała	2017	2019	595 950,51	594 950,51	0,00	0,00	0,00	594 950,51
1.1.2.5	Nadanie nowych funkcji terenom zdegradowanym w gminie Wisznia Mała - zagospodarowanie terenu świetlicy wiejskiej w Strzeszowie -	Urząd Gminy Wisznia Mała	2017	2019	499 675,65	0,00	499 675,65	0,00	0,00	499 675,65
1.1.2.6	Nadanie nowych funkcji terenom zdegradowanym w gminie Wisznia Mała - zagospodarowanie terenu przed Urzędem Gminy Wisznia Mała -	Urząd Gminy Wisznia Mała	2017	2019	503 816,82	503 816,82	0,00	0,00	0,00	503 816,82
1.2	Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z umowami partnerstwa publiczno-prywatnego, z tego:				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.1	- wydatki bieżące				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.2	- wydatki majątkowe				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3	Wydatki na programy, projekty lub zadania pozostałe (inne niż wymienione w pkt 1.1 i 1.2), z tego				25 477 307,00	9 061 092,00	7 292 535,00	4 595 340,00	4 078 340,00	25 693 702,00
1.3.1	- wydatki bieżące				327 889,00	102 000,00	75 889,00	50 000,00	50 000,00	277 889,00
1.3.1.1	Leasing operacyjny samochodów na potrzeby pracowników gospodarczych Urzędu Gminy -	WISZNIA MAŁA	2016	2019	112 889,00	32 000,00	30 889,00	0,00	0,00	62 889,00
1.3.1.2	Rekultywacja składowisk odpadów na terenie Gminy Wisznia Mała - Dolnośląski Projekt Rekultywacji -	WISZNIA MAŁA	2016	2023	215 000,00	70 000,00	45 000,00	50 000,00	50 000,00	215 000,00
1.3.2	- wydatki majątkowe				25 149 418,00	8 959 092,00	7 216 646,00	4 545 340,00	4 028 340,00	25 415 813,00

L.p.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe	Limit 2018	Limit 2019	Limit 2020	Limit 2021	Limit zobowiązań
			od	do						
1.3.2.1	Budowa chodnika w m. Rogoź ul. Stawowa -	Urząd Gminy Wisznia Mała	2013	2021	386 000,00	36 000,00	50 000,00	200 000,00	100 000,00	386 000,00
1.3.2.2	Budowa chodników w ciągu dróg powiatowych na terenie gminy Wisznia Mała 60014 - Transport i łączność	Urząd Gminy Wisznia Mała	2013	2021	155 000,00	5 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	155 000,00
1.3.2.3	Budowa drogi wew. na działkach nr 400/20, 390/5, 401/22 obręb Ozorowice - Transport i łączność	Urząd Gminy Wisznia Mała	2011	2019	30 000,00	10 000,00	20 000,00	0,00	0,00	30 000,00
1.3.2.4	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr W-404 w m. Szewce - Transport i łączność	Urząd Gminy Wisznia Mała	2015	2021	170 000,00	20 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	170 000,00
1.3.2.5	Przebudowa ul. Leśnej w Piernoszowie -	WISZNIA MAŁA	2018	2020	210 000,00	30 000,00	30 000,00	150 000,00	0,00	210 000,00
1.3.2.6	Przebudowa ul. Leszczyńskiej i Prostej w Ligocie Pięknej -	WISZNIA MAŁA	2018	2021	195 000,00	25 000,00	50 000,00	80 000,00	40 000,00	195 000,00
1.3.2.7	Dostawa wraz z montażem wiat przyśłonkowych na terenie gminy Wisznia Mała -	WISZNIA MAŁA	2018	2020	30 000,00	20 000,00	5 000,00	5 000,00	0,00	30 000,00
1.3.2.8	Przebudowa infrastruktury wraz z poszerzeniem drogi w rejonie ulicy Miennickiej w Strzeszowie -	Urząd Gminy Wisznia Mała	2016	2019	260 000,00	110 000,00	150 000,00	0,00	0,00	260 000,00
1.3.2.10	Przebudowa drogi Szymanów - Szewce -	Urząd Gminy Wisznia Mała	2016	2019	101 000,00	1 000,00	100 000,00	0,00	0,00	101 000,00
1.3.2.11	Budowa drogi w Psarach ul. Wolności - Transport i łączność	Urząd Gminy Wisznia Mała	2006	2021	320 000,00	20 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00	320 000,00
1.3.2.12	Przebudowa ulicy Szkolnej w Wieszni Małej i ul. Ogrodowej w Wysokim Kościele -	Urząd Gminy Wisznia Mała	2016	2019	590 000,00	90 000,00	500 000,00	0,00	0,00	590 000,00
1.3.2.13	Przebudowa dróg gminnych na terenie gminy Wisznia Mała -	WISZNIA MAŁA	2017	2021	1 400 000,00	800 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00	1 400 000,00
1.3.2.14	Przebudowa drogi gminnej relacji Kryniczno - Psary, gm. Wisznia Mała -	WISZNIA MAŁA	2016	2021	593 000,00	90 000,00	500 000,00	2 000,00	1 000,00	593 000,00

L.p.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe	Limit 2018	Limit 2019	Limit 2020	Limit 2021	Limit zobowiązań
			od	do						
1.3.2.15	Budowa ul. Długiej w Szewcach -	WISZNIA MAŁA	2017	2021	301 000,00	1 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00	301 000,00
1.3.2.16	Przebudowa świetlicy wiejskiej w Ligocie Piękiej -	WISZNIA MAŁA	2017	2019	66 000,00	65 000,00	1 000,00	0,00	0,00	66 000,00
1.3.2.17	Budowa świetlicy w Strzeszowie - Gospodarka mieszkaniowa	Urząd Gminy Wisznia Mała	2015	2021	204 000,00	3 000,00	1 000,00	100 000,00	100 000,00	204 000,00
1.3.2.18	Zagospodarowanie terenu parku w Psarach -	WISZNIA MAŁA	2018	2020	110 000,00	30 000,00	30 000,00	50 000,00	0,00	110 000,00
1.3.2.19	Zagospodarowanie terenu parku w Wiszni Małej -	WISZNIA MAŁA	2018	2021	195 000,00	85 000,00	30 000,00	30 000,00	50 000,00	195 000,00
1.3.2.20	Zagospodarowanie tereny przy świetlicy w Rogożu -	WISZNIA MAŁA	2018	2020	107 000,00	22 000,00	5 000,00	80 000,00	0,00	107 000,00
1.3.2.21	Budowa świetlicy wiejskiej w Machnicach i Pierwszowie - Gospodarka mieszkaniowa	Urząd Gminy Wisznia Mała	2010	2021	250 000,00	40 000,00	10 000,00	100 000,00	100 000,00	516 395,00
1.3.2.22	Przebudowa budynku mieszkalno-przedszkolnego w Piotkowiczach, ul. Akacyjowa 1-3 - Gospodarka mieszkaniowa	Urząd Gminy Wisznia Mała	2014	2021	925 180,00	3 500,00	5 000,00	258 340,00	258 340,00	925 180,00
1.3.2.23	Przebudowa rozbudowa i zmiana sposobu użytkowania budynku komunalnego w Strzeszowie ul. Lipowa 43 -	Urząd Gminy Wisznia Mała	2015	2019	400 000,00	200 000,00	200 000,00	0,00	0,00	400 000,00
1.3.2.24	Uzupełnienie gminnego zasobu komunalnego -	WISZNIA MAŁA	2016	2021	360 000,00	250 000,00	10 000,00	50 000,00	50 000,00	360 000,00
1.3.2.25	Zagospodarowanie działki w Piotkowiczach -	WISZNIA MAŁA	2017	2019	11 000,00	1 000,00	10 000,00	0,00	0,00	11 000,00
1.3.2.26	Zagospodarowanie terenu pod usługi sportu i rekreacji - dz. Nr 34/17 i 34/19 w Rogożu - Gospodarka mieszkaniowa	Urząd Gminy Wisznia Mała	2015	2021	16 000,00	1 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	16 000,00
1.3.2.27	Zagospodarowanie boiska sportowego w Malinie - Gospodarka mieszkaniowa	Urząd Gminy Wisznia Mała	2012	2019	50 000,00	45 000,00	5 000,00	0,00	0,00	50 000,00

L.p.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe	Limit 2018	Limit 2019	Limit 2020	Limit 2021	Limit zobowiązań
			od	do						
1.3.2.28	Przebudowa budynku komunalnego w Ligocie Pięknej ul. Na Kolonii -	Urząd Gminy Wisznia Mała	2013	2020	16 000,00	10 000,00	5 000,00	1 000,00	0,00	16 000,00
1.3.2.29	Rewitalizacja zabytkowego parku w Malinie - Transport i łączność	Urząd Gminy Wisznia Mała	2018	2020	250 000,00	30 000,00	20 000,00	200 000,00	0,00	250 000,00
1.3.2.31	Cementarz komunalny w Krynicznie - Działalność usługowa	Urząd Gminy Wisznia Mała	2012	2021	313 000,00	163 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	313 000,00
1.3.2.32	Modernizacja budynku Urzędu Gminy Wisznia Mała wraz z zagospodarowaniem terenu wokół. - Administracja publiczna	Urząd Gminy Wisznia Mała	2011	2021	150 237,00	149 237,00	1 000,00	0,00	0,00	150 237,00
1.3.2.33	Modernizacja budynku OSP w Wiszni Małej -	Urząd Gminy Wisznia Mała	2016	2021	225 000,00	5 000,00	20 000,00	100 000,00	100 000,00	225 000,00
1.3.2.34	Modernizacja obiektów oświatowych -	Urząd Gminy Wisznia Mała	2011	2021	330 000,00	30 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00	330 000,00
1.3.2.35	Budowa Szkoły Podstawowej w Wiszni Małej -	Urząd Gminy Wisznia Mała	2018	2021	930 000,00	30 000,00	100 000,00	400 000,00	400 000,00	930 000,00
1.3.2.36	Rozbudowa infrastruktury sportowej przy obiektach szkolnych -	Urząd Gminy Wisznia Mała	2016	2021	325 000,00	25 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00	325 000,00
1.3.2.37	Rozbudowa istniejącego SP ZOZ w Wiszni Małej -	Urząd Gminy Wisznia Mała	2016	2021	325 000,00	5 000,00	20 000,00	100 000,00	200 000,00	325 000,00
1.3.2.38	Budowa wodociągów na terenie gminy Wisznia Mała - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	Urząd Gminy Wisznia Mała	2010	2019	20 000,00	10 000,00	10 000,00	0,00	0,00	20 000,00
1.3.2.39	Opracowanie koncepcji i projektu oraz rozbudowa kanalizacji dla miejscowości ujętych w "Aglomeracji Wisznia Mała" - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	Urząd Gminy Wisznia Mała	2006	2021	94 000,00	1 000,00	1 000,00	5 000,00	87 000,00	94 000,00
1.3.2.40	Budowa przyłączy kanalizacyjnych - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	Urząd Gminy Wisznia Mała	2017	2021	380 000,00	200 000,00	80 000,00	50 000,00	50 000,00	380 000,00

L.p.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe	Limit 2018	Limit 2019	Limit 2020	Limit 2021	Limit zobowiązań
			od	do						
1.3.2.41	Współfinansowanie budowy urządzeń wodociągowo - kanalizacyjnych (rozliczenie umów zawartych do dnia 30.06.2013) - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	Urząd Gminy Wisznia Mała	2012	2020	36 000,00	12 000,00	12 000,00	12 000,00	0,00	36 000,00
1.3.2.42	Rekultywacja składowisk odpadów na terenie Gminy Wisznia Mała - Dolnośląski Projekt Rekultywacji -	WISZNIA MAŁA	2016	2021	809 000,00	545 000,00	90 000,00	87 000,00	87 000,00	809 000,00
1.3.2.43	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach ujętych w "Aglomeracji Wrocław oraz sieci wod-kan na odcinku Psary - Wrocław" -	Urząd Gminy Wisznia Mała	2008	2019	3 000,00	1 000,00	2 000,00	0,00	0,00	3 000,00
1.3.2.44	Budowa kanalizacji sanitarnej poza Aglomeracją -	WISZNIA MAŁA	2017	2021	100 000,00	10 000,00	20 000,00	20 000,00	50 000,00	100 000,00
1.3.2.45	Budowa oświetlenia na terenie gminy Wisznia Mała - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	Urząd Gminy Wisznia Mała	2011	2021	731 000,00	431 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00	731 000,00
1.3.2.46	Wnieślenie wkładu pieniężnego do spółki PGK - apart -	WISZNIA MAŁA	2016	2021	11 100 000,00	4 800 000,00	3 300 000,00	1 500 000,00	1 500 000,00	11 100 000,00
1.3.2.47	Place sportowo - rekreacyjne na terenie Gminy Wisznia Mała -	Urząd Gminy Wisznia Mała	2014	2020	130 000,00	30 000,00	50 000,00	50 000,00	0,00	130 000,00
1.3.2.48	Doposażenie placów zabaw na terenie gminy Wisznia Mała -	WISZNIA MAŁA	2017	2020	160 000,00	100 000,00	50 000,00	10 000,00	0,00	160 000,00
1.3.2.49	Zagospodarowanie terenów rekreacyjno-sportowych obejmujące budowę obiektów małej architektury -	WISZNIA MAŁA	2016	2019	718 646,00	1 000,00	717 646,00	0,00	0,00	718 646,00
1.3.2.50	Budowa Subregionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Wołowie w celu maksymalizacji recyklingu odpadów w gospodarce o obiegu zamkniętym. -	Urząd Gminy Wisznia Mała	2017	2019	248 355,00	247 355,00	1 000,00	0,00	0,00	248 355,00
1.3.2.51	Budowa parkingów strategicznych "Parku i jezd" przy stacjach kolejowych w Gminie Wisznia Mała -	Urząd Gminy Wisznia Mała	2016	2020	170 000,00	20 000,00	100 000,00	50 000,00	0,00	170 000,00
1.3.2.52	Wymiana kotłów oraz inwestycje w odnawialne źródła energii -	WISZNIA MAŁA	2018	2019	150 000,00	100 000,00	50 000,00	0,00	0,00	150 000,00

Limit
zobowiązań

Objaśnienia do uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej

Obowiązek sporządzenia Wieloletniej Prognozy Finansowej jest jedną z zasadniczych zmian wprowadzonych ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 roku odnoszącego się do zagadnień gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego. Regulacja ta stwarza możliwość kompleksowej analizy sytuacji finansowej jednostki oraz możliwość oceny podejmowanych przedsięwzięć z perspektywy ich znaczenia dla samorządu. W zamyśle prawodawcy wieloletnia prognoza finansowa jednostki samorządu terytorialnego ma być instrumentem nowoczesnego zarządzania finansami publicznymi.

Podstawą opracowania Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wisznia Mała jest uchwała budżetowa na 2018 rok, dane sprawozdawcze z wykonania budżetu za lata 2015-2016, wartości planowane na koniec III kwartału 2017 roku oraz wytyczne Ministra Finansów dotyczące założeń makroekonomicznych dla potrzeb sporządzania wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego.

Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy przygotowana została na lata 2018 – 2033. Długość okresu objętego prognozą wynika z art. 227 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych. Z brzmienia przepisu wynika, że prognozę kwoty długu, będącą elementem wieloletniej prognozy finansowej należy sporządzić na okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania. Ostatnia planowana spłata zobowiązań Gminy przypada w roku 2033.

1. Założenia makroekonomiczne

Przy opracowaniu prognozy pozycji budżetowych Gminy Wisznia Mała wykorzystano głównie dwie podstawowe wskaźniki koniunktury gospodarczej – produkt krajowy brutto (PKB) oraz wskaźnik inflacji (CPI). Na ich podstawie oszacowano wartości dochodów i wydatków, co dzięki konstrukcji i zaawansowanym metodom obliczeń, pozwoli realizować w przyszłości właściwą politykę finansową jednostki. Od roku 2022 przyjęto przybliżone wartości dochodów i wydatków względu na istotne ryzyko zbyt odległego okresu prognozowania.

2. Dochody

Prognozy dochodów dokonano w podziałach merytorycznych, a następnie sklasyfikowano w podziały wymagane ustawowo. Podział merytoryczny został sporządzony za pomocą działów, rozdziałów i paragrafów klasyfikacji budżetowej i objął dochody bieżące i majątkowe.

Dochody bieżące prognozowano w podziale na:

1. podatki i opłaty;
2. udział w podatkach centralnych (w tym PIT i CIT);
3. subwencję ogólną;
4. dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące) na zadania bieżące, powierzone oraz na zadania własne);
5. pozostałe dochody (w tym m.in. dochody z najmu i dzierżawy, wpływy z usług, odsetek od środków na rachunkach bankowych).

Dochody majątkowe prognozowano w podziale na:

1. dochody z majątku (w tym sprzedaż mienia);
2. dotacje i środki przeznaczone na inwestycje oraz pozostałe dochody.

Planowaną kwotę subwencji ogólnej oraz dotacji celowych z budżetu państwa (innych niż środki na dofinansowanie realizacji projektów europejskich) na 2018 rok przyjęto w oparciu o informacje przekazane przez Ministra Finansów. W kolejnych latach prognozy założono niewielki wzrost kwot otrzymywanych dotychczas cyklicznych subwencji ogólnych i dotacji celowych.

Waloryzacji o wskaźniki makroekonomiczne nie poddano dochodów o charakterze majątkowym. Dochody majątkowe, w tym przede wszystkim dochody ze sprzedaży majątku pozbawione są regularności, a ich poziom uzależniony jest od czynników niezależnych jak np. koniunktura na rynku nieruchomości. W latach 2018-2021 uaktualniono dochody z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje. Gros wskazanych wyżej

wpływów wynika z tytułu realizowanych Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego.

Uzyskane w powyższy sposób wartości dochodów zsumowano w kategorii dochodów bieżących i majątkowych, następnie dochodów ogółem. Zestawienie kwot dochodów przedstawia załącznik Nr 1 do Uchwały.

3. Wydatki

Prognozy wydatków Gminy Wisznia Mała dokonano w podziale na kategorie wydatków bieżących i majątkowych.

Przy prognozowaniu wydatków bieżących kierowano się zasadą utrzymania zakresu i poziomu świadczonych przez Gminę usług na rzecz wspólnoty samorządowej, głównie zapewniając prawidłowe funkcjonowanie jednostek i urządzeń gminnej infrastruktury technicznej i społecznej, a także obsługę długu.

Wydatki bieżące prognozowano w podziale na:

1. wydatki związane z obsługą zadłużenia, w tym odsetek;
2. wynagrodzenia i składki od nich naliczane;
3. pozostałe wydatki bieżące.

Zgodnie z założeniami przyjętymi przy prognozie dochodów, także w przypadku dla wydatków bieżących w 2018 roku przyjęto uchwałę budżetową. W kolejnych latach dokonano indeksacji o wagi wskaźników inflacji. W związku z przedłożonymi wnioskami w ramach m.in. ZIT-u zaplanowano przychody z tytułu emisji obligacji w latach 2018-2019 na finansowanie inwestycji. Planowane przychody i rozchody budżetu stanowią prognozowane wartości w zakresie pozytywnej oceny przedłożonych przez Gminę wniosków. Należy podkreślić, że rozpatrzone pozytywnie wnioski o dofinansowanie, a także podpisane umowy na dofinansowanie w ramach ZIT WrOF wymagały zabezpieczenia środków na realizację przedsięwzięć oświatowych, niższej emisji, termomodernizacyjnych, wod.-kan. w 2018 ze względu na ustalony przez instytucję zarządzającą RPO WD nieprzekraczalny horyzont czasowy wydatkowania środków do 31.12.2018 r. Odległy okres prognozowania wychodzący po 2021 roku powoduje zwiększone ryzyko niewłaściwego określenia, oszacowania przyjętych wartości w Wieloletniej Prognozie Finansowej, dlatego przyjęto przybliżone wartości w zakresie dochodów i wydatków.

O ile w przypadku wydatków na wynagrodzenia, pochodnych od wynagrodzeń i pozostałych wydatków bieżących możliwość zastosowania indeksacji jest uzasadnione, o tyle wydatki związane z obsługą długu są ściśle uzależnione od zawartych w umowach kredytowych, pożyczkowych i emisji obligacji postanowień, dlatego dokonano ponownego przeliczenia kosztów – między innymi z powodu planowanych emisji obligacji w 2018-2019.. Zaznaczyć należy przy tym, że po 2018 roku założono margines bezpieczeństwa na wypadek niekorzystnej zmiany stawek procentowych w wyniku fluktuacji rynku finansowego.

Wydatki majątkowe zaplanowano w sposób umożliwiający rozpoczęcie i kontynuowanie realizowanych przedsięwzięć, przede wszystkim zadań związanych z gospodarką ściekową i ochroną wód czy termomodernizacji jednostek oświatowych i innych.

W dalszej kolejności, mając na uwadze brzmienie art. 226 ust. 1 pkt 4 ustawy o finansach publicznych, określono finansowanie deficytu oraz przeznaczenie nadwyżki na kolejne lata poprzez zaplanowanie jednorocznych wydatków majątkowych w taki sposób, aby ich wartość odpowiadała nadwyżce pozostałej po spłacie zobowiązań.

Należy zaznaczyć, że z uwagi na pewne utrudnienie w planowaniu dochodów majątkowych (przede wszystkim dotacji na inwestycje), wydatki w tym obszarze w przyszłości mogą ulec zmianom w przypadku m.in. zmiany poziomu dofinansowania, okresu realizacji etc.

4. Wynik budżetu

Wynik budżetu w okresie objętym prognozą jest ściśle powiązany z przyjętymi założeniami do prognozy dochodów i wydatków, przychodów i rozchodów. Prognozowanie wieloletnie w oparciu o dane makroekonomiczne o niewielkiej zmienności powoduje zrównoważony i stabilny niewielki wzrost dochodów oraz fluktuację wydatków z uwagi na opisane wcześniej zdarzenia. W całym prognozowanym okresie utrzymana została relacja z art. 242 ustawy o finansach publicznych.

5. Przychody i Rozchody

W 2018 roku zaplanowano przychody z tytułu emisji obligacji w wysokości 11 400 000 zł oraz wolne środki w kwocie 4 700 000 zł. oraz przychody z tytułu zaciągniętej pożyczki w WFOŚiGW w wysokości 545 000 zł, na realizację zadania w ramach priorytetowego pn. „Ograniczenie niskiej emisji na obszarze województwa

dolnośląskiego". Z uwagi na konieczność realizacji przez Gminę oraz PGK sp. z o.o. inwestycji w obszarze gospodarki ściekowej i ochronie wód przy jednoczesnym etapie fazy programowania na lata 2014-2020. Wolne środki zaplanowano na podstawie realnego oszacowania poziomu procesu inwestycyjnego wynikających z umów już podpisanych w ramach projektów unijnych. W kolejnych latach założono przychody budżetu na poziomie niezbędnym z możliwością realizacji powyższych zadań na podstawie rozpatrzonych wniosków o dofinansowanie oraz podpisanych umów.

Zaplanowane rozchody na 2018 rok i lata następne wynikają z harmonogramów spłat już zaciągniętych zobowiązań finansowych długoterminowych na finansowanie inwestycji oraz planowanych do zaciągnięcia przychodów w roku następnym związanych ze złożonymi wnioskami w ramach nowej perspektywy 2014-2020. Ostateczna kwota przychodów i rozchodów będzie podlegała weryfikacji w zależności od pozytywnej oceny w ramach RPO, PO IS, PROW, a także wysokości przyznanego dofinansowania, okresu realizacji wydatków majątkowych. Planowana kwota długu na koniec 2018 roku wynosi 28 930 500 zł. Spłatę emisji obligacji z lat 2018-2019 zaplanowano na okres od 2023 roku do 2033 roku.

Harmonogram wykupu planowanych emisji obligacji.

Wykup obligacji w latach	Emisja obligacji 2017 7 400 000 zł	Emisja obligacji 2018 11 400 000 zł	Emisja obligacji 2019 2 200 000 zł
2017			
2018			
2019	200 000		
2020	100 000		
2021	200 000		
2022	300 000		
2023	1 600 000	600 000	600 000
2024	1 000 000	700 000	900 000
2025	1 000 000	700 000	600 000
2026	1 500 000	700 000	100 000
2027	1 500 000	600 000	
2028		1 350 000	
2029		1 350 000	
2030		1 350 000	
2031		1 350 000	
2032		1 350 000	
2033		1 350 000	

6. Relacja z art. 243 ustawy o finansach publicznych

Po dokonaniu obliczeń, przyjęte w prognozie założenia zapewniają spełnienie wymogów Ustawy odnośnie relacji obsługi zadłużenia. Przyjęte założenia pozwalają stwierdzić, że dla okresu prognozowania sytuacja finansowa Gminy pozwala na spełnienie ustawowych obostrzeń dotyczących zadłużenia zapewniając jednocześnie stały i stabilny poziom inwestycji. Wskaźnik spłaty wynikający z art. 243 ustawy w kolejnych latach wieloletniej prognozy, poprzez strukturę budżetu, zapewnia bezpieczeństwo finansowe w prognozowanym okresie.

Opis przedsięwzięć ujętych w wieloletniej prognozie finansowej do realizacji w 2018 r.

Planowane nakłady w 2018r. na przedsięwzięcia wynoszą 24 142 627, 08 zł z tego na:

- wydatki majątkowe bieżące: 884 480,75 zł
- wydatki inwestycyjne majątkowe: 23 258 146,33 zł

1.1 Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych - zadania unijne wynoszą: 14 299 054,33 zł, z tego środki europejskie – 8 640 767,00 zł,

środki własne gminy - 5 658 287 zł w tym:
Wydatki bieżące: 782 480,75 zł

Opis zadań:

1. Wzrost jakości edukacji szkolnej w gminie Wisznia Mała

Zadanie realizowane w ramach poddziałania 10.2.2. ZIT WroF Zapewnienie równego traktowania dostępu do wysokiej jakości edukacji podstawowej, gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej dla Osi Priorytetowej 10 Edukacja

Planowane nakłady na 2018r. wynoszą : 186 285 zł z tego:

Środki europejskie - 166 676 zł

Wkład własny do zadania finansowanego ze środków europejskich - 19 609 zł.

Celem przedsięwzięcia jest poprawa jakości i dostępu do edukacji na poziomie podstawowym i gimnazjalnym w gminie Wisznia Mała poprzez:

- 3.1..1 wyposażenie w sprzęt dydaktyczny pracowni przedmiotowych w szkołach,
- realizację zajęć dodatkowych dla dzieci rozwijających kompetencje kluczowe,
- szkolenia dla nauczycieli/ek zwiększające ich możliwości dydaktyczne,
- udzielenie stypendiów uczniom/uczennicom z najlepszymi wynikami.

Realizatorzy projektu: Szkoła Podstawowa w Krynicznie, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Szewcach, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Wiszni Małej, SAPO w Wiszni Małej.

2. Nowoczesne przedszkole w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Wiszni Małej i Ligocie Pięknej

Zadanie ujęte w Zintegrowanych Inwestycjach Terytorialnych Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego RPO WD Poddziałanie 10.1.2 Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej - ZIT WROF.

Planowane nakłady na 2018r. wynoszą : 59 714 zł z tego:

Środki europejskie - 55 684 zł

Wkład własny do zadania finansowanego ze środków europejskich - 4 030 zł.

Celem projektu jest zwiększenie liczby miejsc w przedszkolu w Ligocie Pięknej o 100% (z 25 do 50) i poszerzenie oferty edukacyjnej dla dzieci w wieku przedszkolnym. Projekt dotyczy dzieci 3, 4 i 5-cio letnich, zamieszkałych na terenie gminy Wisznia Mała.

3. Utworzenie na terenie Gminy Wisznia Mała miejsc opieki nad dziećmi w wieku do 3. lat, które przyczyni się do zwiększenia zatrudnienia wśród kobiet opiekujących się dziećmi w tym wieku". Zadanie ujęte w Zintegrowanych Inwestycjach Terytorialnych Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego RPO WD Poddziałanie 8.4.2 Godzenie życia zawodowego i prywatnego - ZIT WROF.

Planowane nakłady na 2018r. wynoszą : 129 350 zł z tego:

Środki europejskie - 108 300 zł

Wkład własny do zadania finansowanego ze środków europejskich - 21 120 zł.

Celem przedsięwzięcia jest aktywizacja co najmniej 10 kobiet spośród 20 uczestników projektu powracających na rynek pracy po urlopach macierzyńskich, rodzicielskich, wychowawczych i pozostających bez zatrudnienia, które sprawują opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3 poprzez utworzenie 10 nowych miejsc opieki w formie dziennych opiekunów i zapewnienie opieki nad dziećmi przez przynajmniej 10 miesięcy.

4. Edukacja XXI wieku w gminie Wisznia Mała

Zadanie ujęte w Zintegrowanych Inwestycjach Terytorialnych Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego RPO WD Poddziałanie 10.2.2 – ZIT WrOF Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji podstawowej, gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej.

Planowane nakłady na 2018r. wynoszą : **287 890 zł z tego:**

Środki europejskie - 257 585 zł (w tym: 12 258 zł – wydatki majątkowe)

Wkład własny do zadania finansowanego ze środków europejskich - 30 305 zł (w tym: 1 442 zł – wydatki majątkowe).

Celem przedsięwzięcia jest poprawa jakości i dostępu do edukacji na poziomie podstawowym i gimnazjalnym w gminie Wisznia Mała poprzez:

- wyposażenie w sprzęt dydaktyczny pracowni przedmiotowych w szkołach,
- realizację zajęć dodatkowych dla dzieci rozwijających kompetencje kluczowe,
- szkolenia dla nauczycieli/ek zwiększające ich możliwości dydaktyczne,
- udzielenie stypendiów uczniom/uczennicom z najlepszymi wynikami.

5. Innowacyjna edukacja w gminach Czernica, Długołęka, Oborniki Śląskie i Wisznia Mała

Łączne nakłady na projekt w wysokości 187 323,75 zł. wydatki w 2018 - 119 241,75 zł.; 2019 - 68082,00 zł.

1.1.2. wydatki majątkowe: 14 299 054,33 zł z tego środki europejskie – 4 742 013 zł, wkład własny do zadań finansowanych ze środków europejskich - 3 898 753 zł.

Opis zadań:

1. Budowa ścieżek rowerowych na terenie Gminy Wisznia

Zadanie ujęte w Zintegrowanych Inwestycjach Terytorialnych Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego RPO WD poddziałanie 3 4.2 Wdrażanie strategii niskoemisyjnych.

Planowane nakłady na 2018r. wynoszą: **1 941 800 zł z tego:**

Środki europejskie - 1 625 000 zł

Wkład własny do zadania finansowanego ze środków europejskich - 286 800 zł.

Zadanie obejmuje budowę ścieżek rowerowych łączących Gminę Wisznia Mała z Gminami sąsiednimi.

W 2018r. rozpocznie się budowa ciągu pieszo-rowerowego relacji Wisznia Mała-Strzeszów, wzdłuż drogi powiatowej nr 1367D o parametrach: długość 1,8 km; szerokość 3 m; nawierzchnia bitumiczna. W 2018 rozpoczną się prace projektowe ciągów pieszo – rowerowych relacji Psary – Krzyżanowice oraz ścieżki pieszo rowerowe łączące gminę Wisznia Mała z gminami: Wrocław, Oborniki Śląskie, Trzebnica.

2. Modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej w Gminie Wisznia Mała.

Zadanie ujęte w Zintegrowanych Inwestycjach Terytorialnych Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego RPO WD działanie 3.3.1 Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym.

Budynki przeznaczone do modernizacji: Szkoła w Szewcach, świetlica w Malinie, świetlica w Krynicznie.

Planowane nakłady na 2018r. wynoszą : **3 502 273 zł z tego:**

Środki europejskie - 1 439 100 zł

Wkład własny do zadania finansowanego ze środków europejskich - 322 800 zł.

Zadanie obejmuje: modernizację energetyczną budynków użyteczności publicznej poprzez wykonanie termomodernizacji (ścian, stropów), wymianę stolarki okiennej, wymianę systemu ogrzewania (nowoczesne źródła), wymianę oświetlenia na energooszczędne i in.

3. Rozbudowa i wyposażenie Szkoły Podstawowej w Psarach.

Zadanie ujęte w Zintegrowanych Inwestycjach Terytorialnych Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego RPO WD działanie 7. 1.2 Inwestycje w edukację przedszkolną, podstawową i gimnazjalną.

Planowane nakłady na 2018r. wynoszą : **7 756 214 zł z tego:**

Środki europejskie - 798 900 zł

Wkład własny do zadania finansowanego ze środków europejskich - 3 069 400 zł.

Celem przedsięwzięcia jest poprawa jakości i dostępu do edukacji na poziomie podstawowym w gminie Wisznia Mała poprzez rozbudowę i wyposażenie w sprzęt dydaktyczny Szkoły Podstawowej w Psarach.

Powstanie nowy budynek z salami edukacyjnymi wraz z zapleczem technicznym, stołówką z zapleczem kuchennym, pomieszczeniem administracyjnym, szatniami dla dzieci oraz nowoczesną, salą gimnastyczną wraz z zapleczem sportowym. Nowy obiekt będzie połączony z obecnym budynkiem szkoły. Zostanie zakupiony sprzęt dydaktyczny dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym dla uczniów szczególnie uzdolnionych. Zostaną utworzone profesjonalnie wyposażone pracownie do nauk ścisłych matematyczno-przyrodnicze i informatyczne.

4-6. Nadanie nowych funkcji terenom zdegradowanym

Zadanie pn. „Nadanie nowych funkcji terenom zdegradowanym w gminie Wisznia Mała” Współfinansowane będzie ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020 **Oś priorytetowa 6 Infrastruktura spójności społecznej, Działanie 3 6.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów, Poddziałanie 2 2 - 6.3.2 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów - ZIT WrOF.**

Przedmiotowa inwestycja będzie realizowana na obszarze Gminy Wisznia Mała, w trzech miejscowościach – Wisznia Mała, Kryniczno oraz Strzeszów. Inwestycja zostanie zrealizowana na zdegradowanym obszarze, który został objęty procesem rewitalizacji i wynika z zapisów Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Wisznia Mała na lata 2016-2020 przyjętego Uchwałą nr VII/XXV/193/16 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 30.11.2016r., pozytywnie zaopiniowanego przez IZ RPO WD.

Projekt przewiduje realizację następujących zadań:

1. Zagospodarowanie centrum wsi Kryniczno- planuje się rewitalizację centrum wsi poprzez zagospodarowanie przestrzeni publicznej, zaplanowano m.in. budowę bezpłatnego parkingu dla samochodów, miejsc odpoczynku dla rowerzystów, zagospodarowanie terenów zielonych.

Planowane nakłady finansowe na 2018 rok: 594 950 zł

2. Zagospodarowanie terenu przed Urzędem Gminy Wisznia Mała - działania rewitalizacyjne polegają na

zagospodarowaniu centrum miejscowości pomiędzy pasem drogi krajowej, a budynkiem Urzędu Gminy i zabudową budynków usługowych. Zakres prac obejmuje m.in. wykonanie elementów małej architektury, w tym wiaty przystankowej, fontanny, miejsc postojowych, chodników oraz oświetlenie terenu.

Planowane nakłady finansowe na 2018 rok: 503 816 zł

3. Zagospodarowanie terenu świetlicy wiejskiej w Strzeszowie - zagospodarowanie terenu wokół budynku świetlicy wiejskiej obejmuje m.in. utworzenie ścieżki zdrowia, utworzenie placu zabaw, stworzenie miejsca na ognisko, wyznaczenie bezpłatnych miejsc parkingowych.

Planowane nakłady finansowe na 2018 rok: 1 000 zł

1.2. Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z umowami partnerstwa publiczno – prywatnego – nie przewiduje się.

Nie dotyczy

1.3. Wydatki na programy, projekty lub zadania pozostałe – 9 061 092 zł, z tego:

1.3.1. wydatki bieżące: 102 000 zł

Opis zadań:

- Leasing operacyjny samochodu na potrzeby pracowników gospodarczych Urzędu Gminy - Planowane nakłady na 2018r - 32 000zł.
- 1. **Rekultywacja składowisk odpadów na terenie gminy Wisznia Mała – Dolnośląski Projekt Rekultywacji**
Zadanie obejmuje wykonanie rekultywacji składowisk odpadów w Piotrkowiczkach i Mienicach przez Spółkę Dolnośląski Projekt Rekultywacji Sp. z o. o. (wydatki na bieżącą obsługę składowisk odpadów)

Planowane nakłady na 2018r. wynoszą 70 000 zł.

1.3.2. wydatki majątkowe : 8 959 092 zł.

Opis zadań:

1. Budowa chodnika w m. Rogoź ul. Stawowa

Zadanie obejmuje wykonanie odcinka chodnika w miejscowości Rogoź, ul. Stawowa wraz z zarurowaniem rowu.

Planowane nakłady na 2018 rok wynoszą 36 000,00 zł w tym środki funduszu sołeckiego w wysokości 6 000 zł. na wykonanie I etapu zarurowania odcinka rowu.

2. Budowa chodników w ciągu dróg powiatowych na terenie gminy Wisznia Mała

Zadanie obejmuje wykonanie chodników przy drogach powiatowych. Zadanie do realizacji przez Powiat Trzebnicki. Gmina w 2018 roku planuje przekazać dotację na powyższy cel w wysokości 5 000,00 zł.

3. Budowa drogi wew. na działkach nr 400/20, 390/5, 401/22 obręb Ozorowice

Zadanie obejmuje zagospodarowanie terenu działek przeznaczonych pod drogę łączącą m. Ozorowice i Mienice. Planowane nakłady w 2018r. 10 000,00zł na opracowanie dokumentacji projektowej.

4. Przebudowa drogi wojewódzkiej nr W - 404 w miejscowości Szewce

Zadanie obejmuje opracowanie dokumentacji projektowej budowy ciągu pieszo-rowerowego szerokości 2,5 m o nawierzchni bitumicznej wzdłuż drogi wojewódzkiej W- 404, dojazd do stacji PKP w Szewcach.

Planowane nakłady na 2018 rok wynoszą 20 000 zł.

5. Przebudowa ul. Leśnej w Pierwoszowie

Planowane nakłady w 2018r. 30 000,00 zł w tym środki funduszu sołeckiego w wysokości 5 500 zł.

Zadanie obejmuje budowę chodnika wraz oświetleniem oraz odwodnieniem. W 2018r. planuje się budowę I etapu chodnika.

6. Przebudowa ul. Leszczynowej i ul. Prostej w Ligocie Pięknej

Planowane nakłady w 2018r. 25 000,00 zł w tym środki funduszu sołeckiego Ligoty Pięknej 12 000 zł.

Zadanie obejmuje budowę utwardzonej nawierzchni drogi wraz z odwodnieniem. W 2018r zostanie sporządzona dokumentacja projektowa.

7. Dostawa wraz z montażem wiat przystankowych na terenie gminy Wisznia Mała

Planowane nakłady w 2018r. 20 000,00 zł w tym środki funduszu sołeckiego 2 000 zł.

8. Przebudowa infrastruktury wraz z poszerzeniem drogi w rejonie ulicy Mienickiej w Strzeszowie

Zadanie obejmuje przebudowę drogi gminnej – ulicy Mienickiej, ul. Ozorowickiej w Strzeszowie wraz z przebudową infrastruktury technicznej (podziemnej i naziemnej).

Planowane nakłady w 2018r. 110 000,00 zł w tym środki funduszu sołeckiego 10 000 zł na wykonanie odcinka chodnika przy kościele.

9. Przebudowa drogi Szymanów – Szewce.

Zadanie obejmuje wykonanie nawierzchni drogi relacji Szymanów – Szewce. W 2017r. wykonano I etap zadania - 890 mb nawierzchni asfaltowej, na które otrzymano dotację celową z budżetu Województwa Dolnośląskiego dla jednostek samorządu terytorialnego na ochronę, rekultywację i poprawę jakości gruntów rolnych. Planowane nakłady w 2018r. 1 000,00 zł. Kontynuacja zadania w latach następnych.

10. Budowa drogi w Psarach ul. Wolności.

Zadanie obejmuje wykonanie odcinka kanalizacji deszczowej wraz z wykonaniem nawierzchni utwardzonej od drogi krajowej nr 5 do ulicy Wolności. Planowane nakłady w 2018r. wynoszą: 20 000,00zł.

11. Przebudowa ul. Szkolnej w Wiszni Małej i ul. Ogrodowej w Wysokim Kościele

Zadanie obejmuje wykonanie nowej nawierzchni drogi ul. Szkolnej w Wiszni Małej oraz Ogrodowej w Wysokim Kościele. W 2017r. rozpoczęto opracowanie dokumentacji projektowej.

Planowane nakłady w 2018 r. wynoszą 90 000,00 zł w tym środki funduszu sołeckiego Wiszni Małej - 10 000 zł.

12. Przebudowa dróg gminnych

Zadanie obejmuje polepszenie parametrów technicznych dróg gminnych znajdujących się na terenie gminy poprzez poprawę stanu nawierzchni. W ramach zadania planuje się m.in. kontynuację zadania Przebudowy ul. Leśnej w Wiszni Małej i Ligocie Pięknej.

Planowane nakłady na 2018 rok wynoszą 800 000 zł.

13. Przebudowa drogi gminnej relacji Kryniczno – Psary

Zadanie obejmuje wykonanie nowej nawierzchni drogi łączącej m. Kryniczno i Psary.

Planowane nakłady w 2018 r. wynoszą 90 000,00zł w tym środki funduszu sołeckiego 10 000 zł na wykonanie odcinka drogi.

14. Budowa ul. Długiej w Szewcach

Zadanie obejmuje budowę ul. Długiej w Szewcach poprzez wykonanie kanalizacji deszczowej oraz nawierzchni bitumicznej o szer. 5 m. Kontynuacja zadania w latach następnych.

Planowane nakłady w 2018 r. wynoszą 1 000,00zł.

15. Przebudowa świetlicy w Ligocie Pięknej

Zadanie obejmuje wykonanie przebudowy budynku świetlicy w Ligocie Pięknej ul. Główna poprzez wykonanie adaptacji kuchni wymianę źródła ciepła oraz elewacji. Kontynuacja zadania. Planowane nakłady w 2018r. wynoszą 65 000,00 zł na wykonanie prac elewacyjnych.

16. Budowa świetlicy wiejskiej w Strzeszowie

Zadanie obejmuje budowę świetlicy wiejskiej w Strzeszowie wraz z zagospodarowaniem terenu działki nr 302. Planowane nakłady w 2018r. wynoszą 3000,00 zł. W 2018r. planowane jest złożenie wniosku o dofinansowanie w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW).

17. Zagospodarowanie terenu parku w Psarach

Planowane nakłady w 2018r. wynoszą 30 000,00 zł w tym środki funduszu sołeckiego 15 000 zł.

Zadanie obejmuje wykonanie prac rewitalizacyjnych parku w Psarach poprzez wykonanie sceny wraz z utwardzonym placem, alejkami i oświetleniem. Kontynuacja zadania.

18. Zagospodarowanie parku w Wiszni Małej

Planowane nakłady w 2018r. wynoszą 85 000,00 zł w tym środki funduszu sołeckiego 5 000 zł.

Zadanie obejmuje wykonania prac rewitalizacyjnych parku w Wiszni Małej poprzez wykonanie sceny wraz z utwardzonym placem, alejkami i oświetleniem. Kontynuacja zadania. W 2017r. został złożony wniosek o dofinansowanie zagospodarowania terenu zabytkowego parku przypałacowego, usytuowanego na działkach nr 72 oraz części działki nr 365 (droga) w Wiszni Małej.

Zakres projektu obejmuje:

- budowę siłowni terenowej (1 urządzenie);
- budowę ścieżki zdrowia (4 urządzenia);
- budowę oświetlenia terenu (montaż 8 lamp wraz z oprzyrządowaniem).

Projekt realizowany w ramach poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020

19. Zagospodarowanie terenu przy świetlicy w Rogożu

Planowane nakłady w 2018r. wynoszą **22 000,00 zł w tym środki funduszu sołeckiego 10 000 zł na wykonanie ogrodzenia terenu.**

W ramach zadania planowane jest wykonanie adaptację przestrzeni wokół budynku świetlicy poprzez wykonanie placów zabaw, boiska wielofunkcyjnego oraz ścieżki zdrowia oraz altany z grillem.

20. Budowa świetlicy wiejskiej w Machnicach i Pierwoszowie

Zadanie obejmuje budowę świetlicy wiejskiej wraz z częścią zaplecza sportowego. W 2017r. sporządzono dokumentację projektową. W 2018 roku zostanie wykonana koncepcja świetlicy w Pierwoszowie.

Planowane nakłady w 2018r. **40 000,00 zł.**

21. Przebudowa budynku mieszkalno-przedszkolnego w Piotrkowiczkach, ul. Akacyjowa 1-3

Zadanie obejmuje przebudowę budynku, w którym znajdują się lokale mieszkalne oraz pomieszczenia szkolne. Przebudowa obejmuje dostosowanie obiektu do funkcji osób niepełnosprawnych, przebudowę lokali mieszkalnych oraz poddasza, pod kątem pozyskania dodatkowych pomieszczeń. Zadanie ujęte w Lokalnym Programie Rewitalizacji gminy Wisznia Mała na lata 2016-2020. Planowane nakłady w 2018r. wynoszą **3 500,00 zł.**

22. Przebudowa rozbudowa i zmiana sposobu użytkowania budynku komunalnego w Strzeszowie ul. Lipowa 43.

Planowane nakłady w 2018r. wynoszą **200 000,00 zł.**

Zadanie obejmuje przebudowę i rozbudowę budynku komunalnego poprzez utworzenie 4 lokali mieszkalnych.

Zadanie ujęte w Lokalnym Programie Rewitalizacji gminy Wisznia Mała na lata 2016-2020.

23. Uzupełnienie gminnego zasobu komunalnego.

Zadanie obejmuje zakup gruntów umożliwiających realizację inwestycji.

Planowane nakłady w 2018r. wynoszą **250 000,00 zł.**

24. Zagospodarowanie działki w Piotrkowiczkach

Zadanie obejmuje zagospodarowanie działki w Piotrkowiczkach poprzez budowę nowego boiska sportowego wraz z zapleczem socjalnym i małą architekturą. Planowane nakłady w 2018r. wynoszą **1 000,00 zł.**

25. Zagospodarowanie terenu na usługi sportu i rekreacji – działki nr 34/17 i 34/19 w Rogożu.

W 2018 r. planuje się na wyżej wymienionych działkach przeprowadzenie prac przygotowawczych.

Planowane nakłady w 2018r. wynoszą **1 000,00 zł.**

26. Zagospodarowanie boiska sportowego w Malinie

W ramach zadania planuje się wykonanie ogrodzenia boiska sportowego.

Planowane nakłady na 2018 r. wynoszą: 45 000,00 zł.

27. Przebudowa budynku komunalnego w Ligocie Pięknej ul. Na Kolonii

W ramach zadania planuje się wykonanie dokumentacji projektowej elewacji budynku.

Planowane nakłady na 2018 r. wynoszą: 10 000,00 zł.

28. Rewitalizacja zabytkowego parku w Malinie

W ramach zadania w 2018r. planuje się wykonanie dokumentacji projektowej.

Planowane nakłady na 2018 r. wynoszą: 30 000,00 zł.

29. Zagospodarowanie terenu w Strzeszowie

Zadanie obejmuje zagospodarowanie terenu wokół planowanej świetlicy. W ramach zadania planuje się złożenie wniosku o dofinansowanie w ramach rewitalizacji terenów. Zadanie ujęte w Lokalnym Programie Rewitalizacji gminy Wisznia Mała na lata 2016-2020. W 2017r. złożono wniosek o dofinansowanie w ramach RPOWD 6.3.2. – Rewitalizacja terenów zdegradowanych.

Planowane nakłady na 2018 r. wynoszą: 1 000,00 zł.

30. Cmentarz komunalny w Krynicznie

Zadanie obejmuje budowę cmentarza komunalnego wraz kaplicą cmentarną oraz alejkami oraz odwodnieniem i oświetleniem.

Planowane nakłady w 2018r. wynoszą 163 000,00 zł w tym środki funduszu sołeckiego 13 000 zł i obejmuje wykonanie odwodnienia.

31. Modernizacja budynku Urzędu Gminy Wisznia Mała wraz z zagospodarowaniem terenu wokół.

Zadanie obejmuje wykonanie prac termomodernizacyjnych budynku oraz zagospodarowania terenu przed Urzędem (parking, wiata dla oczekujących na gminną komunikację, ścieżki dojścia, zieleni).

Planowane nakłady na 2018r. wynoszą 149 237,00 zł.

32. Modernizacja budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Wiszni Małej

Planowane nakłady na 2018r. wynoszą 5 000,00 zł.

Zadanie obejmuje wykonanie modernizacji istniejącej remizy strażackiej poprzez rozbudowę, przebudowę istniejącego budynku remizy strażackiej w Wiszni Małej.

33. Modernizacja obiektów oświatowych

Zadanie obejmuje przebudowę obiektów szkolnych.

Planowane nakłady na 2018r. wynoszą: 30 000,00 zł.

34. Rozbudowa Szkoły Podstawowej w Wiszni Małej

Zadanie obejmuje budowę nowego obiektu Szkoły Podstawowej w Wiszni Małej wraz z salą gimnastyczną. W 2018r. planuje się opracowanie koncepcji. Planowane nakłady na 2018r. wynoszą: 30 000,00 zł.

35. Rozbudowa infrastruktury sportowej przy obiektach szkolnych

Planowane nakłady na 2018r. wynoszą: 25 000,00 zł.

Zadanie dotyczy zagospodarowania terenu przy obiektach szkolnych poprzez zaprojektowanie oraz wykonanie boisk wielofunkcyjnych oraz parkingu przy Zespole Szkolno - Przedszkolnym w Szewcach oraz przy SP w Krynicznie.

36. Rozbudowa istniejącego Ośrodka SPOZ w Wiszni Małej

Planowane nakłady w 2018r. wynoszą 5 000,00 zł.

Zadanie dotyczy rozbudowy istniejącego Ośrodka Zdrowia poprzez budowę centrum rehabilitacji.

37. Budowa wodociągów na terenie gminy Wisznia Mała

Zadanie obejmuje rozbudowę i modernizację infrastruktury wodociągowej na terenie gminy Wisznia Mała. Planowane nakłady na 2018 r. wynoszą 10 000,00 zł.

38. Opracowanie koncepcji i projektu oraz rozbudowa kanalizacji dla miejscowości ujętych w Aglomeracji Wisznia Mała” - (kontynuacja).

Zadanie dotyczy budowy sieci kanalizacji sanitarnej w Wiszni Małej (rejon ulic: Orlikowej, Łąkowej, Kwiatowej).

Planowane nakłady na 2018r. wynoszą 1 000 zł. Budowa kanalizacji planowana jest po 2018r.

39. Budowa przyłączy do sieci kanalizacji sanitarnych

Zadanie dotyczy dofinansowania kosztów budowy przyłączy do sieci kanalizacji sanitarnej dla właścicieli posesji zlokalizowanych w zasięgu istniejącej sieci kanalizacyjnej. Planowane nakłady w 2018 r. na realizację niniejszego zadania wynoszą 200 000,00 zł.

40. Współfinansowanie budowy urządzeń wodociągowo - kanalizacyjnych (rozliczenie zawartych umów do dnia 30.06.2013.r.).

Zadanie obejmuje odpłatne przejmowanie urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych wybudowanych przez inwestorów zewnętrznych. Ze względu na przekazanie z dniem 1 lipca 2013 r. zadania Przedsiębiorstwu Gospodarki Komunalnej spółka z o.o. w Wiszni Małej planowane w 2018r. nakłady dotyczą rozliczenia zawartych umów z Gminą do dnia 30.06.2013 r.

Planowane nakłady w 2018 r. na realizację niniejszego zadania wynoszą 12 000,00 zł.

41. Rekultywacja składowisk odpadów na terenie Gminy Wisznia Mała - Dolnośląski Projekt Rekultywacji

Zadanie obejmuje wykonanie rekultywacji składowisk odpadów w Piotrkowiczkach i Mienicach przez Spółkę Dolnośląski Projekt Rekultywacji Sp. z o. o.

Planowane nakłady na 2018r. wynoszą 545 000 zł.

42. Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach ujętych w „Aglomeracji Wrocław” oraz sieci wod-kan na odcinku Psary – Wrocław

Planowane nakłady w 2018 r. wynoszą 1 000,00 zł.

43. Budowa kanalizacji sanitarnej poza Aglomeracjami

Zadanie obejmuje wykonanie kanalizacji sanitarnej dla miejscowości nienależących do Aglomeracji. W 2018r. planowane jest opracowanie dokumentacji projektowej w rejonie ul. Laskowa i Wrzosowa Ligota Piękna /Malin.

Planowane nakłady na 2018r. wynoszą 10 000 zł.

44. Budowa oświetlenia drogowego na terenie gminy Wisznia Mała.

W ramach niniejszego zadania planowane jest dalsze doświetlanie ulic gminy.

Planowane nakłady na 2018 r. wynoszą 431 000,00 zł w tym środki funduszu sołeckiego miejscowości: Szewce, Ozorowice, Strzeszów, Psary, Szymanów, Krzyżanowice, Kryniczno, Malin, Mienice, Pierwosów, Wisznia Mała, Wysoki Kościół, Piotrkowiczki w wysokości - 164 126,92 zł.

45. Budowa parkingów strategicznych "Parkuj i jedź" przy stacjach kolejowych w Gminie Wisznia Mała

Zadanie obejmuje: wybudowanie dwóch obiektów Park & Ride zlokalizowanych przy stacjach kolejowych: Szewce na ok. 30 miejsc parkingowych (pociągi relacji Wrocław - Poznań) oraz Pierwosów na ok. 20 miejsc parkingowych (pociągi relacji Trzebnica - Wrocław).

Planowane nakłady na 2018r. wynoszą 20 000 zł i obejmują wykonanie dokumentacji projektowej Park & Ride zlokalizowany przy stacji kolejowej w Szewcach.

46. Wymiana kotłów oraz inwestycje w odnawialne źródła energii

Zadanie dotyczy dofinansowania kosztów zmniejszenia emisji spalin poprzez wymianę kotłów na ekologiczne oraz na odnawialne źródła energii.

Planowane nakłady na 2018r. wynoszą 100 000 zł.

47. Doposażenie placów zabaw na terenie gminy Wisznia Mała

Zadanie obejmuje zakup i montaż urządzeń zabawowych na placach zabaw na terenie gminy

Wisznia Mała.

Planowane nakłady na 2018r. wynoszą 100 000 zł w tym środki funduszu sołeckiego miejscowości Szewce, Strzeszów, Piotrkowiczki, Psary i Krzyżanowice w wysokości - 19 925,13 zł.

48. Wniesienie wkładu pieniężnego do spółki PGK- Aport w wysokości 4 800 000 zł.

Celem zadania jest dokapitalizowanie Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Wiszni Małej w związku z przekazaniem spółce obowiązku realizacji niżej określonych inwestycji budowy sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej:

- 1) Budowa sieci kanalizacji sanitarnej Wrocław-Psary, Szymanów, Krzyżanowice - dofinansowanie z POIiŚ 2014-2020,
- 2) Rozbudowa i przebudowa Oczyszczalni Ścieków w Strzeszowie wraz z uporządkowaniem gospodarki wodno-ściekowej w gminie Wisznia Mała (sieć kanalizacji sanitarnej w Wiszni Małej – ul. Strzeszowska, ul. Przy Dębie, przebudowa kanalizacji tłocznej w Strzeszowie, przebudowa magistrali wodociągowej w Strzeszowie) –dofinansowanie w ramach RPO WD ZIT WrOF,
- 3) Budowa urządzeń gospodarki wodno-ściekowej na obszarach poza aglomeracją KPOŚK – kanalizacja sanitarna w Ligocie Pięknej Etap II oraz sieć wodociągowa w Machnicach - dofinansowanie z PROW 2014-2020.

49. Plac sportowo – rekreacyjny na terenie gminy Wisznia Mała

Planowane nakłady na 2018 r. wynoszą: 30 000,00 zł.

Zadanie obejmuje zagospodarowanie terenu boisk sportowych znajdujących się na terenie gminy Wisznia Mała.

50. Zagospodarowanie terenów rekreacyjno – sportowych obejmujących budowę małej architektury

Planowane nakłady na 2018 r. wynoszą: 1 000,00 zł.

51. Budowa Subregionalnej Instalacji PRzetwarzania Odpadów Komunalnych w Wołowie w celu maksymalizacji recyklingu odpadów w gospodarce o obiegu zamkniętym.

Planowane nakłady na 2018 rok: 247 355,00 zł